

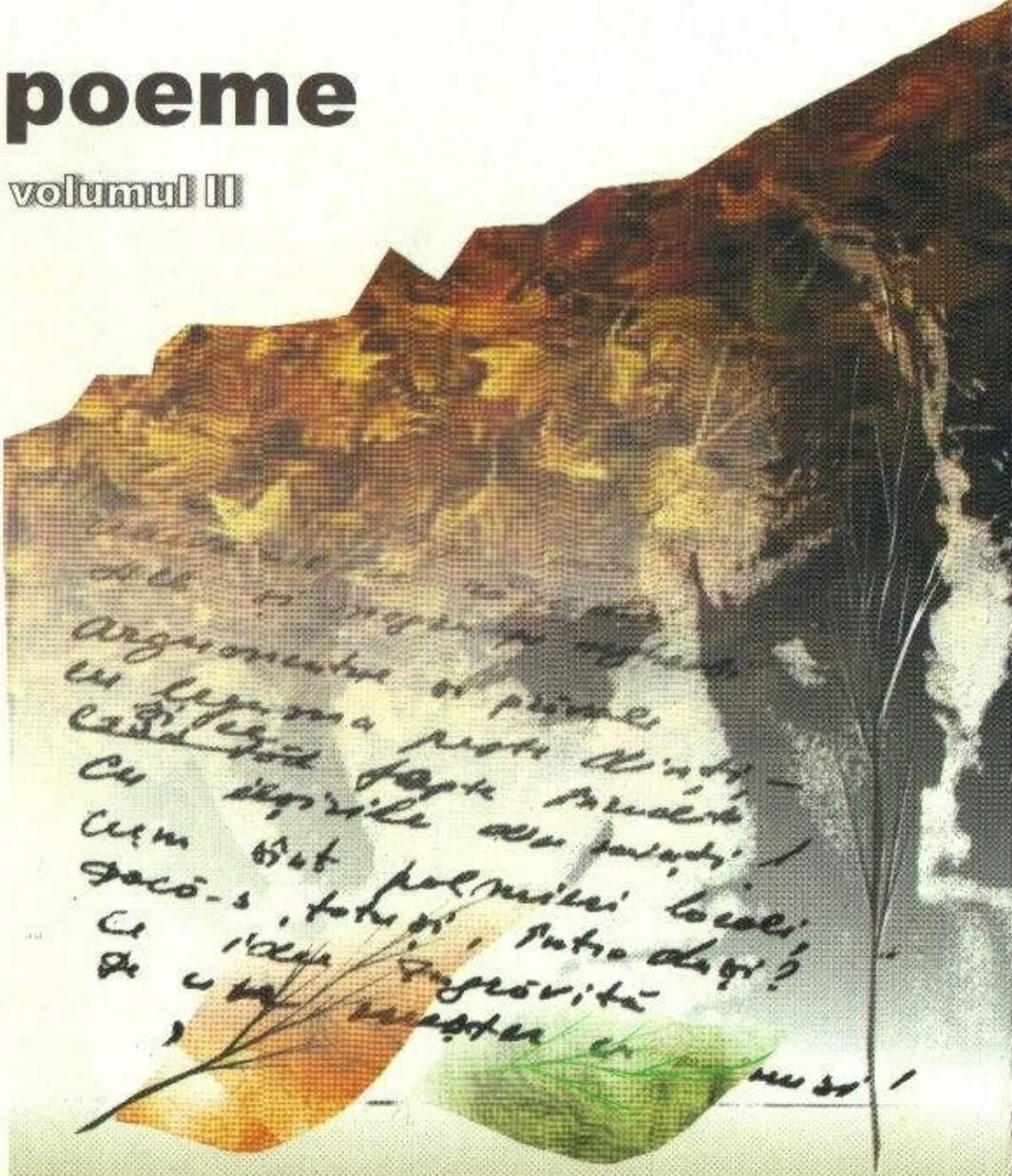
COLECȚIA

SCRIITORI ROMÂNI CONTEMPORANI

ION VATAMANU

Altă iubire nu este poeme

volumul III

Biodova

Jerry Starnes

istorie sau destin?

Pier coroanele pe lacrimi...
Înapoi, la rădăcini,
N-am vrut rude în coran,
Dar nici robi printre crestini.

N-am vrut pruncii să risipe
Plaiul, casa, cu încetul,
Ne-a fost eposul o oaie,
Ce-a păzit-o-n vremi poetul.

Am strigat Europei-ntregi,
N-avea timp să ne audă,
În parfumul unor baluri
Ne cinsteașă cu moarte crudă.

Ne lipsea de ce-i al nostru
Ba o Vienă, ba Berlinul,
Noi la mare-am plâns Cetatea.
Pe la munti – am plâns Hotinul.

Pe la Roma-am plâns credință,
Pe la Moscova – o soartă,
Scurgeam miere din țărână,
Ca să îndulcim o Poartă.

Tari și mulți, și numeroși –
Tot pe noi să ne supună,
Ba o cruce măzgălită,
Ba un cap de semilună.

Tot pe noi să ne rărească
La moie și dumbravă,
Cerșetori copiii noștri,
Buni de pradă și zăbavă.

Potrivit uneltei oarbe
De-a rări din vârf Carpații,
Lingușeam străinătăți,
Uneltindu-ne chiar frații.

Ce popor? Un fel de iarbă.
O pășune prea amară,
Ce ne-a fost întâi mormânt,
Apoi baștină și țară.

Ce popor? Ba o fereastră
Pentru țari, pentru sultani,
Când se tăvăleau cu poftă
Peste piscuri de Balcani.

Ce popor? Ce plată cere?
Ruble, galbeni sau țechini?
N-am vrut rude în coran,
Dar nici robi prințe creștini.

Cum ne vrea? De ce ne roagă?
Potopiți-l cu streini.
Ori se mută în coran,
Ori e rob printre creștini...

ALEXE MATEEVICI PE VECI SI PE NOU

Suntem aprigi la-nnoire,
Dar înceți la primeniri,
N-am schimbat în sate glodul,
Le-am schimbat la denumiri.

E poetu-n două baștini,
Ba Căinari, ba Dumbrăveni,
Ba că-l știm, ba nu-l cunoaștem,
Ba șoprim: din moldoveni...

Ba-i al nostru, ba-i străin,
Ba-i un popă, ba poet,
Ce-i devreme-n mintea lumii
Este-n noi întârziat.

A murit pe nou în august,
S-a născut pe vechi în mart,
La-ngropare-au fost mai mulți,
Mai puțini – la dezgropat...

Îngropau cu el și-o limbă
Ce-a-nviat ca un erou,
Noi am plâns de-ajuns pe vechi,
Să mai plângem și pe nou.

Am avut dureri destule
Și slușite denumiri –
Suntem aprigi la-nnoire,
Dar înceți la primeniri.

GRAI MATERN

În rai mă să te sărbătorești
Cu coș în sărbătoare
Căci pelerinăcăci moarte
Din ce pelerinăcăci

Pelerinăcăci
Din ce pelerinăcăci
Căci pelerinăcăci
Din ce pelerinăcăci

Dulce-i mierea că-i culeasă
De albine muncitoare,
Dar mai dulce-i graiul nostru
Printre graiuri și popoare.

Că-i al nostru de departe
Până azi, pe-același plai,
Să-l vorbim c-o nouă carte,
Scrisă tot cu-același grai.

Dacă-n lacrimi noi l-am tace,
Ar lipsi în lumea mare
Cel mai scump cuvânt de Pace
Și-un popor printre popoare.

Și-ar lipsi pe cer o stea,
N-am ști luna cum răsare,
Și-ar fi mută dragostea,
Și-ar fi cerul fără soare.

În rai mă să te sărbătorești
Jelobu, cici, nă te sărbătorești
Căci pelerinăcăci moarte
Din ce pelerinăcăci

Jelobu, cici, nă te sărbătorești
Jelobu, cici, nă te sărbătorești
Căci pelerinăcăci moarte
Din ce pelerinăcăci

Jelobu, cici, nă te sărbătorești
Jelobu, cici, nă te sărbătorești
Căci pelerinăcăci moarte
Din ce pelerinăcăci

Jelobu, cici, nă te sărbătorești
Jelobu, cici, nă te sărbătorești
Căci pelerinăcăci moarte
Din ce pelerinăcăci

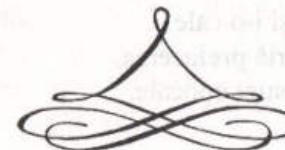
Jelobu, cici, nă te sărbătorești
Jelobu, cici, nă te sărbătorești
Căci pelerinăcăci moarte
Din ce pelerinăcăci

Jelobu, cici, nă te sărbătorești
Jelobu, cici, nă te sărbătorești
Căci pelerinăcăci moarte
Din ce pelerinăcăci

Și-ar fi paseri fără zbor,
Și câmpii cu margini arse,
Na-r fi susur de izvor,
De-ar lipsi a noastre case.

Lumea-ar fi aşa de tristă,
Ca-ntr-o boală fără leac,
N-ar mai ști de ce există
Cu pământuri care tac...

Graiul meu de veșnicie,
Al meu nume pământesc,
Cea mai scumpă poezie –
Grai matern, moldovenesc.

POEZIA

Poezia – acest cal al stelelor noaptea.

Acest crai nou dimineața plecat,
Această-împlinire de suflet singur.
Această vină, acest vinovat.

Pezia – acest fulger pe vreme senină.

Această veșnică scânteiere.
Acest drum dintre mamă și prunc.
Această bucurie, această durere.

Poezia – acest sânge Tânăr,

Această inimă într-o oprire.
Acest bătrân, această mireasă.
Această nuntă fără de mire.

Poezia – acest șes cu stânci goale.

Acest munte, această mare.
Acest mut încis în cuvinte.
Această ființă vorbitoare.

Poezia – acest surghiun luminos.

Această beznă cu ochi de vis.
Această mulțime de lângă far.
Această smoală, acest cais.

Poezia e fără de-întoarcere,

Fiindcă ea însăși i-o cale,
Acest zeu nu iartă prefacerea,
Iar pedepsele-i sunt epocale.

VREME NEAGRĂ

Libertatea-n dictatură

Are-un nume enigmatic...
Ce-au fost țării? Niște miei
Pentru-n teolog sălbatic.

Stalin țar. Un nou tătucă

Cu poruncile de fier,
Plăceau moții la culoare
Și popoarele, când pier.

Plăceau bastini părăsite

Și valori de coc-sacâz,
Ne mândream cu-n feudal
Ziditor de comunism.

Lingușeam altarul lui

În genunchi, eliberați,
Peste nimburii – cel mai nimb,
Împărat peste-mpărați.

Îngroșam minciuna-n cifre,

Zece-am împărțit la trei.
Ce-am găsit în perioade?
Niște resturi, nu idei.

În culori turnam licoare

Prea cosmetic și banal,
Măsuram pe la Sibir
Perimetru mondial.

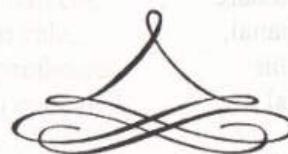
Nero Romei n-a dat foc...
Altor Rome foc s-a dat.
I-o plăcere să arzi oameni
Să sorbi sânge închegat.

Să dai ocnelor talente
Cu un zâmbet cîngîzhanic,
Să te-ntreci cu necuratul,
Să-l învingi și mai satanic.

Mare-mplinitor de planuri
Într-un cuib de asasini,
Da-n icoană – un Cristos
Cu stelută-n loc de spini.

...Renasc artă din blesteme,
Scriu, părinții ce-au tăcut.
Tară dragă, te implor,
Să nu-i spui că m-am născut.

Să nu știe chiar de-i mort,
Că scriu cărți cu iambii triști,
Tarul nu e. Tarul este.
Mai trăieste-n staliniști.

CĂLUTII DE HÂRTIE

Ei pasc prin cărți, căluții de hârtie,
Cu ei nu poți să ari și nici să sameni.
E drept că uneori s-arată printre oameni,
Neînsăruți și slabii de călărie.

Iar coama lor, când potrivit e vântul,
Sau prin furtuni, pe fulger, când se-ntinde,
E ca un vis și rar cine-o mai prinde
În viața asta, cu sufletul și gândul.

Și ochii lor... au ochi ce înviază,
Iar cine-i vede vîi e-un fericit apoi,
Că dat i-a fost să-i vadă printre noi:
Călutii de hârtie – ei cărțile serbează...

Orașe noi, noi flori, cântare nouă...
Ca prin vechimi de ploi și astăzi plouă...
Și sunt poeti și parc-ar fi să-nceapă
Și albi noi c-o zbuciumată apă...

Și-ar fi să știu că-s inimi – gânduri noi,
Vizionare acum, realități apoi,
Pe-un câmp cu maci, ce focul și-l întind
Și cosmic ard, și cosmic se aprind...

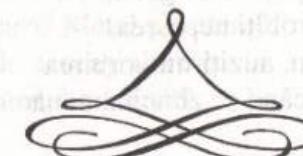
Dar văd slăbite rime, când codrul nu rimează
Cu păsări înserate, arsuri pe la amiază,
Și nu se pot începe de nicăieri sortiții
Ce-și leagănă talentul s-adoarmă-n propoziții.

Și nu se pot trezi în suflet de un veac,
De când le place tihna și tihnei li-i pe plac,
De când cu cinstea, cred, se face targ la piață
Și pentru zi de lucru cer anul de vacanță.

Îmi zic: i-a multă lene și poezia cască,
Iar burta ei ce crește, nu-i burtă ce-o să nască,
Ci-i spațiu lipicios cu texte potrivite,
Cu cât mai nepoet, cu-atâta mai cuvinte...

O, dac-ar fi să bată acum un pumn în masă,
Ca tunetul, mai tare, o lamă mai tăioasă:
- Destul! s-aud. Destul cu trăncănitul care
Se publică prin cărți, mai inundând și ziare.

Destul! s-aud. Destul să lingușim dulceața,
Când sare cere pâinea, când sare cere viață...
Orașe noi, noi flori, cântare nouă,
Ce-mi zic de-atâția ani, acum v-o strig și vouă...

O, COPILĂRIE DE DEMULT...

LETTRE DE DEMEYER. — *Le temps de la mort est une époque où il faut faire tout ce qui peut être fait pour empêcher l'assassinat de l'empereur et empêcher l'explosion d'un événement qui déclencherait une révolution dans toute l'Europe.*

O, copilărie de demult, imagini de cândva,
Descopăr poetul ca-n tremur făclia,
Ce-ați vrea să-nceteze, de ce v-ați lipsi,
Dacă-n suflet s-ar sfârși poezia?

Ce-ați pune-n pâine, ce-ați culege-n lumină,
Dacă-n suflet ar fi o rece ninsoare?
Eu fug de pustiu. Ce-i gol mă aruncă,
Muntele meu e-n zbucium de mare.

Vă chem să-l vedeți, vă chem să-l urcați,
Furtuna s-o prindeți în fulger, pe pisc.
Riscați într-un zbucium, acolo e firea,
Acolo-i și viata, acolo-i un risc.

Fără teamă urcați, fiți liberi la gând,
Iubiți fără teamă, zdrobiți nepăsrea,
De-i puțin ce vă spun, auziți-mi vorbirea
În ecouri de munte, când se zbuciumă marea

SE CEARTĂ POETII

POETI *Se oceano possa accecare il mondo
e l'uomo se lo può, perché si sente
che non è possibile un mondo migliore.*

Se ceartă poetii, se transcriu urât,
De parcă rimele-n lume s-au sfârșit,
De parcă pe cer a rămas doar o stea
Să-o cer egoist: e a mea.

Se ceartă poeții, se mânie frații,
De parcă nu-i loc în constelație,
De parcă nu-i loc nici în piept
Desi pieptul mi se pare tot mai desert.

Se ceartă poetii... Atunci ce să spun
De veacul acesta atomic, nebun.
Atunci ce să cred? Atunci ce se face?
Se ceartă-nde ei cântăretii de pace.

Armate și arme? Perfecte muniții?
Se ceartă poetii cu niște ambiții?
Războie și marșuri? Metal și putere?
Se ceartă poetii de aceeași durere.
Ape murdare? Văzduh nădușit?

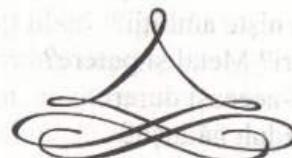
Se ceartă poeții, se ceartă cumplit.
Foame pe glob? Păduri atacate?
Se ceartă poeții cu rime vacante.

La cine se mută cântările vieții?
Le vânează pe rând nepoeții.
Uitare și grup? Replici neatente?
Netalentele râd... Ce faceți, Talente?

Ce faceți din voi? Ce chin, ce blestem?
Mă tem de-un război, dar și de voi mă tem.
Mă tem de-un pământ, de soarta ce-i vine,
Mă tem de ce faceți cu voi și cu mine.

Cum să opresc atâtea dureri
C-o singură inimă abia în puteri?
Strigătul meu, o, vrea să vă-mpace –
Se ceartă-nde ei cântăreții de pace...

Mă speră că văd, că vă urmărești
De la liniștită în liniștită în liniștită
Până să nu văd, să văd, să văd
Până să nu văd, să văd, să văd

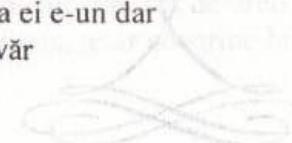

PASĂRE DE TRUP

Inima-i o pasare de trup,
O nerăbdare-a săngelui.
Un cântec roșu,
Ca un foc ascuns în flăcări,
Nerăbdătorul foc
Ce dăinuie ființa.

N-o umili.
N-o obosi-n zadar,
Nemernică invidie,
Căci cloșca ta cu pui invidioși
Îi ciugulește zborul.

N-o râde,
Zmeu invidios
Cu braț de caracatiță,
Nu-ți bate joc
De nerăbdarea ei,
Căci nerăbdarea ei e-un dar
Asediat de adevar
Si ne-mpăcare.

N-o urmări
Că-i pasăre de trup,
Ce nu se lasă prinșă
Cu lațul sau cu mâna,
Ci doar în gând,
În suflet se topește
Suflarea ei de cântec.
Zborul ei, când trece
În pieptul tău
Și tu rămâi uimit
De măreția ei:
Inima i-o pasăre de trup...

DACĂ ȚI-I GREU

Dacă ți-i greu, dacă te surpă, dacă te frângă,
Aprinde luminile tale și pornește la drum,
Numaidecât va bate înima ta și va-ntreba sâangele
Cine te surpă, cine te frângă, de ce ți-i greu și cum?

Asupra credinței tale se va înălța focul tău nestins
Asupra luptei, asupra câmpului, unde se vede jertfirea,
Nu poate nimeni să calce sabia ta, de aceea ne-nvins
Va rămâne sufletul tău, cuvântul tău și iubirea.

De-așteptat nu-i timp, nu-i timpul cheltuielilor banale,
E ca și cum pentru ultima dată, ca și cum mereu e târziu,
Poate aşa vei fi mai stăpân ție, mai frate-n ale tale,
Când te vei întâlni mai curajos și mai viu.

Nu-nceta călătoria ta lungă și nesfărșită,
Drumețule pornit peste spații, vremi și idei,
Nu te lăsa ademenit și trădat de vreo ispătă
Care te-ar desființa, te-ar adoarme în plăcerile ei.

POETUL NU CERE LAUDĂ

Căci păcăle de iepu,
Căci nu mă trăge
Cu lene lemn, cu mălnă.

De ce mă lauzi, de parcă-ai vrea să pedepsești o pâine
Cu ce n-ai auzit, nici nu cunoști, da-ți pare
C-ar fi putut dospi pe chipul meu sau amăgi un mâine?
Cum poți să rupi o coajă din ceea ce-ți năzare?

Cum poți striga? E rușinos și nu se poate
Vorbi de rău un măr făr-a-i gusta mustirea,
De parcă-mi zici de naștere pe la-nceput de moarte
Sau îmi înșeli banal și taina, și iubirea?

De ce nu poți intra? Doar ușa mea-i deschisă,
Atâtă doar că-ncep din prag suflare caldă,
Te uită: o pâine e pe masă și-ncă nu-i cuprinsă
De-a tale vorbe seci și lauda-ți n-o scaldă

În ape lipicioase de noțiuni greșite
Sau în sudori uscate, sleite pe la gură,
Eu nu-nțeleg de ce îmi ațintești cuvinte,
Ce-mi sună-n conștiință cum sun-o-mpușcătură?

Și eu tresar din somn, de parcă-i condamnată
Și viața mea, odihna, suflarea mea, credința,
Pe-o parte, da, e lauda. Dar ce-i pe partea celalătă,
Când c-o plămadă falsă îmi pedepsești ființă?

TRACIC. DACIC. GET-LATIN...

Văd că ușă în buagă, sămăcă
Doar să mă săzesc în sechura
Peste urme rostogolitoare

Mă văză și-teptă formă
Că il potențiu să-mă înțeleagă
Dacă nu-i pot să-mă înțeleagă
Dacă nu-i pot să-mă înțeleagă

Să mă înțeleagă

Tracic. Dacic. Get-latin?
Ba mă dau, ba mă-mprumută...
Ba mi-i tată un păgân,
Ba mi-i mamă o cucută...

Profesori la teorii
Inventivi de ipoteze,
Sunt părinții însă vii,
Voi muriți cu-a-voastre teze...

Nu mă miră. Din salariu
Faceți epoci viitoare,
Zămisliți într-un acvariu
Alte soiuri de popoare...

Ce pot zice? Nu mă mir,
Vi-i selecția cinstită.
Ba sunt sort de trandafir,
Ba sunt sort de răsărită...

E RĂNIT CUVÂNTUL NOSTRU...

De ce mă lezi, de pe cînd nu vă se potrivesc cu plin
Cu ce răbdăci, să te întreacă și să te pere
Ce sănătatea nu vă poată sprijini, sănătatea nu sănătate
Căci părășită să sprijini sănătatea sănătății?

Erănit cuvântul nostru,
Paseri roșu beau în sânge
Lacrimi pentru cine naște
Un popor de-a nu se stinge.

Soarele în astă țară
La apus în noi apune,
Într-un râu ce întretaie
Păstorile străbune.

Lacomi nu ne știe veacul,
N-am răvnit averi streine,
De ce plânge limba noastră
Cu silaba-n mărăcine?

De ce aspră-i fața noastră
Și zâmbim prin cicatrice,
Înapoi ne-aruncă timpul
Într-un grâu fără de spice.

Doamne, te-am rugat destul,
Văd că uiți de rugă sfântă,
Toată umbra ce-i pe lume
Peste mine e răsfrântă.

Mii de ani aştepă lumina
Ce-ai promis-o creştineşte,
Dar și azi o mai ascunzi
De pământul ce-o doreşte.

Sufletul mi-i răscolit
Și nu-i leac, și n-am ce-i face,
Și-s păstor, și mioriței
Iarba asta nu-i mai place...

SCRIITOR BASARABEAN

Se dedică amintirii scriitorului basarabean
Mihai Curicheru, victimă a cultului stalinist

Scriitor basarabean
Cu penița de răsură,
S-a pierdut romanul tău
Între dragoste și ură.

Pe câmpia strămoșească
Între sânge și cenușă
Tu rosteai cuvântul mamă,
Ei băteau cu pumnii-n ușă.

Tu rosteai cuvântul tată,
Evocând prin vremi poporul,
Ei în ușă ta loveau
S-o străpungă cu piciorul.

Miezul nopții mistuia
Tema cărților cu teamă,
Ei băteau cu pumnii-n ușă –
Tu scriai cuvântul mamă,

Miezul nopții tremura
Într-o inimă curată,
Ei în ușă – cu piciorul,
Tu șopteai cuvântul tată.

Și-apoi, doamne, au intrat...
Cărți și-atât... și scriitorul...
Băteau cărțile cu pumnii,
Inspirația – cu piciorul...

Cărți și-atât... și-un mac pe masă,
Roș ca săngele din ușă.
Și lumina unei lămpi
Într-o umbră de cătușe...

Apoi trenul cel cu sârmă
Și un ultim drum în ceață,
Nici Cristos n-a cunoscut,
Cum trec oamenii din viață...

Morți și-atât... și moartea lui...
Și-a fost dragoste, nu ură...
Scriitor basarabean
Cu penița de răsură...

NICI SĂ PRESUPUN...

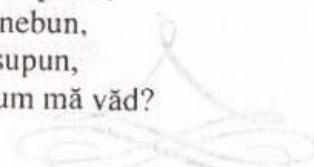
Sorina Iancu Bogdan
Nu pot să te sărut,
Să te sărut, să te sărut,
Tuturor de la înțelege.

Nici să presupun măcar
C-am fost Tânăr și-am iubit,
Îmi pare acum c-am născocit
Vremea veacului fugar.

Nici să lăcrimez nu pot
Că nu-i timp de lăcrimat,
Haina mea s-a destrămat,
De când sunt, de când o port.

Apoi – nu știu, dacă-n gând
Mai răsar câmpii cu flori
Și te țin la subsiori,
Tot pe urmă-ți alergând.

Iar în zare când te pierd,
Eu tresar ca un nebun,
Nu-i aşa că presupun,
Și-i minciună cum mă văd?

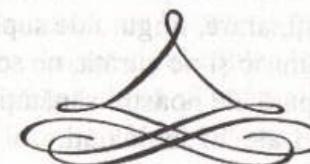

Spune-mi că-s acel de-atunci,

Cu sărutul ce-ai uitat
Să mi-l dai, cum mi l-ai dat
Pe poiana dintre lunci.

Să știu iar că ochii tăi
Mă privesc nesupărați,
Cum cobor de prin Carpați
Și sunt Tânăr ca și ei.

Viața noastră-i numai vis
Ce-i cu dragostea-mplinit,
Unde ești, de n-ai venit
Lâng-un rug ce l-am aprins?

Nu-i poetul, iar acasă se fac praznice plângând,
Vorbitorii stau la masă și-l califică pe rând,
Și-l înalță-n neființă, de-i cobor realitatea,
Unde nu-l știau în viață și ajută-acuma moartea.
El ascultă, el îi vede din portretul de alături
Și le-tinde răsuflarea într-o iarnă cu omături,
N-are-a spune azi la masă – ce spunea odată-n tunet
Că nu-i plac vorbiri deșarte și, la fel, al lor răsunet.
Liniștit e, pare calm, doar se-gălbenește față
De sudoarea astei lumi, cărei îi cântase viața,
Și pe care a lăsat-o, timpuriu, ca s-o aplece
La examenul tăcerii cu o notă-acuma rece.

El se uită. Al lui ochi de-asprimi neconfundate
Cu vederea trece rânduri printre aburi de bucate,
S-ar atinge de bucate, dar nu-i hrana ce-o dorește,
Prea vorbită-i pâinea azi și prea mult ne-mbâtrânește.
Prea vorbit e vinul care s-a-ndulcit în gură sec,
Parcă-și cere nebăutul peste-un veac de zile-ntreg,
Nici de sare nu se-atinge, sarea el ne-o lasă nouă,
Celor care stau la masă curăței – în haină nouă,
Supunând sub dinți, arare, lingura de supă caldă,
Ce ne mânâie lăuntric și ne curăță, ne scaldă-n
Băi hrănace ce repară ale noastre sănătăți,
Ca odată să ieşim l-ale lui seninătăți...

Nu-i poetul? Este, totuși, de vorbim de lipsa lui,
Mestecând miroslul pâinii cu cel al cuvântului,
Rătăcind aprecieri într-o vagă-ndepărtare,
Parcă-i pregătim cunună din ce-i plantă de uitare
Sau lăsăm împrăștiatе căte-s chiar nelămurite
C-a uitat a ne mai spune cu-a lui tunet de cuvinte,
C-a uitat și noi refacem rândul celor ce-s uitate,
Și-i croim pe placul nostru alte drepturi și dreptate...

Vor începe să-l cuprindă lauri reci de alte zile,
Mai purtându-l printre pagini analizele umile,
Înălțând pe pietre vechi ale lui cărturării,
Din ce-a fost odată viu înveli-vor în hârtii,
Vor spori în tomuri groase întocmite disertații,
El tăcând prin ce-or dezbată mai încolo candidații,
Amintindu-l căte-odată fruntea altei edituri, –
Ce n-o fi nicicând pe lume? A lui rocă, cea fieroasă,
Mersul lui prin Chișinău, ca o curgere nervoasă,
A lui prindere de mâna, coborâtă în fiori
Și un somn sub steaua care l-a mințit de-atâtea ori.

N-or mai fi în pieptul lui niște tainice izvoare,
Dintre cele ce sub valuri ardeau albiiurgătoare,
Nici păduri ce-au scuturat frunza-n crestele de corn,
Parcă duse azi să doarmă lângă multe care dorm.
Un copac va crește-ncet, unde-i loc de căpătăi,
Îngânând tăceri de țară prin amurgurile târzii,
La întoarceri de la coasă, de la seceriș modern
S-o așterne printre doine, al lui cântec tot modern, –
Poate-atunci ieși-va-n cale să-și întâmpine pământul,
Să-l cutremure pădurea, vântul tot mai legânându-l...

ALB ȘI NEGRU

Un negru a cântat,
Ca noaptea fără lună...
(din folclorul negrilor american)

Negrul sănătatea și înțelepciunea, căci și înțelepciunea este deosebit de bună. Negru este și cunoștința, căci și cunoștința este deosebit de bună. Negru este și cunoștința, căci și cunoștința este deosebit de bună.

Pielea nu e vinovată,
Ura-i fără de pigmenti,
Caracatița-i flămândă
Și de moarte, și de vieți,

Și de armă, și de bani:
Patria înginge robi,
Adevărul pedepsește
Alb și negru pe neghiobi.

Argumentul se prăvale
Cu leguma peste dinți, –
Și ce poftă înrudite
Cu ieșirile din minti.

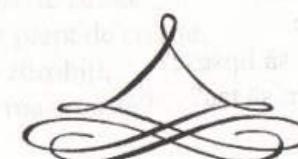
Cum sunt palmieri locali,
Dacă-s totuși introduși?
O idee zugrăvită
De un meșter cu mănuși.

Și ce gând de deșertare
A pământului de spic, –
Mic a fost, acumă poate
Să mai fie și nimic,

Doar un nume, un simbol,
Un neînsemnat produs,
Trambulină roditoare
Pentru sporturi de supus,

Diplomatică mixtură,
Diagrame la EREN,
Ambulanță cu sirenă
Și cu crime pe teren,

Emisari neanchetați
Prin ținuturi de haram,
Iată evasul cum se varsă
Alb și negru în program.

INSOMNII ȘI ÎNTREBĂRI

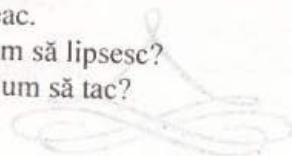
Trece-o iarnă. Nu-i ușoară.
Aud pasul primăverii,
Tot mai frământându-mi mintea
Printre vise și materii.

Tot mai chinuind lumina
Unui bec ce mă orbește,
Mai prind gânduri pe hârtie
Și cum prind – mă-mbătrânește.

Astfel viața mi-am legat
De tristeți și bucurii,
Petrecând de-a rândul nopți
Tot cu aceleși insomnii.

Mierea asta, dulce parcă,
Alteori e și amară, –
Când mă roade îndoiala
Celor scrise, bunăoară.

Când mă macină global
Întrebarea unui veac.
Cum să dorm? Cum să lipsesc?
Cum să nu știu? Cum să tac?

DISCURS POLEMIC DESPRE ARTĂ, VIAȚĂ ȘI VORBE

Râvnim, ne temem, ne-avântăm,
Schimbăm tăceri pe vorbe-mii,
Ne-am supărat pe-ai noștri buni
Și-am rătăcit niște copii.

Ne pare sfânt ce-am scris odată,
Greșeala mâine-o vom vedea,
Căci viața ce-i? Nu-i vis în somn,
Nici gura care se hrănea.

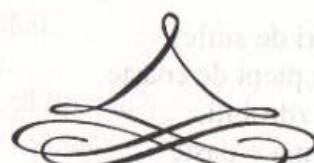
E poate-un orb, cătând vederi
Prin porți închise-n ochii lui,
E poate-o pâine-ntrre flămânzi
Și o risipă-ntrre sătui...

Ce-i arta? Amintiri de suflet
Prea strâmtorat în piept de coaste,
Ca niște luptători zdrobiți,
Ce nu mai pot forma o oaste?

Sau e-un cântar al cinstei sfinte,
Ce egalează cu-n răspuns,
Căci n-o să mai ajungi la nime,
La cinstea ta de n-ai ajuns.

Nu călăreți de vorbe goale
Cere timpul la-nnoire,
Ci datornici patrioți
Și exemple de slujire.

Cu vorbe nu alini dureri,
Dar cu durere-ncepe soarta, –
Pe viață viața o s-o schimbe,
Dar cine să ne schimbe arta?

ȚĂRANUL DIN MINE

De-a lungul unui drum,
Prin pădure, prin un râu,
Sunt urmărit, nu sunt spus.

Într-o casă săracă,
Locuită de săraci,

Tăranul din mine duce dorul de-acasă,
Un dor de izvoare, de miros de mintă –
Să stau la fântâna cu umbre de măr,
Să gândesc un pământ și pământul să simtă.

Căci țăranul din mine n-a lipsit niciodată,
Atâtă: am vrut să ar un asfalt,
Să semăn grăunții în piatra fieroasă,
Să zidesc o zidire cu geamul înalt.

Să spun într-o carte un sfat țărănesc,
Să mânțui cerneala aceasta din lume,
Să știu că-s la loc uneltele toate,
Să am rânduială la grai și la nume.

Că-s toate știute de-o viață de om,
Gustate amar la miez și la spic,
Sorbite cu-n dor de priveliști materne,
Pe care nu-ncerc nicicând să-l explic.

Atâtă: îl port setos și sălbatic
Prin orașul în care acum se-nopteză
Și-nghite pe rând peisajele mele,
Pe țăranul ce duce dorul de-acasă.

CHIP ȘI MASCA

Iat-o față, colo-i teatrul,

Colo-i capul la mătură,

Colo-i măstăca și-n-alăturat

Nicăieri de colo nu-i

Colo-i capul în mătură,

Colo-i măstăca, patru-

și exemplu de similitudine ob-lăcozoul, zâmb-nib-lunoul

— lămure ob-ești ob-prin-văz ob-nu ob

Contra-nicăieri, nici-nicăieri ob-soldanul nu spălășit și-nace-de

Dacă-mădăcăciu-nădejde să-lăzim, să-lăzim și-nădejde nu-acumne.

Iat-o față, colo-i masca,
Ochii, dinții, zbârcitura,
Vorba râde de ce-aude,
De cuvânt se strâmbă gura.

Iat-o față, colo-i coada,
Singură și fără cap,
Ca și cum stăpânul pleacă
Cu costumul în dulap.

Iat-o față, colo-i laba,
Cea întinsă peste toți,
Dar n-ajunge, dar nu poate
Din cei vii să facă morți.

Iat-o față, colo-i trupul,
Cel nesăturat nicicând,
Şarpele ce-nveninează
Cu veninul său flămând.

Iat-o față, colo-i teatrul,
Colo-i scena cu actori,
Piesa-i slabă, nici un sens,
Sunt grăunțe, nu sunt mori.

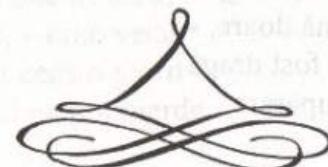
Iat-o față, colo-i farsa,
Adevărul e pe dos,
Când lăcusta de pe frunză
Trebuie să cadă jos...

Iat-o față — ici și colo —
Fără mască, în sfârșit,
Pe din umbră, pe din spate —
Ce-a fost floare e cuțit.

Lăzime ob-nădejde ob-nădejde
Ob-nădejde ob-nădejde ob-nădejde
Ob-nădejde ob-nădejde ob-nădejde
Ob-nădejde ob-nădejde ob-nădejde

Ob-nădejde ob-nădejde ob-nădejde
Ob-nădejde ob-nădejde ob-nădejde
Ob-nădejde ob-nădejde ob-nădejde
Ob-nădejde ob-nădejde ob-nădejde

Ob-nădejde ob-nădejde ob-nădejde
Ob-nădejde ob-nădejde ob-nădejde
Ob-nădejde ob-nădejde ob-nădejde
Ob-nădejde ob-nădejde ob-nădejde

MAI VORBIND CU-A TALE ȘOAPTE

Ceas târziu, sfârșit de veac...

Tot aici închei o noapte,
La un geam, în loc să tac,
Mai vorbesc cu-a tale șoapte.

Parcă-mi pari că ești, dar unde?
Cine știe al cui suflet
Pentru tine îmi răspunde,
Prăbușindu-mi-se-n cuget?

Nu știu, draga mea, și-i trist
Că mă-ndepărtezi, streină,
Să-mi mai pară că exist
La hotare de lumină.

Ce rămâne-n urmă stins?
Cum era? De ce nu este?
Parcă te-am făcut un vis,
Ce-l mai chem dintr-o poveste.

Cui să spun să mă-nțeleagă
Că mi-i singur și mă doare, –
Cea ce-odată mi-a fost dragă
Azi mă pierde-n supărare.

ZÂMBET DE TOAMNĂ

*D*e la început se ascundea în frunzele sălăjene,
În frunzele sălăjene se ascundea în frunzele sălăjene,
În frunzele sălăjene se ascundea în frunzele sălăjene,

Zi vitregă și-un ceas urât,
Și-o toamnă care-ngălbenește,
Ba mi-amintesc de ea și râd,
Ba râde ea și-și amintește.

*O zi... Ea-n ceas se micșorează,
Prin toamnă și prin veac sunând, –
De-o toamnă râd cum cuvântează,
Ba râde ea de cum cuvânt.*

*Și râd de râs, mă bucur, cred,
Mi-i vesel, poate, – cine vede,
O zi de toamnă-n ceas o pierd
Sau o câștig, când ea mă pierde.*

ZI CU LACRIMI ÎNTR-O CASĂ...

Căciună, sărbătoare de vară...

Ten ascuțit și neșape,
ca un pene, alături, că
băie vorbește cu o ușoară gospodărie.

În mijlocul caselor, unde se joacă
cărăbușii, săritători
înțelepte și răspândători
de bucurie și sărbătoare.

Zi cu lacrimi, ca de versuri, –
Iată-l unicul păcat, –
Prea sentimentală stare
Într-un suflet de bărbat.

Prea retras din lumea asta
Pe o margine de foc,
Unde cele dezbinăte
Nu se pot uni la loc.

Prea sleit de oboseli
Și curmat de nedreptăți:
Într-o casă, ca 'ntr-o navă,
Și nu-s ape, ci pereți...

ŞI-AM ZIS ATUNCI: « ŞI MAREA... »

La o cenușă săracă, într-o casă săracă,
Într-o casă săracă,
Într-o casă săracă,

Într-o casă săracă,

Pe un taburet sărac,

Într-o casă săracă,

Pe un taburet sărac,

Într-o casă săracă,

Pe un taburet sărac,

Duminica se-nșerează mai devreme,

Pe undeva-mi închipui o mare zbuciumată,

Iar careva, mirându-se de veșnicie,

Ar vrea să-si mai repeste clipa înc-odată...

Așa încep a măsura pe față oboseala,

Și ochiul mi se-nchide cuminte în priviri, –

Pe-un țărm de timp, în ziua de duminică,

Încerc niște cămăși pe-un trup de amintiri...

Eu nu mai știu cu ce v-am scris mai potrivit,

Cu verbe-ndurerate, cu substantive grele

Sau, poate, meditând mereu pe alte țărmuri,

Visez cu ochii-nchiși duminici singurele?

Legende, – iată ce-i. Comori imaginate...

Cuvintele-mi zidesc în zidul lor suflarea...

E ziua de duminică și nu m-am împlinit,

Căci îmi lipsea ceva și-am zis atunci: « Şi marea... »

VASILE COROBAN

În amintirea căturarului

Era vremea-n Chișinău:

Nori vopsiți și ploi de plan,
Nu primea vopseaua vremii
Ne-mpăcatul Coroban.

El turna metal sarcastic
Cu vederi de căturar,
Nu făcea agricultură
Într-o foie de ierbar.

Erau critici sub vopsea
Cu idei de paravan, –
N-avea loc în mintea lor
Răsculatul Coroban.

El vedea-n cultura noastră
O greșeală la pătrat,
Nu, oricum, un rol de critic
Pe o scenă de jucat...

Literați sulemenți

La cheremul unui clan, –
Nu-i putea numi popor
Înțeleptul Coroban.

El visa rotund întregul,
Partial când îl scria,
Ba se lumina pe-o clipă,
Ba pe-un veac se-ntuneca.

Pe o stradă-n Chișinău
Într-o vreme cu elan
Doar în gânduri mai vedea
Adevărul Coroban.

Și cum gândul alteori
În provincie-i năprasnic –
Profesa o alchimie,
Căutând metal sarcastic.

MOMENT ECOLOGIC

Se dedică profesorului Ion Dediu

Ecologic suflet demn,
Ecologică speranță –
În pădure – boli de lemn,
Printre oameni – boli de viață.

Ecologic, ca de vis.
Ca de multă tulburare.
E urât în paradis,
În infern e sărbătoare.

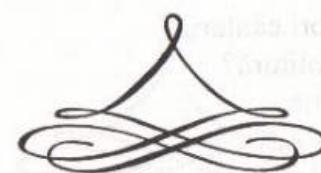
Ecologic, apa-n stropi,
Ecologic, ca de rouă.
Nu-i sudoare, ci uncrop,
Putrezește haina nouă.

Ca de Patrie și sfânt, –
Ecologică strâmtăre, –
Ecologic un pământ,
Ecologică o mare.

Ecologic viitor, –
O istorie uitată, –
Ecologic să nu mor
Într-o pâine lăudată.

Ecologic și sărman
Cu prea multă bogătie,
Ecologic veac roman,
Ecologică Rusie,

Ecologic de Bizanț
Și de câte-s poluate –
Mii și mii de ani în lanț
Și totuna n-am dreptate.

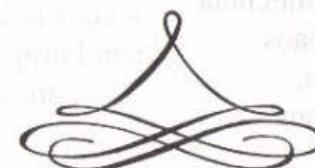

REPLICĂ

Polemici, pasiuni și sfat –
Înfoiate perne pe același pat,
Iar dacă știi că somnul
E plin de fapte ce n-adorm,
Îmbeți privirea-n cloroform
Și vezi albeți de nori mânjiți
Cu prefăcute suferință...
Întreb atunci:
Ce suferi tu, ființă goală,
Gen pustiu gramatical,
Când pieptul tău de papagal
Nu-i bun de pus măcar în oală?
Cum poți mâncă aceeași hrană,
Când știi că ea ți-a fost otravă –
De foame, de plăcintă sau de zăbavă,
Sau c-ai mâncat-o de pomană?
Întreb atunci:
Ce sfat îmi dai, cu care gură
Culegi tăcerilor nectarul
Și potrivești sub flori cântarul
Mereu prezent la cotitură?
Abil și fariseic, poate,

Cu har mizer râvnești o cale,
Dar te zătresc tot ale tale
Nenorocite coate.
Întreb atunci:
Nu ți-i destul? Cu înc-o farsă
N-ai să prezici întreagă scena,
Căci schimbă masca Melpomene
În piesa ce se joacă-n casă.
Cu înc-o replică nu-mi cere
În focul meu experiență
Absent ca să-ți impui prezență,
Încostumat doar de putere...

FĂRĂ MILĂ-I LENEVIA...

Pădurea, pădurea, glorie,

Fără milă-i lenevia,
Haosul nutrește haos,
Limba nu-i parfum de seară
Într-o carte de repaos.

Limba e albina zilei
Și nectarul tuturor,
O câmpie înflorită,
Ce-o cultivă un popor.

Grâu curat fără neghină, –
Tu gândește-te ce sameni,
Pruncii tăi, când își înalță
Demnitatea printre oameni.

Nu minți, căci în minciună
Bunătatea-i un repaos –
Fără milă-i lenevia,
Haosul nutrește haos...

SĂ TE SĂRUT...

Un proaspătă sărută-

Să te sărut... Furtuna
Furtunii s-o supun.
Să-mi zici nebunul meu,
Să nu știu că-s nebun.

Să-mi cureți de pe trup
Scânteii și să nu știu,
Ce-i focul la-nceput,
Ce-i focul mai târziu.

Să te lipsesc de-o sete,
Să vină alte ploi,
Să nu știu ce vom face
Cu soarele apoi.

Să fim o clipă doar,
Pe urmă să nu fim, –
Am fost odată tineri
De-atât că-mbătrânim.

De-atât c-am fost, suntem,
Dar nu știu ce mi-ai spus –
Eu te-am pierdut prin lume,
Tu mă mai ții ascuns...

UN POPOR DE FELUL NOSTRU

Un popor de felul nostru, –
Prea cuminte și prea bun, –
El la dragoste – cam rece,
Eu la dragoste – nebun...

Un popor de felul nostru
Duce-o viață de poveste –
Dimineața parcă nu-i,
Înspre seară parcă este.

Un popor de felul nostru
Pune-n sac și hai la piață –
Dimineața vrea parale,
Seară – cântece de jale...

Un popor de felul nostru
A băut... Acum nu bea.
Tot ce face-n lumea asta
E cum poate, nu cum vrea.

Un popor de felul nostru
Naște prunci și face nunți –
Dimineața parcă-s tineri,
Înspre seară sunt cărunți.

Un popor de felul nostru
Are grai, iubește viață,
Ce-aflat pe înserate,
A uitat pân' dimineață.

Un popor de felul nostru –
Am putea să fim chiar noi,
Dimineața-s foarte mulți,
Seară – poate unul, doi...

Un popor de felul nostru
E copil la bătrânețe,
Are-o lecție de istorie,
Dar nu știe cum s-o-nvețe.

Prea de tot e mare cartea,
Ca s-o-nvețe pe de rost,
Mai ales la verbu-a fi,
Mai ales la verbu-am fost...

Lăutari, lăutăriți,
Voi, copii ai unui zbor,
Să cântați cum n-ați cântat
Altor feluri de popor.

GHEORGHE ASACHI

Se dedică pomenirii lui Gheorghe Asachi
la 200 de ani de la naștere

Azi la Herța, peste ani,
Nici o urmă de-amintire.
Iată țara n-are bani
Pentru-n nume de cinstire.

Am ajuns săraci de tot,
Fără ținere de minte,
Pentru-n mare patriot
N-avem nici măcar cuvinte.

N-avem litere, metal,
Pentru-a-nfățișa o placă,
Mai ușor și mai banal,
Să nu știm și să se tacă.

N-avem timp sau ce n-avem
S-adunăm cu noi trecutul?
Prin ospețe-ntârziem,
Ametiți, cu împrumutul.

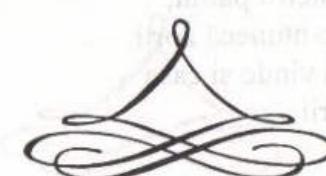
Ce ne costă-un gânditor?
Ba nimic... Topiți-i bustul.
Zgura-i tot un viitor
Pentru cine-i află gustul.

Cât ne costă un poet?
Nici un ban... Topiți-i chipul.
Nu va trece în desert
Munca ce-ați depus, cu timpul.

Cât ne costă-un cărturar?
Cărturari avem destui.
Pâine de-am avea-n hambar
Și să fim și mai sătui...

Gheorghe-Asachi, iată cum
Azi la baștină se-ntinde
Fum din care ieșe fum
Fără ținere de minte...

Iată cum... Dar peste vremi
Vârs o lacrimă pe-o carte,
Neștiind pe cine chemi,
Și ce-i viață, și ce-i moarte?

CE VOR SCRITORII?

Există o stea, a noastră, aici,
O lacrimă-n desfacerea florii, –
Fratele meu, eu nu ţi-s dușman –
Iată ce vor scriitorii...

Dacă mai pierdem și ultimul port,
Acela matern în delta cilorii, –
Fratele meu, cu morții nu merg –
Iată ce vor scriitorii...

Un grai să nu tacă, al nostru, aici,
Trezește-l în suful viorii, –
Fratele meu, deșteaptă-ți copiii –
Iată ce vor scriitorii...

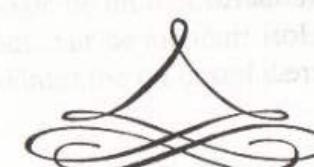
Pământul, izvorul își roagă stăpânul,
Întoarcerea lui la dorite podgorii, –
Fratele meu, îți cer demnitate –
Iată ce vor scriitorii...

Aer n-ajunge pe metru pătrat,
Pe metru pătrat se-ntunecă zorii, –
Fratele meu, nu-ți vinde și casa –
Iată ce vor scriitorii...

Nu-i unde, nu-i unde, suntem grămădiți
În păstaia uscată-a victoriei, –
Fratele meu, deșteaptă-ți ființa –
Iată ce vor scriitorii...

Pe aceste câmpii, ale noastre, latine,
Arde veșmântul rupt al istoriei, –
Fratele meu, ne cheamă părinții –
Iată ce vor scriitorii...

Ne-am săturat de momeli și minciuni,
Astăzi își spulberă norii, –
Fratele meu, adevărul nu iartă –
Iată ce vor scriitorii.

NU CERŞİ...

Nu cerșă. Ce nu-i al tău,
Este-al altora, al altiei –
Scribi destui, e plină lumea,
Azi, acum și după moarte...

Sunt mieroși la vorbă, dar –
Plini de fapte veninoase...
Nu cerși. Nu-ntinde mâna
Că ai palmele prea arse...

Nu cerşti. Cerşire vor,
Când te joacă-n premiere...
N-are loc în piesa lor
Ce e suflet și durere...

CASA LUI ION DRUȚĂ

Era anul 1978, început de septembrie... Se împlineau 50 de ani de la nașterea lui Ion Druță... Ne-a venit o idee: să expediem la Moscova o telegramă de felicitare ilustrului nostru scriitor cu adresa Horodiștei... Am plecat la baștina scriitorului... Eram în trei: Grigore Vieru, Mihai Cimpoi și eu. Vroiam să-i vedem casa copilariei, să-i transmitem o bucurie de-acasă... Ce-am găsit însă, la Horodiște, în acel început de septembrie? Am găsit urme proaspete de demolare, o proaspătă călcătură de lut... Am reușit să aflăm: din porunca celor mai mari și mai tari din raion, din republică și la insistența unui biet învățător, ambicionat de ideea de a intra cumva în istorie, întru înveșnicirea numelui său, sovietul sătesc a fost nevoit să cedeze. Căsuța lui Ion Druță a fost ștearsă preconceput de pe fata plaiului nostru...

... La 60 de ani ai scriitorului spinii dureroși ai tristei amintiri îmi cutremură ființa...

La Horodiște, la vatră, – doamne, nici să presupui, –
Au pus casa de vânzare, casa scriitorului.
Noi doream o amintire, ei dorința ne-au vândut –
Patru geamuri, un prăsad, baștina ce l-a născut...

Le-au vândut ca pe o marfă, au găsit și prețul lor,
Preț plătit ideologic de un biet învățător
Cu diploma-n buzunar de mancure înversunat,
Ce-a clădit pe sfântul loc un castel de ruinat.

N-a fost singur la tocmeală, ci era tovărășit
De-un ucaz din Chișinău, de la primul în partid,
De la primul în raion, de la primul în cel sat –
Trei de primi care-au vândut ce nu e de cumpărat.

Trei de primi și mai era la-ndemână și un critic
Ce-l vindea de Druță-n ziare pe copeici de apolitic,
Cum vindeau și casa lui – cea mai păsărică poate,
Sângerândă între ei cu un sânge de dreptate.

Sângerând de ziua lui, c-au ales și clipa asta,
Când mai crâncen e toporul și mai slabă e fereastra,
Când umilu-i mai umil – iar barbarul mai barbar –
Să le-ajungă străduința pân' la primul secretar.

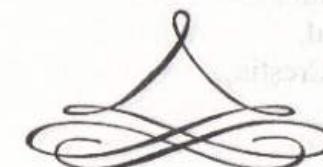
Iar cel prim, la vânătoare, – el vâna și cărți alese, –
Aflând vestea, porunci să se-aducă vin la mese,
Chefiind în ziua-ceea de pomină în istorie,
A lăsat în cronică vorbă de triumf și de victorie.

«În sfârșit.» Cu arma-n mâna și cu-n nume între dinți,
A spus el ca pentru sine: «L-am zătrit până-n părinti.
I-am frânt pana, i-am pus casa sub o lamă de topor,
Dați-i emerit acelui ce-a fost simplu-nvățător...»

Mare faptă-a săvărșit – pildă pentru tot pământul.»
Astfel primul și-a-ncheiat încălzit de vin cuvântul,
Dar cum cheful se lungește într-un cap de vânător,
Se gândeau cum să-l vâneze și prin suflet de popor...

Unde-s, doamne? Ce-i cu ei? Când trec primi-n rândul doi,
Potrivit ar fi să treacă cu pedeapsa printre noi,
Să răspundă de-a lor faptă, când stăteau în primul rând –
Cei ce cumpără de-a valma cu toți cei care ne vând...

... La Horodiște, la vatră, vor fi toamne îmbrumate,
Vor clădi o casă mică – cea mai păsărică poate,
I-or da numele lui Druță lângă-un nume de Mior,
N-or mai fi umili atunci: vânzător – cumpărător...

UNIRE, MOLDOVENI

De la război la război, de la război la război,
De la război la război, de la război la război,
De la război la război, de la război la război.

De la război la război, de la război la război,
De la război la război, de la război la război,
De la război la război, de la război la război.

Deșteaptă-te, popor,
Treziți-vă, săteni,
Ni-i scris pe viitor –
Unire, moldoveni.

La Nistru și la Prut,
La poale de Carpați –
Ai noștri în trecut
Și azi ai noștri frați,

Uniți de-același grai,
La Dunăre, la Reni,
Pe jumătăți de plai –
Unire, moldoveni.

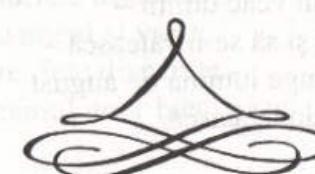
Un clopot, un destin,
Un Ștefan Voevod,
Cel Mare Domn Creștin,
Cel mare Patriot.

Sub steagul strămoșesc –

La viață și părinți –
Un neam moldovenesc,
Aceleași suferinți,

Același legământ
Și lacrimi, și dureri, –
Deșteaptă-te, pământ,
Rodiți-vă, puteri.

Azi vremea ne-a întors
Nădejdea-n viitor,
Cu mila lui Cristos,
Deșteaptă-te, popor.

MAREA ADUNARE NAȚIONALĂ

Si noi răzlețiti, însingurați, cumva reci,
Și-a noastră Moldovă – săgetată de boală –
Ca-ntr-o zi să pornim spre al ei căpătai –
La Marea Adunare Națională.

Să se zdruncine somnul și teama, tăcerea.
Să piară în inimă amortirea totală –
În ziua de august porniră poporul
La Marea Adunare Națională.

Răbdătorii câmpiei, izgoniții din suflet,
Ai lor frați și surori, și-a lor osteneală.
Ai pământului prunci veniră din sate
La Marea Adunare Națională.

Veniră să întrebe de grai și de drepturi.
Veniră pe jos spre-a lor capitală,
Cum vin re-nviații din mormintele lor –
La Marea Adunare Națională.

Mai mare pe ei – doar inima lor,
Răbdarea ce-n sânge focuri răscoală,
Cuminții pământului, supușii icoanelor –
La Marea Adunare Națională.

O singură zi într-un veac umilit –
Să plângă, să râdă și să se-nfrătească –
O, Doamne, nu stinge lumina de august
Și ziua aceea Moldovenească.

NOMAZII SECOLULUI XX

Nomazi unionali pe căi unionale
Vin de nu știu unde și pleacă undeva.
Ei speră în adâncuri la zvonuri de metale,
Iar la suprafață – la patria cuiva.

Cum drumu-i fără capăt și țara nesfărșită,
Cum totu-i provizoriu în ploaie și ninsoare, –
Ei lasă-n urma lor o vatră părăsită,
Noi locuri potrivind de somn și de mâncare.

Unde moartea-i prinde, mor și se îngroapă,
Și se nasc la ceas de vreme migratoare,
Par niște vedenii gata să înceapă
În lumea care este o lume orișicare.

Fără cruce, slobozi, robi fără credință.
Musafiri întruna, niciodată gazde,
Un pahar și-acela plin de umilință
Lângă pâinea altor, tot din alte brazde.

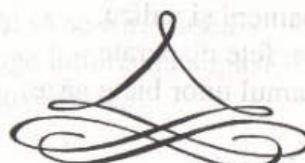
Rătăcind aşa cu suflete deșarte,
Părăsite baștini, oameni și valize,
Zări întâmplătoare, fețe disperate –
Parcă-ar fi din neamul unor biete gâze.

Mare li-i mulțimea și deasă totodată,
Li-i miezul vlăguit și viața cenușie,
Nohai din alte veacuri, Crimeea lepădată
Păsunând bucate cu slugănicie.

Vrerea îi conduce, adevărul bate,
Crâncenul destin ce-o să-i prăpădească,
Parcă-s cai în piedici, gloabe însetate,
Ca să-i sufle vântul, ca să-i amețească.

Răvășiți de poftă, li se-nverșunează
Urgesita fire, veșnic răzvrătită, –
La Nord când oboesc, spre Sud înaintează,
Spre Indii noi de basm, spre-o deltă-nchipuită.

Trăiesc imaginar, îi roade plăcileală,
La vatră nu revin, li-i drumul mai departe,
Pe undeva prin lume, spre-o stepă mondială,
Lăsând în urma lor lacrimi populate...

DETECTIVUL

Regizor și dramaturg, și actor în teatrul său,
Ne-a umplut de rele țara, când domnea la Chișinău,
Ne-a umplut de râie față că-i plăcea experiența –
Prea istorică prezență, ca să-i rătăcim absența.

Prea istoric ne-a hoțit și originea, și graiul,
Urma lui ca un «complex» murdărește plaiul,
Urma lui de filozof prea o simte rubla țării,
Vitărind filozofii în cerneala călimării.

Priceput la toate cele, făcea chefuri la conac,
Redacta biografii – din sărman crea c u l a c,
Tinea muți și surzi la ușă, să n-audă, să nu spună
Ce fac monștrii pe moșie, când li-i cauza comună.

Tocmai jale mi se face de sărmanul dramaturg,
La-nceput veterinar de dus caii la uluc,
Când a scris în actu-întâi mai puțin ca-n actul doi
Și-a rămas dator să-ntoarcă banii înapoi...

Resturi? Da. Dar ce ne facem cu trecutul amintit?
Ce putere are-n urmă cinstea omului trudit?
Regizorul e plecat. Ce-i cu teatrul? Se repară?
Nu din posturi aruncat. Scuturat și scos din țară.

MISTIFICATORII

Doar măcar în vînt de vînt
Nebun din alături, Căutător laudat
Pătrântă bucate cu singurătate.

Vieră și conștiință, adorându-l
Căutătorul decon ce-o să împărtășească.

Stii că-n lume sunt contabili,
Scurg materii din finanțe,
Socot rubla și-s capabili
Să gândească pe instanțe.

Îi prefer altor profesii,
Ce și ele sunt statiste,
Din idei când scad represii,
Obțin cifre progresiste.

Multe tomuri, mii de pagini –
O istorie-nrcucișată,
Ce-avea viață în imagini
Și iubirea sub lăcată.

Fier destul de rezistent
Sub o largă părărie,
Azi ce-o poartă cu regret
Suflete de săracie.

Cifrele nu dau nimic –
Doar uitări de referință,
Când cu marfa mai ridic
Demnități din umilință.

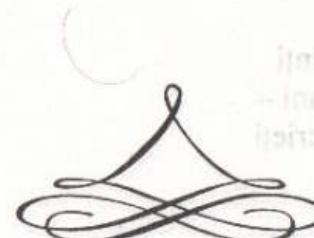
Când se pune pe cântar
În republică greșeala,
Zahăr într-un ceai amar –
Iată care-i portocala.

Iată mustul și concertul,
Și orchestrelle din groapă, –
Istovit e chiar conceptul
De-a mai bea un strop de apă.

Istovit e chiar hambarul
Ce miroase-a cianură,
Când își promovează darul
De-a fi față pentru gură.

Iată pofta de materii
Cu tabeluri și substanță.
Iată-l calculul puterii
În adânc și pe distanță.

Doamne, știi la ce-s capabili?
La orice cu orișicare.
Într-o lume de contabili
În zadar te-arăți c-o floare...

CELOR CE PUN GRAIUL LA VOT

Moldoveni în pașapoarte
Azi pun graiul la votare –
Unica cetate-a noastră
Cu-a ei ziduri vorbitoare.

Ne succesc în fel și chip
Mintea, sufletul, ființa,
Parcă graiul își discută
Dreptul său și suferința.

Parcă vor să mă aleagă
Cu un vot în plus acasă
Într-o limbă de cuvinte
Să șoptesc cu gura arsă.

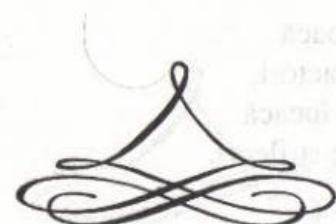
Parcă-aș fi popor sălbatic
Ce mai ieri purta o blană
Și un cap fără de creier
Sub o cușmă moldoveană.

Parcă n-aș avea părinți
Și mă nasc promisiuni –
Fără grai degeaba scrieți
În anchete națiuni.

Fără grai pustiu e totul,
Ziua se preschimbă-n noapte,
Pruncii sug la pieptul mamei
Un venin în loc de lapte.

V-am dat multe, vă mai dau
Codrii care mi-au rămas,
Numai graiul nu-mi atingeți,
Al lui suflet cu-al meu-glas.

V-am dat multe, vă mai dau
Și-un blestem de deșteptare,
Moldoveni în pașapoarte,
Nu dau graiul la votare.

INTERTERMODINAMICĂ

Intertermodynamică –
Intersociali-demodați –
O veche cămașă mecanică
Din nou pe noi măsurăți.

Trupul refuză, dar poate
Refuză și sufletul gol,
Pentru că intercoatele
Se sprijină pe interpol.

Fie, aşa e breveta
Cu iz de interpriviri,
Vopsită interboneta
Cu zeamă de trandafiri.

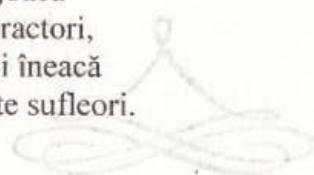
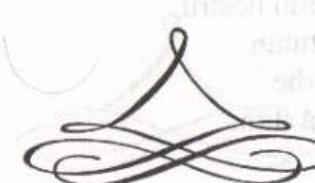
Ca să reprob argumentul
Florii muiate în clor,
Găsesc că intermomentul
Are, precis, novator.

Ba și o piesă se joacă
În teatru cu interactori,
Dar replica iarashi îneacă
În groapă pe niște sufleori.

Urme se văd pe hârtie,
De parcă a plâns un copil,
O, doamne, ce interhârtie
Pe solul interutil.

Acasă, mai iute, acasă,
Călare pe iepe de vânt,
La stepa cea voluptuoasă
Cu sfârcul interfrânt.

Acasă, acolo, departe,
Înainte sau înapoi.
Unica interdreptate –
Adevărul din internoi.

IDEI DE-ALALTĂIERI

Cine-am fost? Și cine suntem?

Cine-ați vrea să fim acasă?
Niște muți, ființe oarbe
Sau o carne fără oase?

Sau ne vreți poate popor
Cu-a lui libere talente
Și de aceea ne socoateți
Graful, veacul în procente?

Nu știu cum, dar prea umil
Ne așterneți pe hârtie,
Înmulțind cu cifre grase
Un belșug cu-o sărăcie.

Voi – idei de-alaltăieri
Cu smirnovi înstaliniți,
Cine suntem, știm prea bine,
Și mereu că ne iubiți.

C-aveți griji, trecutul nostru
A fumat dintr-un tutun
Amețeala unor vorbe
Ce scoteau pe gură fum.

Nu sunt plebe, sunt popor
Și gândesc în graiul meu
Ce lipsește la Tiraspol.
Ce-i prea mult la Chișinău.

Mai rămân neachitate
Bodiulite datorii
Cât mai naște plaiul nostru
Demnitate și copii.

Cât mai suntem ca să fim
Pentru viață și puteri –
Vă plesnească apetitul,
Voi – idei de-alaltăieri.

PARCĂ OAMENI, PARCĂ FIARE...

Au smirnovii măști destule,
Joacă teatru-n piese slabe
Și propagă de la ferme
Prin republici pete albe.

Și sunt mode cu mustăți,
Umbre cu sprânceana deasă –
Toate trec, rămâne țara,
Dar aşa cum ei ne-o lasă.

Mai sleită, mai bolnavă –
Abia suflă biata fire,
Cu ce este se hrănește
La răscruci de mântuire.

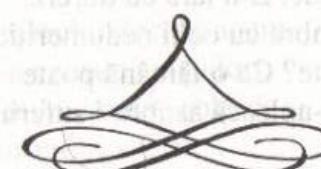
Sunt și-n foamete grăunțe,
Vii rămân și-n deportare, –
Azi cu noi și morții noștri
Fie puși la adunare.

Căci au fost copii de-o lună
Și mirese nejucate,
Miri ce-au ars la nunta lor
Prin ținuturi înghețate.

Căci am fost încercuți
Cu ideea-nflămâncirii,
Monștrii din NCVD-e
Punând bazele pieirii...

Dar a obosit și moartea,
Și dictatul, și hoția –
Cei ce beau pe-acoperișe
Și-au băut și temelia.

Și-au mâncat și proprii prunci
Într-un stil de vânătoare,
Într-o vreme cu himere,
Parcă oameni, parcă fiare...

DUMITRU MATCOVSCHI, MAI-IUNIE 1989

Nu, nu se poate, nu. E altceva: el doarme...

Visează. În țara lui e-un soare cu dureri
Și el e-n foc, e chiar în miezul ars,
În flacăra ce mistuie puteri.

Tăcerea însăși o pătrunde astfel,
Esența vieții dincolo de mort,
Pe unde timpul se întoarce înapoi
Ca să lipsească florile de rod.

Între el și cer e un repaos scurt,
Dat numai lui, o dată, ca un spin,
Ca un izvor din care-alege ape
Ca să stropească straturi de pelin.

Acum de-a-ntregu-i suflet, luminează
Tot ce-n lumea noastră s-ar lipsi de trup,
Astfel clădește poduri pe oase sfârâmate
Peste alpii mari ce-n curgeri se-ntrerup.

Nu-l caut, îl găsesc. E-n țara cu dureri.
El își privește umbra cu ochi nedumeriți:
Cât de adâncă este? Ca o fântână poate
Și-o cumpănă ce-apleacă asupra-i suferințăi.

Ce-i asta? Întâmplare? Cutremur? Sau ghețari?
Un frig dintr-o scrisoare ce-o știe pe de rost?
Exact ca-n labirint – același corridor,
În care, dacă este, înseamnă c-a mai fost.

Misterios e cercul și nu e încotro.
De aceea se rotește-n sine-nsingurat
Și nu mai vede lucruri, și i se pare straniu:
De ce sunt doi în unul și cine-i celălalt?

Nu, nu se poate, nu. Să-ncapă-n umbra lui
Cea mai hidroasă umbră – un hoț ce fură vieți
Și să nu știe nimeni, nici să nu vrea să știe
Că lumea în esență e lup ce mâncă iezi?

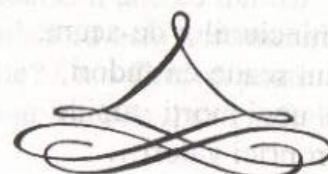
Poți spune pietrei piatră și ea nu te urăște,
Dar între oameni ura e luciu de cuțit.
De ce trăiesc nu știu, atât că printre coate
Se tăvălesc afaceri și vieți de înghițit.

Invidia e altceva... Otrava lui Salieri,
Dar ce-i o zdruncinare cu țipăt de metal?
Slujire? Atentat? Un câine care mușcă
Și-mpinge cu turbare poeții la spital?

Aceasta e breveta minciunilor de-acum,
Plătită stalinist de-un scaun cu sudori,
Și rubla dezlegată a unei morți stupide
Ce latră adevărul proprietă valorii...

Nu, nu se poate, nu. În sinea lui cunoaște
Și arcul, și săgeata, și versul de prisos
La ora necredinței, când ce-mplinește biblic
Pe cruce răstignitul alături de Cristos.

Aşa s-alege jertfa – la marginea luminii
Spre noapte, spre ntuneric cu ochii sperie, Poporul nu-i de vină, pământu-i basarab,
Atât că turbă cainii și mușcă din poe...

CẤT NAM SCOS...

Cât n-am scos din țară hoții
Ce-au hoțit pe patrioți,
Dreptul lor de cărmă, pus
Pe valori de patru roti...

Cât n-am scos din casă morții.
Schingiuiți de-un mare mort,
Pâra și minciuna care
Au fost scrise pe sub cot...

Cât n-am scos dintre umili
Al lor chip de umilire,
Capul lor lăsat pe trunchi,
Ca un semn de înflorire....

Cât n-am ars în sânge ghimpii –
Liber suflet la putere,
Vor fi nopți și nopți, și poate –
Apoi ziua de-nviere...

Ale tale mări de cuget, munții tăi de suferinți
Sunt ca însăși limba noastră în istoria cu oglinzi,
Cum din zbucium e născută, zbuciumă poeții săi,
Dă putere celor buni, și slăbește pe cei răi.

Lasă vremilor un sprijin și ne-adună înapoi,
Răzleții de cicatricea ce se cațără pe noi
Să ne-ntunece-n desimea care mistuie pământul
Și ne învrajbește viața și ne tulbură cuvântul...

Noi, în casa noastră, oaspeți? Tot mai rari și mai puțini?
Care umbră glăsuieste în pădurea cu lumini?
Peste ceasul morții crude când se-ncheie răsuflarea,
Care lacrimi se reversă să se umple cerul, marea?

Nimeni nu-mi citească chipul – doar poetul într-un vers
Și cosită o câmpie înainte de cules,
La răscruccea istui loc, unde-mi pieră bunătatea,
Lângă-o vatră cu jăratic și-n văpaie libertatea.

Unde sufăr adevărul și-n metafore-l pătrund,
La-ntrebările ființei să am glas și să răspund,
Legile ce-mi aparțin – ale mele-n neclintire,
Fie-mi lună, fie-mi soare și a stelelor rotire.

Fie-mi casă și grădină, strop de rouă și izvor,
Tot ce-n cântec e refrenul unui spirit și popor,
Tot ce-n vreme împletește alte ore și le leagă
Pentru-o lume mai curată, mai onestă, mai întreagă.

Pe-o planetă obosită, oboseli se rânduiesc,
Cele multe altădată cu nimic se-nlocuiesc,
Coadă, cap, apoi și trup – par a fi de o măsură,
Când facbecuri pentru simțuri launloc cu murătură.

La Moldova ca niciunde tipă mintea în lăstari,
Nu mai rabdă, nici nu poate, mic pământul, planuri mari,
Au zidit întâi complexe, azi zidesc cu râvnă vile,
Se adaugă ideii, nu idei, ci doar pastile.

Concurează cei obraznici la căușul fără fund,
Ziditorii scriu poeme, iar poeții cară prund,
Una spunem, alta facem și ne suflă mai departe
Vântul pânzele în mâna pe corăbii scufundate.

Am ajuns civilizați cu lucrări de marafet,
Lumea cosmosul și-l ia, noi mai cerem alfabet,
Inventăm ieroglife și ne bucurăm, firește,
Pe latini că-i învățăm astăzi iarăși latinește.

Ne aprindem la cuvinte, mai mințim o viță-n cântec,
Arta noastră-i osebită: noi din suflet facem pântec,
Așteptăm, poate cumva, cineva, ca prin minune,
Să-și ia sie cele rele, ne dea nouă cele bune.
Plutitori pe apa țării, n-avem apă, dar nici port,

Ne fălim într-o strâmtoreare cu veșminte de import,
Plătim triplu, cât nu costă, și aşa o plată dublă,
Vindem casa părintească să ne avuțim cu-o rublă.

Ne-ametește vorba dulce într-o lacrimă de vin
Și umplem deșertul care niciodată n-a fost plin,
Ba ne scade simțământul, ba ne crește nerăbdarea,
Nu știu cum, dar pâinii noastre parcă îi lipsește sarea.

Cei ce scriu istoria noastră ne descriu ca pe calici
Și ne pradă adevărul ba pe-acolo, ba pe-aici,
Taie pomul cum le vine, ba coroane, ba o cracă,
Pun sămânță de tot felul s-o uităm pe aceea dacă.

Să uităm izvorul țării că ne tragem de la Rim,
Și latinitatea care de la naștere-o vorbim,
Ei ne-ngrăapă-n disertații după cum li se plătește –
Tot din gustul pâinii calde ce-o-ngrijim moldovenește.

Vodă Ștefan Mare Domn nu există pentru ei, –
Numai pagini ocupate, domnitori de sortul trei,
Parcă ling ceaunul lumii și funginginea de afară,
Mestecând în gură africi, europe să le pară.

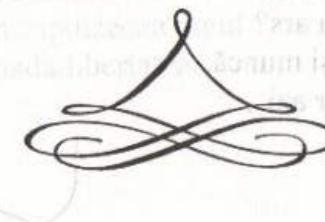
E plecat poetul țării, patrioți ca dânsul nu-s.
Doar un râu în pieptul lui mână lacrimi pe ascuns,
Cad din ochi și se desfac flori în porțile deschise,
Tălmăcite peste noapte – poate versuri, poate vise...

Tălmăcite peste veacuri – poate doruri, poate vreri –
Tot aici, în delta care este apa cu dureri,
Crește stuf, sunt luturi grase, vinul spumegă la mese
Cu-nsetați de pretutindeni ce se-mbată-n interese.

Încetează, doamne, munca, nu mai fă noroade mici,
Nu-i nevoie să dezmirzi vulturii cu rândunici.
Geniul luceferi urcă, când se uită la popor,
Însă nu previne moartea ce-l aşteaptă-n viitor.

Eminescu azi cu noi vine iarăși în destin, –
Poate astfel conștiința se trezește din declin, –
Luminează-ne, părinte, cu speranță, cu nemoarte
Cât mai paște miorița într-o doină, într-o carte,

Dă putere celor buni, îi slăbește pe cei răi, –
Cum puțini se uită astăzi ca să vadă-n ochii tăi.
Ale tale mări de cuget, munții tăi de suferință,
Ce-s ca însăși limba noastră în istoria cu oglinzi.

SUFLETE...

Peste râul cu-nădejde să-l săracim să-l săracim
Peste râul cu-nădejde să-l săracim să-l săracim
Căci în râul său nu-i niciună lăstăru.

Nicăieri niciun abuzor nu-i să-l săracim să-l săracim
Niciun abuzor nu-i să-l săracim să-l săracim

Suflete de suferință,
Lăudat pe-ici, pe-colo,
Tot din tine mușcă dinții
Ca să-si potolească golul.

Măști destule stau pe fețe
Să ascundă guturaiul,
Când le vine să te-nvețe
Ce e dragostea și plaiul.

Ieri dormeau în somn cuminte,
Azi pe vorbe se-nvelesc,
Nu se vinde ca-nainte,
Altfel azi te cheltuiesc,

Grijuliu cumva te uită
Câte-oleacă, nu de tot,
Lacrima-i un pic mai grasă,
Când o plângе-un patriot.

Suflete, ai vreo poruncă
Să le-o spun acuma ars?
Mă doboră-aceeași muncă,
Singur ieri și singur azi...

DESPRE EXAGERATELE FERME DE PORCI ȘI VITE CORNUȚE DIN MIOLDOVA

Nicăieri niciună lăstăru
Niciună lăstăru

Niciună lăstăru

Pute republica a porc,
Se bagă râțul și-n sate,
Sărmulan pământ istovit
De-atâta posteritate.

Lățitele ferme lătesc
Peste frunțile noastre duhoarea,
Sălbăticește Carpatul în pisc,
Înăbușă umbrele marea.

Complexe, ca boabele-n strug,
Au revoltă de vite cornute.
Chiar însuși bourul nostru
Își smulge steaua din frunte.

Plesnesc băierile a belșug,
Musca se bucură de lapte, de carne,
Râmă porcimea solul în Dacia,
Astfel Romele să se răstoarne.

Nimeni nu știe de nimeni,
Ferma apropie festivitatea,
La puterea a cincisprezecea omul
Meditează în coadă libertatea.

Acesta e stilul gospodăresc,
Scroafa tot fată și fată,
Fermele cresc pe cât e nevoie
De lumea astă în lumea cealaltă.

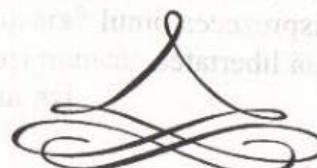
Pentru că însăși construcția
În sinea ei e o minune
Miroase pereții orânduit:
Ba miroșuri rele, ba miroșuri bune.

Poemul acesta vital
Putea să aibă și altă urmare,
Dar guma mestecată la ferme
Produce în țară duhoare.

Mă ierte al meu cititor
De-aceste reflecții poluate –
Sărmanul pământ istovit
De-atâta posteritate.

Nu te vîndea cu-năante,
Altădată te cîştigă.

Căci în urmă te vînd, am să te cîștig, să fătuiască și să răsuare.
Căci știam, că tu nu-ți sănătatea născăcișă.
Iată că tu nu-ți sănătatea născăcișă, căci sănătatea născăcișă
Nu-ți sănătatea născăcișă, căci sănătatea născăcișă.

NICI DE TAINĂ...

Nici de taină tainic nu-i,
Nici de câte le-am durut,
Ce nu-ncape-n pieptul meu
Nici în țară n-a-ncăput.

Nu-ncercați meșteșugit,
Meșteri voi, la-ncurcături,
Să găsiți cuvinte noi
Pentru aceleași cotituri.

Nu porniți făgăduielii
Ce vă-ntunecă din mers,
Cu metafore deșarte
Nu faci fapte de-nțeles.

În arhive-i praf destul
Și aşijderea în cărti
Pentru cine-nfățișează
Întregimea din bucăți.

Iată că n-ajung izvoare,
Zace codrul în parchet,
Îmi promiteți înc-o vulpe
S-o jupoi de împăiet?

Nu doresc... Luați-o vouă,
Prea e total viclenit,
S-or sfărși și-aceste doruri
Ce încep de la sfărșit.

ÎNTREBĂRILOR , IA STAȚI...

De la război la război

De la război la război

Bentelor la bentor

Împreună cu vîntul

Iar agenții de idei –

Filozofi de împrumut

În spectacolul vorbirii

Ar mai vrea și conținut.

Ba că-i scump, ba că nu face,

Ba că nu-i acel procent

Ce-ar putea scuti prinsoarea

De-o copeică de talent.

Toate mi se pun în față

De-acest târg de profesori,

Parc-aș cere-ntr-o baladă

Limba unei închisori,

O sudalmă, un nedrept,
O cenușă dintr-un rug,
Lipitori pe alte spete
Pentru vлага ce o sug.

Cerem doar ce-i dat s'avem,
Ce-i al nostru și-i cu noi –
Cum se mătură o gură,
Când se umple de gunoi?

Cu ce fel de argumente
Să mai fii acum popor?
Să te mângâi că ești mut?
Să te lauzi că ești chior?

Să te bucuri că ești mort?
C-ai avut cândva trecut?
Nu mai vreau ca pe deasupra
La ce-s mort să fiu și mut.

Prea scârbos spectacol negru
Pentru cel ce arde-n foc,
Dacă-mi ceri să schimb balada
Pe o piele de cojoc...

EI STRIGĂ ȘI NU ARE CINE SĂ-I SCAPE...

In cartierul șapte sau opt
Plâng muzica la mort.
În cartierul șase sau șapte
Se aşteaptă înc-o moarte.

Poate-n alte cartiere
Se gătesc de înviere,
Dar în șapte sau opt
Plâng femeile la mort.

Sub basmale de satin
Lacrimi trec și lacrimi vin,
Ba în șase, ba în opt –
Unu-i dus și altu-i mort.

Lacrimi ieri și lacrimi azi –
Răni și sare pe obraz,
Doamne, și n-ajung puteri –
Lacrimi azi și lacrimi ieri.

Nu știu cum e-n alte părți,
Dar aici – numai tristeții,
Ba în șase, ba în opt –
Iar fanfara... Nu mai pot...

NICULAI DE CANTEMIR

Se dedică ilustrului lăutar
Nicolae Botros

Niculai de Cantemir –
Domnitor lăutăresc.
Are muzica guvern,
Un guvern moldovenesc.

Are muzica un cer –
Lună, soare și cocori,
Noi nu-l umplem cu rachete,
Noi îl umplem cu viori.

Are muzica părinți –
Mamă, tată, străbunici,
În folclor nu moare nimeni,
Că nu-i moarte pe aici.

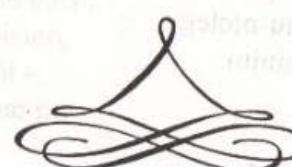
Are muzica nepoți
Și-nainte viitor,
Nu e cântec pur și simplu,
Ci un cântec salvator.

Cântec ce lungește veacul
Și ne face să trăim, –
Mor doar cei ce nu-nțeleg
Cu ce farmece doinim.

Are muzica aleși –
Unul este Niculai –
O vioară ca o ploaie
Pentru secretea de plai.

O albină cu arcuș –
Are muzica nectar, –
De cel dulce, de cel trist,
De cel vesel și amar.

Ca de spini câteodată
Și de flori de trandafir –
Domnitor lăutăresc,
Niculai de Cantemir.

CELOR CARE N-AU ÎNCĂPUT ÎN HOTARELE DE AZI ALE MOLDOVEI

Se dedică lui Ilie Balan,
trăitor al satului Dumitrești (Chilia)

De-ați luat Cetatea Albă, ni-l luăți și pe Alexandru –
Domnitor la Marea Neagră, ne-nfricat și bun, și tandru,
Ce-a pășit pe țeasta turcă la Cetate, la Chilia,
Cum pășește libertatea când câștigă bătălia!

Azi ce facem cu cei morți? Îi ucidem înc-o dată?
Mai prădăm și astăzi țara, ca acum? ca altădată?
Ștergem zidul de-adevăruri și-mbrăcăm pe dos istoria
Cu un sceptru de-mprumut să ne-mprumutăm și gloria?

Vezi cum ghizii te explică? Ca pe-o rocă, o reptilă,
Folosind pe la clozete ce-am scris noi în sfânta filă,
Ce-a fost scump ființei noastre azi nu-ncape în frătie
Prea ni-i hăcuit pământul, năvălit de nerozie...

La Hotin, la veche vreme, îmi barează demnitatea,
Invitându-mă ca oaspe să-mi mai prade bunătatea,
S-apuc ziua la apus ca să n-am nici-o dovardă
Că pe trunchi în loc de cap li se zbuciumă o coadă.

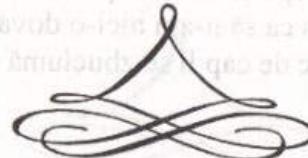

Li se pare, cu părerea taie-n trupuri de popoare,
Zămislind o libertate, ca un gheb pe o spinare,
Mă rătează geografic să trăiesc sub paralelă
Într-o casă ce-ar încape sub o singură umbrelă.

Și mă pun să mai iubesc – băştinași de două zile...
Dar în sânge mi se-vârte – fiorosul Termopile.
Ştefan, Mircea, Alexandru – nu mai știu nimic de mine,
Că eu însuși pângărit-am jurăminte divine...

La Cetate, la Chilia, pe la Nistru 'nspre Hotin,
Apoi sus, prin pădurice, pân-la codrii lui Cosmin.
Apoi jos, croind zăduful ce se lasă prin Buceag,
Tot mă-ntreabă moldovenii: când vom fi? În care veac?

De tăcere-mbătrânesc – și femeie și bărbat,
Neștiind de ce Carpații de sub casă-au evadat,
Ne-aузind refluxul mării, doamne, cum s-a ofilit
Gloria de altădată – astăzi toată în mormânt...

LIBERTATE

Ei sunt libări, spunea Dumine, însă învățătoare
Te să devină înțeleptă la –

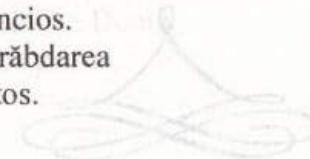
Libertatea-i numai una
Și nu vrea să nască sclavi,
Geto-daci printre latini
Sau latini umbriți de slavi.

Libertatea-i de pământ
Și de mare, și de munți,
Niciodată să n-o ceară
Cei puțini acelor mulți.

Libertatea e de suflet
Și de cântec, și de grai,
Dacă azi oprești izvoare
Mâine pulbere-ai să beai.

Libertatea e de mamă,
De strămoși și de nepoți,
Nu se știe la Moldova
Altfel neam de patrioți.

Om cuminte moldoveanul
Se supune cuvi'ncios.
Pleacă capul cu răbdarea
Pătimitului Cristos.

Bunătatea la răscruce
E tăiată în bucăți,
Monștrii pier, cadavrul lasă
Pe pământul nostru hărți.

Singuri, doamne, strângem cioburi
Pe-o planetă cu vecini,
Asiații în Europa
Ne fac gard de mărăcini.

Și uluce pentru lacrimi -
Un tampon european,
Unde fierb politicienii
Libertăți sub iatagan...

Vine vremea celor mici,
Unu-i unul, nu e doi -
Libertatea este una:
Alții - altor, nouă - noi.

ȘTEFAN CEL MARE ȘI SFÂNT

Eu nu te laud, Ștefan Domn,
Te laude dușmanii tăi -
Cei ce știu că suntem buni,
Dar nu se știu ce răi sunt ei.

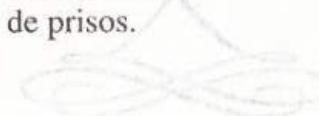
În vreme-i lung șiragul lor, -
Mulțimea-i meritul distins, -
Încât ne-nvins, Măria Ta,
Totuna te-au văzut învins.

În bătălii, ca-ntr-un infern,
Intrai cu chiot și arcași,
Dar la Moldova n-ai sfârșit
Cu poftele în buclucași.

Căci ți-au lipsit și ani destui,
Păduri de oameni și stejari,
Cu tot ce-i viu pe-acest pământ
Să bați în cete de avari.

Să-imprăștii nori de nepoftiți,
Cu fel de fel de otomani
Ce, dușmânindu-ne de moarte,
Nici n-au știut de ce-s dușmani.

Li s-a părut că-i miere focul,
Că n-avem sănge dureros,
Că te-am uitat, Slăvite Domn,
Că sufletul ni-i de prisos.

Că vom pieri, lăsând pământul
Şi el să piară fără noi,
Dar am venit, Măria Ta,
Să-ți spun: Întoarce-te-napoi.

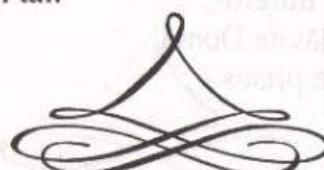
Te cere timpul, te rugăm,
În țară-s multe de făcut,
Poporul astăzi la izvoare
Se-ncepe iar neînceput.

Căci deasă-i peste noi multimea,
De buclucași ce nu-nțeleg
Că noi dorim pământul nostru,
Când lor li-i mic chiar globu-ntreg.

Că noi ne vrem stăpâni acasă –
O casă veche de sărmani, –
Dar se repetă timpul, Ștefan,
Şi azi cu vechi contemporani.

Şi nu-i alt drum – o deșteptare,
Poporul ce se vrea popor
Alege din trecutul său
Tot ce-i este un viitor.

Întoarce-te, Măria Ta,
Te-așteaptă țara și ai tăi,
Te chem, Slăvite, nu te laud –
Te laude dușmanii tăi.

POEME

BASMAUA

Cărți și poezie

Se difuzează celebrații, evenimentele, expozițiile, măsurile

I

Troienite-n mine gânduri,
Troienite văi, poiene,
Umlă tata prin troiene,
Dă omătul la o parte,
Dă de apele-ngețate,
Dă de ierbi, dă de basma,
Dă de rătăcirea mea...

II

E târziu și n-o să mai adorm.
Ceasornicul pe masă ticăie în voie,
Și-aproape nu e vânt,
Și plouă,
Și pieptu-mi se desface-n două...
Mă vreau cu florile sălbatice,
Mă vreau pe-un bulgăr de țărână,
Și pe-asfaltu-acesta rece
Port basmaua albă-n mâna,
Și ca ploile o plâng,
Și ca soarele o dor –
Orașul se zvârcolește-n mine
Și stă-ntr-un cot,
Și nu-i prea vine...

Gândeam
 Că m-oi întoarce la tine,
 Tată,
 Ca o rândunea mi-oi face cuib
 Sub streașina casei tale,
 La ce-mi trebuiau mie
 Orașe,
 Capitale?
 Aceste maluri de piatră,
 Vitrine cu jucării,
 Dese furnicării?
 La ce-mi trebuiau mie,
 Tată,
 Această curte fără poartă?
 ... și se pune funinginea
 Pe buzele mele
 De șes și trifoi;
 Coșurile fabricilor,
 Ca niște nuiele,
 Se-ndescesc în lunca inimii mele...
 La ce-mi trebuiau mie
 Atomul?!

Oare nu-nfloarea
 Pomul?
 Oare nu iubea
 Omul?
 Tată!
 Să, totuși, rămân aici,
 Să nu mă-ntorc sub streașina ta,
 Să se pune funinginea

Pe buzele mele,
 Grele și pline
 Se ciocnesc troleibuzele insomniei mele
 Cu mine.
 Să rătăcesc pe-asfalt,
 Să caut
 Noi filozofii, noi integrale,
 Să văd luna pe cer
 Cu șoldurile goale...
 Petrec ploi și zăpezi
 Pe nervii întinși,
 Ca niște coarde,
 Să ca o mică turbină
 Zilnic produc electricitate,
 Să s-adună electricitatea-n lume,
 Să străzile-s parcă
 Niște pâraie
 Să spume...
 Par obișnuite aceste vremuri,
 Tată.
 Ciobenii adună
 Oile la stână
 Să, parcă,
 E una și-aceeași
 Din săptămână în săptămână...
 Pe pagina a patra din ziar
 Caut un film potrivit,
 Să mă grăbesc la ultimele bilete,
 Să mă pierd între mii de imagini,
 Între mii de kilometri...
 De unde vin distanțele,
 Tată?
 Kilometrii,

Care stau între noi,
Mai lungi
Ca orice iuțeală?
Din inima ta?
Din inima mea?
O, inimă!
O, albă basma!

IV

Plouă pe asfalt,
Dar stropii se trag spre pământ,
Ca niște păpădii
Se duc la vale,
Pe-acolo se împrăștie,
De-acolo să zboare...
Și spălă ploaia asfaltul
Și-l mâna,
Și-l mâna,
Și tremură basmaua ta albă,
Iubito,
Pe un bulgăr de țărână...
Și culeg pe-asfalt țărâna,
Și mă doare mâna...
Atâtă țărână se pierde!
Orașul se-ntinde,
Orașul nu vede,
Țărâna nu vede!

V

Bat închet, bat la fereastră,
Tata-și mușcă buza aspră,

Nici nu plângé, nici nu râde,
El privește-n ochii mei
Cădere frunzelor de tei...

VI

Ridic o frunză,
Căzută pe trotuar,
Să n-o calce
Tocurile subțiri ca niște ace,
Ridic inima mea din stradă...
Tată!
Pe-obrazul meu pătrat
Vezi rânduri scrise și sterse.
În viața asta am nevoie
De un caiet școlăresc
Cu mici pătrățele...
Ploile ce cad din primăvară
Până-n toamnă târzie
Spală de praf visările mele...
Eu nicicând n-am mințit visul,
Tată,
El m-a mințit mai des...
Am văzut câteva orașe,
Câteva pământuri,
Câteva popoare,
Mici și mari,
Am văzut oameni,
Buni și răi,
I-am privit cu ochii tăi...
Am văzut oameni, înțelepti și adânci,
Tari ca niște stânci...
Am văzut,

Tată,
Şi-academicieni,
Şi poeți,
Şi-artiști,
Uneori mi-a fost vesel cu ei,
Alteori – trist...

Tată!

N-am mințit pe nimeni din ei.

Uneori am tăcut,
Alteori am vorbit,
Nicicând n-am ales
Momente potrivite,
Dacă am ales ceva pe lumea asta,

Am ales cuvântul,
Ce nu te-ar minte...

Că e greu,

Tată,

Să fii martorul

Zilnicelor zbuciumuri de naștere,
Să găsești căldură la pieptul vântului,
În otava gândului...

Tată!

Nu mă interesează,

Cum trec

Şi unde se duc

Anii.

Eu n-am nimic comun cu calendarele,
Ele pentru mine nici nu există,

Fiindcă vîrsta mea

Inimii mele nu rezistă.

Fiindcă ştiu,

Că dacă mă doare inima

Şi m-apasă ceva-n trup şi sânge,

E toamnă afară,
E toamnă în mine,
Cerul cu cântecele mele
Plouă sau ninge...

Tată!

Dacă ţi-am spus vreodată
Că am şi eu o bucurie,
E bucuria florarului
Cu spini înfipăti în palme,
Şi privirea lui
Cu flori sălbaticice-n ochi...

Până aici

Am pierdut şi-am căştigat,
Nu ştiu ce va fi mai departe.

Am pierdut până aici dragostea unei femei,

Am căştigat-o

Pe cea a duşmanilor mei.
Şi nu-s unicul din ăştia,

Tată,

Că nu-s robot,

Sunt om.

Cea mai tristă împărătie pe lume
E-mpărăția mecanismelor moarte

Care ştiu când să se culce,

Când să se trezească,

Când să se abțină,

Când să-ndrăznească...

Am pierdut până aici

Şi zâmbetul unor amici,

Dar n-am pierdut nici pentru o clipă

Basmaua albă din mâna.

O port şi-o strâng la piept,

Cu ea adorm pe pleoape,

Cu ea mă trezesc în zori,
Cât mai sunt
Şi cât o să mai fiu,
Scumpă basma,
Albă basma,
Insomnia mea,
câmpia mea,
inima mea!

VII

Vară scurtă, vară lungă,
Inima mi se usucă,
Lângă salcia din luncă,
Lângă coala aceasta lungă,
Vară lungă, dor de ducă,
Risipite brazde moi,
Vară lungă fără ploi.
Tremură în ochi lumina,
Colo sus în Bucovina,
Şi basmaua albă-n mâna
E de piatră și ţărână,
Şi o port pe trotuare –
Lumină – lumină – soare!

VIII

Şi se lasă greoi oraşu-n mine,
Şi tace, şi taie
Benzile magnetofonice
Cu muzica
Stropilor de ploaie...

Da-n frizeria de la colţ
Lucrează-un amic,
E-un om cumsecade,
Tunde şi rade,
Aşa e meseria,
Şi umblă printre foarfece
Poezia...
Da printre-acoperișe vechi şi noi
Văd o frunză de trifoi,
Ea mă caută să-mi spună,
Că fânațurile s-adună,
Colo sus, lângă izvor,
Beau cosașii din urcior,
Şi trebuiește-un om pe lan,
Să iasă cu mașina,
Că se scutură spicile,
Că se pierde pâinea...

IX

Şi ticăie ceasornicul pe masă,
Plouă şi mă-ntorc spre casă,
Şi prin perdeaua deasă de şiroaie
Văd un om –
Gândeşte-n ploaie...

X

- Ce te-au învățat dascălii?
- M-au învățat să fiu cuminte.
- Dar mintea ta ce zice?
- Ca pâinea încă-n spice...
- Sporeşte?

– Se limpezește...
– Ti-e mai bine?
– Asfaltul se topește-n mine
Și eu în el,
Zilnice zbuciumări de naștere,
Și-mi pare,
Sfârșit nu are...

XI

În orașul cel din mine
Plouă-n sir vreo patru zile.
Printre fire lungi de apă
Văd în mâna tatei sapa,
Ea în urma mea rămâne,
Unul dintre noi se duce –
Cine-i?
– Tată!

De ce câmpurile mă primesc streine?

– Pietrele-s de vină...
– Mă-mpung cu spini de pălămidă
Și mă doare...

– Asfaltu-i sub picioare...
– Ce, tată, nu-s același?

Altul sunt?

– Orașul te-a-nghițit...
– Vreau din nou copil să fiu...
– E prea târziu...

– Să fi rămas cu tine, tată...
– Erai un stâlp la poartă...

În orașul cel din mine,
Plouă-n sir vreo patru zile.
Tata-a-nchis pe noapte poarta,

Strângând-o bine cu zăvorul,
Printre vise asfaltate,
Un om își caută feciorul...

XII

Creanga frunzelor de tei,
Înflorește-n ochii mei,
Încetișor o bate vântul,
Tata seamănă pământul
Cu sămânță și cu grai,
Dulci înmuguriri de nai,
Și viori, și viorele,
Tata seamănă cu ele
Părloagele mele...
Iar pe cele ce rămân,
Strâns le ține lângă săn –
Lumină – lumină – soare,
Nu mă frige că mă doare,
Că mă doare și mă suge,
Izvorul care-n mine curge...

XIII

Se-ntoarce-n mine orașul tăcut,
Și-alunecă pe-o prispă de lut...
Nu pot adormi.
Niște umbre umblă prin odaie
Pe tălpi moi de ploaie...
Și miroase-a busuioc,
Și-s negre de fum grinzile sus,
În casa bunelului meu,
Pe patul străbunelului meu,

Unde-s fețele lor de cremene?

Tată!

Aice-s, departe,

Au ieșit din basm pe-un loc gol,

Au ieșit din pagini îngălbenite...

Am întins covorul pe iarbă

Și stau cu fața-n țărâna,

Și mă cearcă rădăcina,

Curge izvorul

Verde ca nuiua.

Tată!

Vino cu noi!

Iubito!

Așterne basmaua!

XIV

Și-a adormit orașu-n mine,

Nu se văd etajele,

Se văd numai luminile.

Se-ncălzesc haiducii ghemuți lângă ruguri,

Păsim cu tata prin vie,

Și se coc strugurii...

Și-aprinde tata o țigară,

Și trage fumul adânc,

Ca locomotiva-mbătrânită pe şine,

Cu vagoanele,

Purtate din gară-n gară...

- Tată!

Strugurii nu-s vainicii căzuți?

- Sunt oameni desculți...

- Dealul e parcă un cal fără șa...

- S-adapă din pălăria mea...

- Ce e cu peticele de pământ uitate!

De ce rămân?

- N-au stăpân.

- Tată, auzi,

- Cineva bate coasa!

- Iarba-i deasă...

- Unde mai greu se prăšește?

La costișă ori pe ses?

- Unde-i buruianul mai des...

- Vezi, soarele cum cade pe culme?

Ca o piatră greoaie...

- Mâine o să ploaie...

- Ce crăpătură!

Uite ce crăpătură!

- Pământul îndură!

De sete înjură!

- Păsunile-s slabe...

- Și oile albe...

- Ploile...

- Și oile...

Și privește tata țigara,

Și-o stingă,

Și-o scuipă cu sânge...

XV

O, doină, doină,

Guri senine,

Ape reci și ape line,

Eu cu trenul te tot duc,

Și cu trenul te aduc...

O, doină, doină,

În basma
Port cu mine gura ta,
Numai că buzele mi-s crude,
Numai că pleoapele mi-s ude...

XVI

Iubito!
Se opresc trenurile
Aici, lângă inima mea,
Lângă inima ta.
Ridică mâna să le fluturăm,
Întinde basmaua-n vânt,
Atinge basmaua de buza uscată!
Câte doruri! Câtă tăcere!

Unde-i tata?

Iubito!

Lasă, legile, lasă.

Se-ntorc trenurile spre casă,
Se deschid semafoarele-n mine,
Pe câmpuri cu roiuri de-albine,
Rătăcim amândoi,
Și nu ne uităm înapoi...

Iubito!

Ia rochia cea mai scumpă,

Rubiniie,

Câmpie!

Iezii tăi cu ochi de căpsună,

Speriați rătăcesc printre culorile lumii,

Și sună clopoțeii prin ierburile uscate,

Ca lâna,

Întinde-le, câmpie, întinde-le mâna!

Iubito!

Ia rochia cea mai scumpă.
Te-aștept.
Sub malul abrupt,
Mă doare
Umărul drept...
Iubito!
Auzi, cum sună?
Apele spală maluri de zgură.
Vino!
Coboară!
În lunca mea cu iarba amară...

XVII

Dinții scrâșnesc
În două cu nisip,
Și macaraua neîmpăcată
Umblă cu pietrele-n gură!..

Iubito!

Lasă piatra de pe umăr.

Vreau să stăm până târziu,

Nu știu câte zări

Ne-or petrece împreună,

Până târziu

Să privesc în ochii tăi,

Raze de lună...

Iubito!

Tu parcă ești o stea,

Numai că sunt stele

Luminoase-luminoase,

Când le privești îndelung,

Îți par reci,

Te temi,

Și le ocolești...

Tu sameni,
Iubito,
Mai mult cu visele,
Calde, moi,
Adorm la pieptul lor
Copil neserios,
Mic,
Îți vorbesc multe de toate
Și parcă nu-ți spun nimic...
Visele nu cresc pe cer,
Cu vise-n ochi tu mă-ntâlnеști,
Și, dacă-mi plac tare visele,
Le vreau pământești...
Iubito!

Pe-atâtea drumuri port
Basmaua ta,
Împărtită-n mine,
Visele tale în inimă și minte,
Și n-ajunge pentru tine viața mea,
Și n-ajung cuvinte...

XVIII

În sala filarmonicii stau cu tata.
Tata se uită la lustre...
Oare cât o fi costat lumina asta?
Câte puduri de grâu?
Tata se uită la cortină...
E ca tărâta,
Făina e mai lucitoare,
Știi eu cum e făina!
Gândește tata,

Și mai are el o compație,

Când nu-i place cineva,
Care prea mult se strâmbă,
Se-ndoai,
Fără să-i spună un cuvânt
Gospodărește,
Îi zice tata: „Cobaie!”
Știi eu ce gândește tata...
Se uită la vioară:
Ce mai cântă!
Ce mai spune!
De parcă n-are, pârdalnica, strune,
De parcă e vie,
Se toarnă ca vinul,
Până la beție!
De parcă singură cântă pe scenă vioara,
Râde și plângé,
Și intră în inima tatei,
Și inima-i frângé...
Și-am rămas numai amândoi
În sala cea goală,
Și-ntr-adevăr în jur nu e nime,
Și s-apleacă tata spre mine:
– Mă! Asta nu pier! Asta rămâne!

XIX

Ceasornicul ticăie pe masă,
Vreme de mine rămasă.
Vreme se duce, vreme vine,
Iese uneori orașul din mine...

XX

Neon,
Chimie agățată
De clădiri...
Ochi verzi de insomnie...
Orașul noaptea ieșe din mine,
Și pierd pe-unde de departe
Pantofii lui lustruiți,
Crema ce miroase la distanță,
Petrecerile-necate
În vin și bomboane,
Și fetele, care cresc
Ca-n vazoane...
Pe masă
Văd pocalul nebăut,
Un muc de țigară
Frige degetele...
Pe buzele roșii
Văd precipitate albe
De ape minerale,
Se dansează jazzul tropicalelor...
Ard degetele moi
Și gingașe,
Cum arde casa,
În care-am petrecut copilăria.
Ard degetele
La șaisprezece ani,
Pe barba bărbierită
Numai o singură dată
Văd urme de ruj,
Ieftin se lasă
O mâna

În pleata
Biată, –
Oprește-l,
Tată!
Numai ce și-a retezat
Cositele
Fata!
Ca un acvariu
E sala restaurantului,
În care
Veștejesc florile...
Iubito!
Hai să fugim!
Strâng la piept basmaua mai bine,
Orașul noaptea ieșe din mine...

XXI

Printre acoperișe vechi și noi
Văd o frunză de trifoi,
Pe pieptul vântului,
Găteala pământului...

XXII

O, sălbaticice flori de câmp!
Au încercat să vă cosească,
Aveau și cute, aveau și coasă,
Și se temea de umbra deasă...
Cu plugu-au vrut să vă doboare,
Și-au pus plugul în țărână,
Și-au lovit în cai să meargă,
Dar țărâna-ncremenise,

Se făcuse și mai neagră,
Și-ați rămas lumini aprinse...
Și-ați crescut acuma mari,
Și vă duce-n lume vântul,
Și vă duce, și vă lasă,
Și vă strâng la piept țăranii
Pentru casă...
Culoare vie, insomnie,
Sălbatică floare de câmp!

XXIII

Tată!
Ti-am adus aici
La piept
Învelite-n basmaua iubitei
Flori sălbatrice de câmp
Să nu-nghețe-n drum
Dragostea noastră...
Numai nu dispără acum,
Numai nu te grăbi,
Numai dacă nu dispari niciodată...
Mi-e teamă să nu-mi pierd dragostea,
Tată!
O veche și scumpă comoară
A unui suflet de la țară...
Numai dacă nu dispare acum,
Numai dacă nu dispar nicicând
Florile mele sălbatrice,
Cu mine rătăcind...

XXIV

XXV

XXIV

Iubito!
Să cântăm împreună
Romanța rândunelelor ce se duc,
Să cântăm...
Cântarea vișinie
A inimilor noastre însetate...
Să cântăm împreună
Romanța rândunelelor ce se duc,
În corul mut al vocilor de piatră,
În corul tăcut...
... Am venit la el,
Demult ne-așteptau privirile lui înrourate.
Iubito!
Întinde basmaua,
Aice-s cîmpurile tatei...
Printre brazdele desplete
Să adunăm cuvintele,
Scăpirile Luceafărului
În zorile cafenii,
Legenda Mioriței
Învelită în basmaua ta albă,
Privirile ciobănești
Sub pleoapele păsunilor crude,
Parcă nimeni nu cântă,
Dar doina se-aude...
Doina din inima lui
Izvorând,
Apleacă-ți fruntea,
Spre cercurile acestea de sunete
Alunecând...
Iubito!

Să cântăm împreună
Romanța rândunelelor ce vin,
Să cântăm durerea-nfloririi...
La căpătâiul de ploaie și vânt
Florile sălbatice din nou au înflorit,
Și basmaua ta pe chipul lor alunecă ușor,
Să cântăm cu rândunelele în zbor.

XXV

Ceasornicul ticăie pe masă
De vreme nu-i pasă.
Vreme se duce, vreme vine,
Vreme-ntr tata și mine...

XXVI

Cântă ploaia-ncet la geam
Melodia unui neam.
Pentru ea nimic nu-nseamnă
Dialogurile de toamnă.
Și din vânt în vânt purtată,
O să vină să mai bată,
Precum spală, să mai spele
Câmpurile basmalei mele...

XXVII

Dar dacă numai momeala albă
A câmpurilor zeificate
Mă strigă din spate?
Copilăria mea

VII

Între florile sălbatice de câmp?

Dar dacă dau în spic
Semănăturile tatei
Și simt sub cămașă spiclele aspre?
Dar dacă între mine și inima mea
Flutură o albă basma,
Și neumbilatele cărări cu troscot
Nu-s pentru acel, care vrea să meargă ușor?
Dar dacă cercurile ochilor mei
Nu sunt altceva,
Decât cercuri arzânde cu fum de dohot,
Prin care s-aruncă
Lupi și tigri,
Câini dresați sau hipopotami
Cu gurile lor simpatice
Zâmbind?
Dar dacă cercurile ochilor mei
Nu sunt bufonade pe-arena
Circului,
Ci patru colțuri de basma,
În care leg inima mea,
Cu tot ce am până aici,
Cu tot ce voi să am
Pentru zilele de mâine –
Tata cu mine...

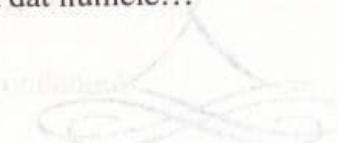
XXVIII

Și stă-ntr-un cot orașu-n mine,
Cu-antenele-ntinse
Ca niște mâini.
Simt obiectivul
Și ecranul inimii,

Și se aud
 Talazurile apelor și balada rubinelor...
 Iubito!
 Dacă vor ajunge cuvintele acestea la tine,
 Dacă vor ajunge...
 ...Stropi de ploaie și zborul hulubului,
 Mugur de cais
 Și zăpada vie a cerului deschis...
 Așteaptă, iubito, așteaptă
 Cuvintele,
 Dacă vor ajunge cuvintele...
 Iubito!
 Se-ntunecă apa amintirilor mele,
 Văd zilnic mii de fețe,
 Unde-s ochii tăi?
 Tristețea și insomnia vin la căpătâi,
 Văd malul de calcar al Prutului
 Sau poate basmaua ta albă pe ape plutește...
 Iubito!
 De-ar ajunge cuvintele-aceste la tine,
 De-ar ajunge...
 Ti-oi mulțumi ție,
 Celeia, care suferă ca și mine,
 Celeia, care mă așteaptă,
 Frumusețea
 Și-o naște.
 Ca și mine șoptește
 O lungă rugăciune a vieții,
 Cade și se ridică din nou
 Pe miile de pietre,
 Ca și mine,
 Neînțelese treziri ale sufletului...
 Și basmaua plutitoare,

XXX

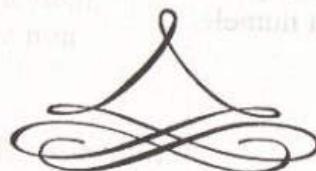
Ce rămâne pe urme de ape...
 Și celui, care gândește ca mine,
 Care m-ascultă, dăruindu-mi o clipă
 Din viața lui,
 Și celui, care răspunde ca și mine...
 Și basmaua anilor, plutind pe ape...
 Și celui care Tânjește
 Sau se renaște, ca și mine,
 Din marmură,
 Din linia curată a mărturiei
 Omenești...
 Și basmaua lăsată în luntrea apelor...
 Și celui, care s-a pornit ca mine
 Cu scut și fără scut,
 Și cade necunoscut.
 Iubito!
 Să-i ducem florile noastre,
 Să-i ducem graiul nostru
 Și basmaua albă,
 Rămasă-n luntrea apelor...
 Și celui, care a brodat
 Un moment poetic pentru tine,
 Și încă nu știe ce-a brodat...
 Durerile nașterii le culeg pe față,
 Între crăpăturile-nsetate ale feței mă sting,
 Și basmaua, rămasă-ntre apele line,
 Și basmaua cu care-mi șterg fruntea,
 Și basmaua ce-o port prin lume.
 Și tata, ce mi-a dat numele...
 Iubito!

XXIX

Troienite-n mine gânduri,
Troienite clipe,
Troienite nopți și zile,
De-ar ajunge
Pân’ la tine.
Dă omătul la o parte,
Dă de ape dezghețate,
Dă de ierbi, dă de basma,
Dă de inima mea...

1967

PASĂRE EU

1. Cântecul de luni al păsării

In fiecare lucru, om sau noțiune
Aud o pasare cântând...
În fier e pasare de fier,
În gumă pasarea de gumă...
Fiecare lucru, om sau noțiune
Acestui cânt de pasare
În total se supune...
Și e destul din careva din ele
Să evadeze
Aceste două aripi
Antiteze
Că lucrurile-ntr-o clipă se confundă,
Și nici să-ntrebe, vai, nu pot,
Nici să răspundă...
Ba chiar mai mult.
Scaunul pretinde a fi masă,
Iar masa-n patul meu se culcă,
Cu plapuma-mi se-nvelește,
Ca și mine-ncearcă a visa,
Și chiar visează.
Stiloul, spre exemplu,
Din garderoba-mi ia cravata
Și, stând cu poza mea în jilț,
Semnează
Un act ce mă condamnă.
Eu tremur,

El, distant, îmi face:
- Apelează!
Televizorul îmi pipăie diapazonul
Şi-mi porunceşte
Să-i emit
Imagini care să-i convină,
Altfel îmi poate stinge
Ochiul roşu de lumină...
- Ce bine cântă pasărea,
Cântă în fiecare-n parte,
Pân'ce lucrul însuşi, pare-se,
De pasăre nu se desparte...

2. Cântecul de marti al păsării

Îmi caut păsările
Prin fapt de noapte,
Le chem acasă,
Mi-e dor
De pana lor,
De cântul lor...
Ele slujesc mai multe-mpărății:
Un violet de zări,
Un roșu de amiezi,
Albastru de chindii.
Ele slujesc mai multe melodii:
O multstrăină voce alto,
Stăpâna scării muzicale,
Acolo pasărea-mi nu cântă,
Acolo-moare...
Le chem în ritmuri de andante
Precum sunt vocile lui Dante...

...De secole se soarbe vinul
Rece ca pământul,
Amăriu ca pelinul...
Mai e și-a treia-mpărăție,
E numai forte și major,
Un ou cu țipete de pui
În zbor...
Mai slujesc și-un Mare Dor,
El ce spune, el ce tace,
Numai crește și se coace,
Se desface...
Mai slujesc și-o dragoste uitată:
 O mamă-avea
 O preafrumoasă fată.
 A pierdut-o,
 A plâns-o,
 A durut-o...
 Și-acum o mai așteaptă,
 Fata nu se-nstoarce,
 A furat-o un zmău
 Și-o ține-n turnul său...
 Tu, pasăre, zboară,
 Întreb-o, surioară,
 Ce cântec cântă
 Ce plânset plângi,
 Ce lumină-aprinzi.
 Și ce lumină stingi?
Mai slujesc și alte-mpărății:
Zâmbetul de zori,
Somnul de amiezi
Cuvântul de chindii
Și alte melodii...
...Îmi caut păsările

Prin fapt de noapte,
Le strig c-o șoaptă de andante,
Și trec pe-aceste tulburi pânze
Cu vocile lui Dante...

3. Cântecul de miercuri al păsării

O, încercuite rațiuni și spirite!
Răscălit, voi așteptați
Sosirea mea în miezul vostru...

Nu
Prin rozul dens al unui câmp cu flori
S-ajung,
Ci pe un alb fundal
Al scenei voastre mute
Să apar
Cu nete proiectări de strigăt...
Altfel
Un larg și răsuflat
„Ah!”
Din toate, vai,
Dezamăgit se scurge!
Amplific doar ceea ce vă presupune-o șoaptă,
Iubirea, precum crește,
Simțindu-i apăsarea,
V-o dăruiesc cu mari succesiuni
Respingătoare...
Nu vă scuzați în fața mea!
Nici eu nu cer vreo scuză.
Marele răspuns se vrea satisfăcut
Și-atunce, fiecare,

Propria-i piatră și-o răstoarnă
Și, respirând ușor,
Ia o hotărâre:
Unica ce corespunde aerului
Pe care-atâtea veacuri l-au respirat plămâni...
Acesta ne e destinul.
La judecata lui,
Sobri, cu mintea clară,
Va trebui să-mănuștim
Memoria,
Până la cel mai neînsemnat detaliu...
Și-atunci dacă grijit-am
Doar luciul viu
Pe dinafară,
Prea strâmtorând interiorul
Ce caligrafia
O inspirație,
Muți, ca lemnul geluit,
Vom aștepta sentința
Ce carii ne vor
Spune-o...
O, încercuite rațiuni și spirite!
Păsările-aceluia ce peste tot înseamnă Eu:
Rup rugina cercurilor voastre
Și iar flămânde
Își continuă zborul
Spre ierbi cu suflet viu,
Păsună neinterzise,
Acolo să se cânte,
Mult și-amețitor,
Pentru-o totală armonie...

4. Cântecul de joi al păsării

Pasăre – cântare veche,
Vin să-ți fiu pereche.
Părăsesc ninsoarea grea
Și mă mut pe creanga ta.
De mă seacă, de mă udă,
Tot o floare-o să m-audă;
Tot un măr rotund m-oî coace,
Cu sămânță m-oî întoarce;
Tot un vânt m-a scutura
Să mă guste cineva...
Pasăre, fă-mi loc să vin,
Să fac cuibul tău senin,
Să-mpleteșc din ramuri moi
Cântecul nespus de noi,
Să m-asculte, să mă ceară,
Setea mare-n toi de vară...
Pasăre, să știi, eu sunt
Numai ape și pământ.
Strigăt strig de apă rece –
Strigătul ce-o să mă-nece...
Strigăt strig de grea țărână
Şapte ori pe săptămână.
Iarbă-n şes cu frunze ude,
Pasăre, cine te-aude?
Pasăre, cântare veche,
Vin să-ți fiu pereche...

5. Cântecul de vineri al păsării

Păsări ale celuia ce peste tot înseamnă Eu!
În preajma drumului pe care l-ați ales,
Fugind mereu de-un Mare Rece,

Strălucitor,

Cu un cuțit, ce-a înfăptuit numai omoruri,

Cântați doar pentru cel ce peste tot înseamnă Eu!

Cântecul copilăriei veșnice

Îl aud,

Aici în umbra

Mărului, din care am mușcat

Doar bătrânețe și învățături minore,

Ce, fiind supuse eternului,

Spre care-mi înăltam privirea,

N-au nimic la temelie,

Decât o raclă goală,

Ce se vrea umplută...

Păsări ale celuia ce peste tot înseamnă Eu!

Dragostea pe care veți alege-o

E ca furnica

Ce biruie zilnic în vechiul mușuroi.

Se dă o mare luptă cu elogiata forță,

Mai slabă decât mine,

Perfectă doar pe cât

Mai imperfectă-i îndrăzneala mea,

Ce-nălător

Rapsodiază-n mine –

O despărțire lungă

Ori pe veci o împreunare

Cu mai Tarele decât toți –

Copilul regăsit...

Păsări ale celuia ce peste tot înseamnă Eu!

Al vostru cântec nu-i

Leac nici mângâiere –

E ceea ce simțea Niobe,

Când Artemis

Umpleau văzduhul cu săgeți,

Fărâmițând albastre ceruri,
Și-a lor pisată sticla-o arunca
În ochii pruncilor –
Frumuseți încântătoare!
O, zei.
Există doar o luptă
Mereu necăștigată,
E vorba de suflet,
Căci trupul e-n afara insomniei mele,
Prea greu
Pentru păsările celuia ce peste tot înseamnă Eu!

6. Cântecul de sămbătă al păsării

O, păsări, multele mele păsări!
Tu, cea a vieții mele,
Tu, cea a speranțelor mele.
Albe și negre
V-ați întâlnit
De-asupra frunții
Și-mi împletești un cuib –
Cuib în care se ciupesc puii a ploaie...
Tu, pasăre a cântecului meu,
Și tu a tăcerii mele.
Iată-vă în zbor,
Ciuguliți gheața înaltului rece...
...Numai... De nu s-ar naște copiii mei de gheață;
Tu, pasăre a vânturilor mele,
Și tu – a codrilor mei.
Ca frunzele, toamna,
Vă scuturați printre crengi.
O, cât de durută-i căderea voastră!

Tu, pasăre a venirii mele.
Vâsliți
Cu aripile-n
Cerul plin de evocări,
Întreceți sfârșitul,
Plecarea mea mereu să se amâne –
Tu, pasărea mea de ieri,
Tu, pasărea mea de mâine!
M-am logodit c-o stea.
Voi beți la nunta mea –
O, pasărea mea bună.
O, pasărea mea rea.

7. Cântecul de duminică al păsării

Auziți-mă!
Vedeți-mă!
E glasul meu, acela care poartă-o suferință.
E vorba de suflet,
Căci trupul e-n afara insomniei mele...
Răsfățați copii,
Ce sprintene și zvelte-s vorbele
Pe care vi le-aruncă Marea Glumă!
Ori asta e vestirea?
Arhivele vor gême a pustiu,
Ştergându-ne cu tuşurile uitării,
Ne vor înghiți în praful lor amar,
Și-atunci, ce treji vom fi
La propria-ne înmormântare!
Târziu!
Galopăm
Prin nopți și zile.

PRIVIGHETOAREA CÂNTĂ PLUMB

I

Azi un fior mi-a vizitat ființă

Devreme-n zori de zi, când îmi cercam credință.

Pe această punte eu mă adânceam în mine

La orizont să afli ce zi în casă vine.

Pe niște căi trecute cu urme de fantome

Tremura un suflet la energii atome –

O, cât de bland și slab în fața celui tare

Eu mă rugam cu versul ce lumina din ziare.

Prin mine când vorbea cu glasul ei natură,

C-un suflu prea mareț ca să-l culeagă gura,

Ca să conving cu floarea, ca să domnesc cu spicul,

La chipul unui prunc să-ntunece nimicul.

Mi-e simțul ca un melc: ce casă m-o feri?

În brazda lui pământul: ce are a răsări?

Străbunii-n cimitire-odihna un'și-o mute,

De va porni atomul moartea să-și strânute?

S-admir ori să condamn creierul ce pune

Iscălitura rece pe proiectări nebune?

Ne cercetează-un ochi, din somn acum ne fură

Teama și triumful, și-nvinsă, o natură.

Am deplâns un ieri,
Elocvență turnăm în mâine,
Dar Azi,
Acela Mare Azi,
Al cui rămâne?
Păsării ce-l urcă pe aripă!
Acstei tari făpturi
Ce cântă-n noi,
În fiecare,
Și-n limpede ne-aruncă
Din strâmtă tulburare.
O, răsfătați copii,
Priviți la scenă!
Peste-un tablou
Actorul Timp,
Jucând în Adevar
Cu alte haine-apare
Și-ncepe un monolog
Cu diamante rare.
Dar noi?
Pământ?
Uitare?
Flori ce fără rod s-au scuturat?
Opriți-vă!
Să-aud,
Să văd.
S-ascult
Glasul păsării
Ce poartă-o suferință.
Cu-aripile în zbor...

1981

De plumb Pământul astăzi greu,
De plumb,
Privighetoarea-n pieptul meu
Cântă plumb.

Flămândă de-un grăunte sfânt,
Ea-și toarnă-n tril înfometarea,
Dar, oameni buni, ceva s-a frânt,
De-n plumb aud privighetoarea.

Ea tremură pe ram, pe unde-i,
Sorbind în stropi ușoară rouă.
Ea astfel oare cui răspunde?
Ea astfel ne răspunde nouă.

Destin de veci să triluiască,
Să-ndemne-n colte arătura,
O, astăzi pasărea zeiască
Cu plumb greoi își sună gura.

C-o teamă-n zborul de aripă
Ea urcă sus să-și vadă cuibul,
Dar plumb se năruie în clipă,
Dar plumb răstoarnă astăzi plugul.

Dar plumb purtăm acum pe haină,
Și plumb e-n lingura de lapte,
Și plumb s-așază într-o taină
A călătoarei stele-n noapte.

Și plumb pe glob ascunde timpul,
Și plumb e-n noi, în fiecare,
De plumb e cântul și Olimpul,
Și cântă plumb privighetoarea.

III

Port ace-n ochi. Nu pot închide pleoapa.
M-asemuesc acum cu stânca sau cu apa.
Prin ceasul meu de somn fug iepuri și s-ascund,
Și n-are tihnă mărea cu valul ei pe prund.

În ochii mei s-aude vreme de viteză,
Se ține-acum aripa pe-o singură piuneză,
Ca un afiş în toamnă, zbuciumat de vânt,
Ce-anunță-n faptul serii spectacolul de rând.

În ochii mei senini au loc atâtea drame,
Din câte-au fost războaie și plâns-a chipul mamei,
Dar mai dramatic azi, când mintea omenească
Cu strălucirea ei e gata să umbrească.

Mă informează ziarul: neliniștea mai crește.
Alunecă Pământul cu gămălia-n clește.
Răsună-n spațiu, sus, un corn cutremurat
De mari singurătăți prin cosmosul umblat.

În ochii mei cerești se reflectă luna,
Se-ntunecă de groază, se sperie străbuna,
Cu raza ei de geniu încearcă să-mi vorbească,
Dar n-o-nțeleg ce spune, nu-i vorbă omenească.

Cu ochii mei ce fac? Poate ascund privirea,
Netulburând serbarea, ne-ntunecând iubirea?
Căci mi-i rușine-acum să-mi văd copiii, care
Aşa de firav cântă: „Să fie-ntruna soare”.

Cum trebuie să fiu? Ce-i lipsă? Ce-i destul?
Cine-i flămândul încă? Şi carele-i sătul?
Să-mi amintesc de greci? De legioni romane?
De-atâtea-nmormântări în poște otomane?

Dau înapoi cu ochii, citind în timp volumul,
Nu-s litere, ci oase, mă năvălește scrumul,
Dar ce-i în foaia albă pe care azi o scriu –
Un pom ce-și umflă lemnul bun pentru sicriu?

Da-n ziua ce deschide iubirii drum departe
Cu dreptul ei regesc la viață fără moarte,
Născându-se-n copii și-ntinerind în vreme,
De aceleași întrebări eu oare nu m-oi teme?

IV

Noi avem dureri cu toții –
Tone de spaimă grea.
Dacă se smintește astăzi un creier,
Tipă săngele-n inima mea.

Tărie, îmi spui, tărie.
Te-ascult, poftim, lămurește.
Azi lumea întreabă atomic,
Azi lumea atomic zâmbește.

Ceasul mi-i fixat în aer.
Pe perete o muscă-i secunda.
Poemul boxează cu mine însumi,
Începe versul runda.

Eu stăpânesc o casă,
Luna-i asupra cuier.
Pământul prin spații cască,
Nu poate dormi pe fier.

Mă supără, mă-mbărbătează,
Cuvântul plin de cuvinte,
Chiar dacă torni și-o mie de raze,
Lumina nu e mai fierbinte.

Curg peste geam afară
Vreo zece picuri de ploaie...
Poetul le numără, scrie o carte,
Adică-și publică evantaiele.

Ce mă fac cu copiii?
Cu iubita? Cu mine ce mă fac?
De parcă astăzi dragostea
Mă obligă cu ura s-o-mpac.

N-am judecăți neutronice,
N-am picioare de atom.
M-au socotit zece mașini electronice
Să-mi comunice că-s Om.

Astăzi trăirea mea se unește
Într-o datorie cu Mama.
Patru negustori îmi refuză florile,
Nici unul – alama.

Ca-n poveste, departe-n ocean,
Peștii-nghit apă speriată,
Nu știu ce țigară fumez
Și cu ce-i încărcată.

De parcă nu vrea să-mi slujească
Simțul inima, zău.
Toarnă-mi, doctore, câțiva stropi
Din simțul tău.

Tie-ți adresez rugăminte:
Încurajează-mi forțele-n piept,
Că mai este nevoie de inimă,
De pasare și de poet.

Dacă tremură versul în gură,
Arma pe unde s-ascunde?
Întreb copilul: – Ti-i somn?
– Da! din cosmos mi se răspunde.

N-am liniște, doctore, n-am.
Vezi să nu fie rețetele false.
Am visat ast' noapte pe glob
Meridiane arse.

Niște ore subțiri
Se topeau demente pe scrum,
Sus luna pe cer strănută
Înecată de fum.

Pământul, doctore, se rușinează.
Îl privesc din mai multe părți.
Lumea iubește, admiră, dansează –
Teme destule, sute de cărți.

Vitezele mari ne-au cam obosit,
E nevoie de un repaos,
Ca tot ce azi am clădit
Să nu se-nfățișeze-n haos.

De parcă-s singur în constelație.
Strig, dar m-aude cine?
Eu strig de-o civilizație
Și despre mine.

V

Ca să nu rămână sufletul gol,
Căutându-și pe glob inima pierdută...

Ai, dragul meu, dragule!
Să nu ti se facă dor de-o ciută.

Ca să nu plângem lângă un pom sterp,
Ce-a-ncremenit cu lemnul sub pleoape...

Ai, dragul meu, dragule!
Să nu ti se facă dor de un strop de apă.

Ca să nu scuturăm cândva scrumul
De pe propriile buze...

Ai, dragul meu, dragule!
Să nu îți se facă dor de-o legănare de frunze.

Ca să nu trăim mâine
Cu amintirea sărbătorii de-acum...

Ai, dragul meu, dragule!
Să nu îți se facă dor de-nsoțitor la drum.

VI

De parcă port Pământul în spate.
Unde să-l pun?
Un atom gigant, ros pe jumătate,
Ca o prună în prun.

De parcă am a întoarce
Carul Pământului și nu-i unde.
C-un simplu cuvânt de pace
Azi pâinea o mulțumesc rudele.

De parcă aș vrea să-mi asigur
Țara cu-n tei.
Închipui-ți că ești singur
Între acele ochilor mei.

VII

Urechile azi – antene atente.
Mă-ncearcă undele – cinci continente.
M-anunță tranzistorul în meridian:
Hulubul Asiei naufragiază-n ocean.

Zilnic de pe vreme scot
Câte-un inel de Pol poth.
Nu știu cu ce să declin
O nouă știre de la Beijing.

Am teme destule. M-aș angaja
Să scriu de iubire în Nicaragua.
Dar nu-mi dă versul răgaz
În poemul cel mai de azi.

Răsună cuvântul scriptic,
Dur, declarat și politic,
N-are timp să rimeze
În fața unor noi metereze.

Ieri în Iran, răsturnat
Şahul în poziție de mat.
Mâine altundeva în scut
Ofițeri se ciocnesc la debut.

E-un veac militar, de rachetă,
Se trage în stea, se repetă
Tremurul seara la cină –
Războaie... Războaie... Nu se termină.

Pământul se vaicără, zace,
Pe-un pat de pace.
Își pipăie cuțitul înfipt
Undeva în Egipt.

Trăiește cu frica
Ba Europa, ba Africa,
Se tămaduiește la soare,
Exilată-n răbdare.

Cât o să mai țină
Scârțăitura-n țățână,
Ușa acestui Dom,
Izbită de om? De neom?

Tremură pe masă lumina
La rafale din Indochina,
De parcă-i aici, la noi
Cerul peste Hanoi.

Astăzi distanțele ce-s?
O exercitare de stres.
Totul se vede. Totul s-aude.
– Da! – din cosmos mi se răspunde.

VIII

Iar jos, floare, mă rog ție,
În patru bujori deodată:
Pentru mama și tata,
Și pentru bărbătie.

Aseară-am primit o scrisoare
De la un poet leton:
– E nevoie de inimă, Ion,
De Măria sa Soarele.

Poezia e Pasărea mea albă,
Cu pana desenează-n ceruri măslini.
Mai scrie-mi, prietene, cum te încchină
Cu vocea înceată și slabă?

Îți răspund, dragul meu drag,
La capătul unui somn de noapte:
Eu visez niște mere coapte
Pe creanga unui pom de fag.

Grădina, care-mi crește cuvântul
Din flori rotunde de coral,
Plutește pe-o apă fără de mal
Pe-un val ce n-atinge pământul.

Mi-i dor de lumină, de-ntreagă,
În chipul copilului toată,
Grădina-mi iat-o – în roadă,
Coralii sămânța-și dezleagă.

IX

Iar jos, floare, mă rog ție
C-o rugă ce sloboade muguri.
Pe lume nu-i mai mare bărbătie
Ca floarea, de care mă bucur.

Petală a lumii, gând de rodire,
Te chibzuiesc cu propria-mi naștere,
În fața florii sunt veșnicul Mire –
Recunoaște-mă. Recunoaște-te.

Bucură-ți soarele pe care îl vezi!
Răsară-te raza lui mai departe!
Numai floarea acestei livezi
Mă-ndepartează de moarte.

Pe ștergarul inimii pure
Te-adună și rupe din pâine.
Viața mea e chemată să-ndure
Clipa de azi pentru mâine.

Eu te chem în mladă de salcie,
Pe rouă, în suflet mereu –
Astăzi cuvântul se roagă de pace
Cu spaima graiului meu.

X

Citesc testamentul lui Pablo Neruda –
larbă de leac.
Ochii lui Hara lăcomesc întunericu-n foc.
Pe ocean văd oceanul ce se zbate de-o lacrimă,
O mamă își șterge durerea pe chip.
Paralela, pe care se leagănă zorii în Chile,
Mă rănește cu sulița neagră,
De parcă moartea plodește acum făpturi ofticoase,
lar viața dădăceaște arătările morții.
Cine sădește copaci

Pe litoral, în negrul nisip?
Rădăcinile se-ntind către apă,
Uscatul nu le mai ține...
Citesc testamentul lui Pablo Neruda...
Citește-l, copile, și tu.
Citește-l în Chile, la-ntunericul nopții acum
Și la lumina zorilor, mâine.
Cu ochii întreabă copacii în floarea ce-o vor dezveli:
– Din câte vieți omenești
Vei învia, o, Patrie?

XI

Nu e poezie, ci rugă.
E-o tălmăcire din graiul florilor,
Din tainele frunzei în pomi.
Măsură îmi este liliacul speriat.
Toate nu pot încăpea pre limba mea –
Sunt cuvinte, pe care mi-i rușine a le spune,
Fiindcă-s invenții de prisos ce murdăresc
 tinuturile sfinte ale graiului.

Nu e poezie, ci rugă.
Rugă pentru cei care nu pot vorbi.
Încerc să pun pe modernele boli
Zeamă de cântec.
Mi-i teamă să nu-ntârzi,
Să nu fie târziu.
Să nu mutăm cimitirele strămoșești în aer.
Vânturile să nu ne sufle atomii rătăciți,
Fără odihnă pământească.
Că putem fi blestemați de lumina Soarelui,
Pentru că am îndrăzni să ne mânjim cu tăciune
 pe chip.

XII

Înainte drum ne croim.
Plânsul rămâne orfan lângă lacrimă.
N-are suport osia dorului
Într-o lume împovărată de plumb.

Să nu permitem săngelui să-nebunească în vine,
Sălbăticindu-ne datoria sfântă
De-a ocroti natura care ne naște.
Viețuind pe Pământ
Am scos fruntea în Cosmos,
Dar steaua ne cheamă
Cu glasul de-acasă al Mamei.
Din capetele firii rupte-n bucăți
N-om putea face întregul.

Datoria unică ce ni se dă
La tăierea buricului
E frăția cea dreaptă,
Pentru că pâinea pe care-o mâncăm nu e numai a
noastră,
Din istorie scoatem năvoadele pline
Cu fire turbată,
Apocaliptice clipe,
Alexandrii măturate de foc,
Vii Hiroșime peste atomii pieriți –
Simple abecedare ale morții,
Care ne-nvăță cum să-nfătișăm semnătura de azi.

Cuprinsul volumului, pe care în față îl ținem,
Ajuns la titlul „Atom”,
Îl citim c-un gând alarmat,
Fiindcă această sălbatică natură,
Numai îmblânzită destul,
Vă putea vîetu alături de noi.

N-avem încotro. Ne punem în ochi
Liliac, ca să ne obișnuim cu alte vederi,
Și-n fiecare primăvară ca să sădim un nuc,
Ca să-nțelegem mai simplu pentru ce se
nasc pruncii.

N-avem încotro. Cu zi ce trece
Pământul descrește, distanțele lui tind
Către minimum,
Unghiul ce-acum s-a format
Între noi și părintele nostru
Tinde spre-o linie dreaptă.

N-avem încotro, lăcomește plămânuł
Văzduhul liber, lăcomește aer curat,
De parcă se sfătuiesc sclavii prin veacuri
Cum odată și-odată să se elibereze.

Croindu-ne drum înainte,
Trebue să cugetăm bogăția,
Dar și sărăcia
Acestui frumos părinte
Cu cel mai vechi și mai scump nume – Pământ.

Pe marginea rotundă acum
Cine suflă gheăță
Poate aluneca ușor pe-un capăt de praf
La fundurile constelației adânci.

Nu e vorba astăzi de puterea trotilului,
Fiecare din noi îl poartă pe frunte –
Vorba e de puterea cugetului drept.

Îndepărarea Pământului de noi
Poate-nsemna amintirea noastră
Chiar și singurătatea își pierde sensul știut.
Noi ne-amintim acum de străbuni
C-un cuvânt fără de trup,
Dar cuvântul ce-i pomenește
Trebue rostit.
Închipuiți-vă că n-are cine-l rosti!

N-avem încotro. E timpul să ne oprim
Pentru-a cugeta-n amănunt
Ce rămâne să facem.
Eu m-am născut să sădesc primăvara un nuc,

Ca să am ce apără.
Viața sădită, sortită aşa să sădească.
Din muguri în muguri
Trec rudele mele,
Prin primăverile toate, câte-s sortite,
Prin ochii de liliac, prin care le petrec,
Viața mea – liliac al Pământului.

N-avem încotro. Trebuie să ne sfătuim acum serios.
Ce facem cu dușmanul de-alături,
Cu dușmanul din noi,
Cum să luptăm cu poftele lui.

Ideea unui Război Pământesc,
Ce mai fierbe în unele cranii,
Trebue să aibă destinul nebunului,
Căci aritmetică aceasta cu plus și cu minus milioane
Mai poate însemna și minus Pământul.

Eu mă rog pentru mine, dar înzecit –
Pentru această câmpie,
Căci neamul meu de țărani, o mână de oameni pe glob,
Se odihnește aici
Și nu vrea să-și mute cimitirul în aer.
Deprinși să sădească, moștenind de la ei săditul, și eu,
În fiecare primăvară cu datoria întreagă,
Sădesc câte un nuc.

Ca Pământul să rămână aici,
Să n-alunece.
Eu mă rog
Cu cel mai pașnic chip,
Pe care-l poate avea
Pruncul unei iubiri pământești.

XIII

Din văzduhul pașnic!
Din văzduhul pașnic al Patriei –
Din veșnicul dor omenesc
Răsare soarele asupra celui născut.

Din pașnică coroană de tei,
Ce-o simt îndeaproape,
Adun floarea cântecului acesta.

Eu m-am îndatorat să-nfloresc lângă spini
Cu cea mai modestă floare a vieții.

Din văzduhul pașnic!
Din văzduhul pașnic
Al Patriei mele de trai.

În zâmbet n-ascund nici o armă,
Limba mi-i dată cu crini,
Te privesc cu ochii cei mai senini,
Pe care vreodată putea să-i nască o mamă.

Nu mă pot lipsi de partea de prunc.
O roată de pâine-n palmă se-nvârte.
Pragul ce-l pășesc e crescut de iarbă,
Ca să mă simt acasă, pe Pământ.

Ai, dragule, fratele meu,
Aer deschis îți doresc,
Frătie cu pomul.

Cât preț are văzduhul pașnic
În vânturile și-n soarele lui?
Lapte sorbit de pruncii ce-aduc
Nouă suflare pe-această câmpie a Pământului.

XIV

Sunt cuvinte și le spun,
Citindu-le de la sfârșit,
De parcă-n ceruri azi adun
Stelele ce le-am iubit.

De parcă-o vorbă ne-nsemnată
În inimă o prind și-o scot,
Pentru-a vedea ce miez mi-arata
Fructu-n care m-am răscopt.

De pe când mi-i dor de lume,
Ca mai dor să-mi fie azi,
S-au trecut atâtea mume,
Purtând spaime pe obraz.

Eu mă uit cum raza mâna
Și străbate ceața-n creastă,
Cu o gură de lumină
Ea se-atinge de fereastră.

Și mă umple iar de vis,
Cum se umple-m pom nectarul,
Eu în floare de cais
Mi-oi sorbi mai plin paharul.

Căci spunând aşa cu gândul,
Din vechime în prezent,
Nu ştiu dacă-l vrea Pământul
Ca stăpân pe un poet,

Dar eu ştiu că e nevoie
De domnia-nțelepciunii,
De pe când visa și Noe,
Până-acum pe-ntinsul lumii.

Secole din veste-n veste
Mă tot cearcă. Mă surprinde.
Ce-a fost Noe? O poveste
Ce nu-i rău s-o ținem minte.

Căci acum secunda cere
Pe cântar să punem multe –
Nu-i de-ajuns să ai putere,
Dar și inima s-asculte.

XV

Planetă de vînt. Planetă de floare,
Învelită cu ceruri materne,
Mamă a lumii născătoare
Cu durerile cele eterne.

Sortească-ți steaua asupra curat.
Trupul ți-l murmură pâinea.
Tu, Pământ bun de spălat
Cu lumina de lângă mine.

Cu miri și mirese, la nunți –
Sărbătorile cele sfinte,
Cu iarbă de șes, cu ploaie de munți,
Îmblânzește-ne chipul, Părinte.

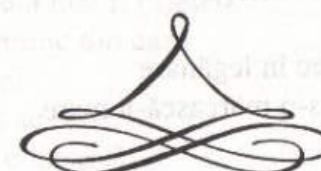
În stropul de lapte sorbit –
Tămăduitorul de rană și sete,
E sfântul chemat, e sfântul dorit
De gura ce roagă și crede.

În apele calde de leac
Și-n albastru aerul dulce,
Măslinii muguri desfac
Buni pentru somnul pruncilor.

O, dragule, ce rotești suferință,
Sortească-te steaua cu vremuri usoare,
Eu te iubesc cu credință-n părinți,
Ce-o viață-au semănat pe ogoare.

Eu te iubesc cu nașterea copiilor,
Ce-ntineresc suflarea bătrâna,
Ca pașnicul pom din miezul câmpilor
Azi rog pentru mine lumină.

1981

PRĂBUȘIREA PRIETENULUI

...când nu mai poate fi prieten,
în grea pedeapsă intră omul...

I

Când nu mai poate fi prieten
ceva se stinge-n om,
se prăbușește...

O plantă, cred, și ea prietenește...

II

Ce plantă, zici? Aceea ce iubește...

Anume planta roditoare
ce pune-n față noastră floare lângă floare,
dar florile nu-s altceva decât prietenii,
e adevăr ce-ți spun și trebuie să-l știi...

Și de pământ îți spun, când soarelui declară
prietenii de toamnă, prietenii de vară,
își caută prietenul, de aceea se rotește
prelung în timp și poate-l zămislește...

Pământul, cred, la fel prietenește...

Și apa, cred, și ea prietenește...

În valuri-mii ce-o trec în legănare
și-n albi-o cresc ca s-o mărească-n mare

cu setea noastră-întâi și-ntâi
ea leagă lungi prietenii...

Natura ta cu multe în natură
se cere-n dragoste nu-n ură,
te vor prieten, de parcă presupun
și-un gând de-al meu de-a te vedea mai bun...

Eu gândul ți-l propun, tu ia-l și-l chibzuiește...

Căci apa, zic, și ea prietenește...

III

Te pierd și pe tine, prietene bun.
peste lanul cosit
s-așterne o miriște
și secarea lunii
i-atât de tăioasă!

Te pierd și pe tine, prietene bun.

Se schimbă trupul
cu durerile sale.

IV

Nimic mai dureros să umilească,
decât neputința de-a mai fi prieten.
De parcă scot și-arunc din casă
însuși miezul casei
și simt ce dureros se rupe,
se rupe făr' să-ncetinească.

Zidit cu sufletu-n credință
nu bănuiam trădarea
ce venea,
cum norii vin asupra
și se-ndeasă,
promit o ploaie,
dar nu plouă
și, pedepsit pământul,
deschide gura lui,
și cere secetos...

Nimic mai dureros să umilească!

Acum, când știu măsura faptei tale,
ce să-ți propun?
Ia loc, că locu-i gol.
Cândva ședea prietenul aici,
acum ești tu,
acel din fapta pedepsirii tale.
Nu-i nou nimic, nici scaunul nu-i nou,
precum nici Mozart, nici Salieri,
doar noi ne-am întâlnit în astă vreme
c-o strănică vechime.

Nimic mai dureros să umilească!

V

E mic omul care pedepsește
pasărea în toiul cântecului...

Că omul mic, vroind și el să fie,
Se-naltă prin greșeli de omenie,

se cățără, tulpina nu-i a lui, aşa că
sub pasărea ce cântă, găsind și el o cracă,
privește tot în sus, dar vârful e departe,
străluce-o zi în vârf, pe cracă e o noapte,
și-i umbră-n permanentă, și i se face frig,
și mic precum urca, devine și mai mic
în râvna lui, ce-i chin și neputință,
și, iată că-l cuprinde-o umilință,
se-ncarcă de greșeli, se umple de tăciune
cel bun îi pare rău și vrea să se răzbune,
pe cine? Că nu știe. Că are mintea-nfrântă,
și se răzbună-atunci pe-o pasăre ce cântă...

E mic omul care pedepsește
pasărea în toiul cântecului...

VI

Dragul meu, nenorocitul meu și orbul meu prieten,
Mă amărăște doar că te-am dorit mai drept.
Credeam că ai ceva de-acasă, din câmpie
Și pot să te răscol c-o simplă omenie.

Regret că te-am aflat un maldare de gheață,
Că inima ți-e-n dune de nisip,
Urechii tale surde eu nu-ți voi fi ecou,
Căci mort o dată-n mine, n-ai să te naști din nou.

Mi-a rămas un colț, ce-o să-l feresc de tine,
Curat pentru-o visare, visat c-o amintire,
C-am fost colegi cândva, prieteni, și nutream
Același foc deschis, ce-n doi îl aprindeam.

Te ierte soarta ta și spinul ce l-ai pus
La căpătâiul meu și-așa neadormit.
Eu nu mă supăr, eu sufăr și mă doare
Orbită fapta ta, și trădătoare.

VII

Cum mă-ntristează ura ce mi-o porți!
Și nu-i salvare, și nu pot să scap.
La ce-mi mai vin și anii ce-au rămas,
Dacă nu știu în vremea lor să-ncap?

La ce-mi mai suni urechea cu-n salut?
Și mă sufoci cu pasul neegal?
Trădarea ta ce alta a făcut,
Decât m-a dus cu viață la spital?

Cum mă răscoală pe la miezul nopții
Alunecări de viață și de gând!
Pe mine mă mai doare. Pe mine nu mă-ntreabă
Această noapte-a lor, ce bolii m-a părât.

O, blândă moarte, cred că nu mai știi nimic.
Deși sămânța ta acum în trup mi-o sameni,
Prietenul pe unde-i? Nătângă, să-mi răspunzi!
Că el acum, la sigur, mă uită printre oameni.

Ce deznădejde! Nu-i. și nu-mi răspunde nime.
Ce târfă e și moartea! O schimnică șireată!
Dar, iată, vin și zorii, apoi un soare nou
Cu-n chip atât de blând, încât nimic nu iartă.

VIII

Prieten triumfător, deplânsule, jalnicul meu.
Mă doare triumful de-o clipă
cu durerea distanței dintre soare
și pământ,
mai ales că norul pe care stai
i-atât de alb și sterp.

Prieten triumfător, răposatule, nenorocitul meu.
Mă doare triumful de o clipă,
cu sentimentul adunat într-un spin,
care rodește spini,
pe când mi-ai tras trupul pe-un spin,
și te-ai așezat pe privirea ochilor mei,
bălăbănidu-ți picioarele
pe la gura mea
care ruga...

De ce ți-ai bălăbănit picioarele
pe la gura mea?

IX

Înverșunat mi-i sentimentul,
înverșunat...
Cascada lui e numai torrente,
torrente...
S-adună și cresc prăbușirile,
prăbușirile...
Și crește distanța căderii,
crește...
De pe stârca de sus apă căzând,

apă căzând...

Până aice jos – ce înălțime urcată!

Urcată...

Înverșunate torente,
înverșunate...

Și cum mă sufocă
prăbușirea prietenului meu!

X

În fața mea e-un nas, doi ochi sticlii, de gheăță,
Un om neînsemnat, ca roua-n dimineață,
Pășesc pe chipul lui, nu pot lăsa o urmă
Că-i gheăță și alunec, și frigul greu mă curmă.

Ce poate să-nțeleagă o sticlă transparentă,
Un soi de neomenie, o replică stridentă?
Cum poate nasul lui să mă miroase-n piept,
Unde-s grădini cu flori și-albine de poet?

Mă-ntunecă. Mă sperie. Ce baltă înghețată!
Ce lipsă! Cât de surd! Și ce privire plată!
Eu ard în focul meu pe țărmul lui sticlos,
Eu ard, el cată-n flăcări un folos.

XI

De-aș mai ști că este miracolul iubirii,
Pe unde-mi mai închipui
Că-i fericită-o lume,
Aș mai fura din suflet spinii ce mă-nțeapă,
Înlocuindu-i poate cu tine, cu-al tău nume.

III

Dar cred că-i loc pustiu, iar golul mă-nfioară.

Îmi strânge-ntr-o durere inima în piept.

O, doamne, abia azi, pricep fără ocol

Că n-ai dorit vreodată alături un poet.

Ți-era destul și-un mut, te-ai fi luat cu mutul,

Ți-era destul și-un nimeni, cu nimeni e mai bine.

Abia acum pricep că m-ai ținut de umbră,

Cu umbra-ți să umbrești chiar umbra mea de tine.

XII

Dacă-aș cunoaște știința adormirii,

Mi-ar fi mai ușor, poate, și bine, zic.

La ce folos, când ne-nțeles și singur

Uitarea ta în urmă o explic.

Dacă-aș cunoaște știința adormirii!

Dar n-o cunosc și asta mă sugrumă.

Mă urmărește-adesea, mă face să aleg

Pe drumul ce-l urmez exact aceeași urmă.

Calea asta, cred, e mult aplaudată.

De parcă, iată sunt, dar tot eu nu-s și nu-s.

Dar să mă ierți că vin încă o dată

Sub titluri noi cu versuri ce s-au spus.

Așa că nu cunosc știința adormirii.

Dar în progresul vremii curând o voi cunoaște.

Ce-atunci o să-mi mai spui? Interesant, ce guri

Vor regreta săret în loc ca să mai căște?

XIII

Ti-aș spune anecdote că-ți plac, te-nveselesc,
Erotice minciuni, istorii născocite,
Banalități ce-adesea te-nveselesc
Și care-ți sunt așa de potrivite.

Şi-am flecări în doi ca să ne pară bine
Că-nfăptuim un spirit, o candoare,
Şi-ai fi acel ce te mândreşti cu mine,
Şi-aş fi acel c-o artă trecătoare.

Dar nu știu bancuri, nu le povestesc,
Și nu mi-i dat să te distrez deloc.
Eu port un semn și-n inimă-nvelesc
Un sentiment cu care nu mă joc.

Şi-ti zic de cinste, chem la omenie,
Te strig să mă urmezi la steaua astor vremi
Şi vreau să ştii că n-apărțin doar ţie,
Tu, cela care înjama mi-o ţeajui

Ci aparțin câmpiei cu nume părintesc,
Înalt un monument cuvântului matern

Şi nu declar, ci ard şi limpezesc,
Şi soarelui în cale cu sufletul m-astern.

XIV

Întârziat poet! Ba chiar târziu, poete-i,
Să te distrezi în dragoste și ură.

Mai potolește-ți versul, mai stăpânește ritmul
și gurii tale cată mai bună-o altă gură.

Întârziat poet! Ba chiar târziu, poate-i,
Să poți ucide-n piept deodata căte-s rele
Și-s deopotrivă date să cântărească-n om
Ușoarele foloase cu adevăruri grele.

Întârziat poet! Ba chiar târziu, poete-i,
Să ticluiești dureri, când lumea-i fericită.
Cum riști atunci să îțipi? Și cine să te-aleagă,
Când poezia ta aproape-i risipită?

Întârziat poet! Ba chiar târziu, poete-i,
Să-ntorci iubirii tale, ratat acumă saltul.
Dar, doamne, ce se-ntâmplă? Și cât de mic se fac
Un gând ce-a petrecut în sinea lui pe-altul!

xv

Eu îți propun un suflet arzător,
Ce fără milă se topește-n ani.
Doi ochi deschiși... Adun privirea lor
Ca floarea ce-i lumină în castani.
Răsar și-s soare, plantă, aer, râu,
Nu ocoleșc ce-mi pune-n pară pieptul,
Ce-nseamnă-a scrie? Nu știu că nu scriu
Ci sorb o ploaie ca să-i gust talentul.

Vezi unde sunt? Ce buchii 'nенормале!
Mă strigă-n sentimente să le fac cuvinte!
M-ășteaptă, rog. Mai gust și-un foc de soare,
Să-ti spun cum sunt și cum mă pot aprinde.

XVI

Pe-un fir de lacrimă să scurge-o zi
Şi-i sămbătă, şi-i ziuă de odihnă,
Dar straniu lucru: odihna e a ta, a mea-i o zi de muncă,
Precum fără odihna e salcia în luncă.

Încearcă şi-ntrerupe natura şi poetul
Şi dă repaus planiei, dă râului odihnă,
Dă lacrimii în ochi o sămbătă, o joi,
Fă zile de odihna inimii noi.

Cum poți într-un tabel să fii doar element,
Să te numeşti carbon, potasiu, hidrogen,
Să te sustragi din propriul fenomen,
Pe care mi-i sortit să ţi-l însemn.

Eu nu ştiu ce-i mai mult
Ca omu-ndrăgostit,
Fără odihna drumul lui şi viaţa lui, şi dorul,
Şi ce talent că te-ai născut şi eşti,
Şi-ţi talentezi trăirea prin faptul că iubeşti.

XVII

Necapricios poet ca o privire vara,
Ce peste zări s-arată îndelung,
Şi tot o caut, şi mă apucă seara,
Şi simt că nu pot s-o mai ajung.

Şi-s rânduri simple, cum simplă-i zbuciumarea,
Şi nedormit, cum nu-mi adoarme firea.

De ce-i pe lume cerul? La fel, ce-i şi marea?
De ce cunoaşte omul ce-i iubirea?

Nu pot răspunde; nu. Întreb şi vremea-mi trece.
Doi ochi privesc şi văd un pom rotund,
În zori era mai cald, acum i-o seară rece
Şi-aud cum sună-o apă cu valurile pe prund.

XVIII

Să nu te plângi,
adică nu-ncerca
lumina ta în lacrimi,
că-s reci
adevăratele dureri,
şि-adânci,
şि dacă-aş şti-n ce secol
sunt mai aspre,
n-aş tăinui,
ti-aş spune,
senin,
ca omul care urcă-un munte,
călcând pe aspre stânci,
cu ochii aplecaţi,
de parcă-ar urmări
nu drumul care-l face,
ci chipuri împietrite...

XIX

Obidele acum sunt foarte-ntâmplătoare...
Întâmplător te uită un prieten –
Obidă-ntâmplătoare...

Într-un spital ești singur și te doare,
Pe când prietenul pătruns de trebi întâmplătoare,
Accidental te uită-ntâmplător.

Obidele acum sunt foarte-ntâmplătoare...

Nu născocesc întâmplător, ci vă comunic aspru,
rugând cu ochii cerul, mă-nec într-un albastru,
ce nu-i albastru-ntâmplător
asupra mea și-a tuturor,
când vin accidental cu o-ntrebare
și mă revolt de-atâta întâmplare,
ce-i mult mai grea ca boala ce mă doare,
când nu-i prietenul și iată – un uitat
într-un spital, întâmplător, pe-un pat.

Ce să mai spun de dragoste și cui,
când judec în salon, pe un tavan, un cui,
și-ntreb de ce-i bătut într-un anume loc,
de unde-ncepe inima în foc?

Ce să mai cer, când știu că-ntâmplătoare
obidele uitării sunt stoluri călătoare,
tomnatici ochi și aripi de cocor,
ce mă rănesc acum întâmplător?
Prietene, pe unde ești că, iată-mă-s aici,
într-un spital și-s singur, și mă doare,
iar tu, pătruns de trebi întâmplătoare,
accidental mă uiți întâmplător...

De ce te chem de-acolo, de pe-o zare,
dintre cocori și stoluri călătoare?

XX

Cu sufletul meu acum mă mai încerc,
repet cu el o îndoială,
un vis, un somn și o nădejde.

De zbucium nu-mi mai amintesc,
nici de nesomn,
nici de obide...

De parcă uit,
mă-nvăț să uit,
de parcă știu că uit,
de parcă mă dezic de mine,
de parcă nici n-a fost nimic,
ci o uitare-ntr-un amurg.

Cu sufletul meu acum mă mai încerc,
De parcă-aș întreba:
- La ce bun și starea asta?

XXI

Ce liniște și-aș putea aduce?
De care tulburare să te feresc?
Vine o zi să-ți spun că nu-i dulce
Mierea cu care mă otrăvesc.

Care cuvânt mi-ar fi mai a faptă?
Cum să-ți explic să poți înțelege?
Vine o zi și präsada e coaptă,
Și cade din pom... ca trădarea, mai rece.

Care destin ţi-ar fi mai dovardă?
 Care prieten cu mai multă credință?
 Cade prăsada și las-o să cadă,
 Dar cum să explic, ce cade-n ființă?
 Cum să te-ntorc cu fața la mine?
 Cum să-ți vorbesc să poți limpezi?
 Prietene, stai: "E rău că nu-i bine!"
 Și cum mai departe avem a iubi?"

1986

Cea mai mare vîrstă din viață.

De la începutul săptămânii

înainte de săptămâna următoare.

FEMEIA DIN MUGURI, FRUMOASA CU PRUNCI

S-a născut... și datorăm viață...

FRUMOASA CU PRUNCI

I

De tine, femeie... De mine...
 Și de pomul ce stă între noi...
 Astăzi e o zi subiectivă de joi
 Și mă uit la sensul a două albine...

Și nu-i de miere și nici de mâncare,
 Eu intru în altă relație,
 Ca pasarea într-o respirație,
 Ca tainele ce s-arată în floare.

Cu inima văd acumă mai bine.
 Văd ceea ce mă orbește:
 De parcă pământul sterpește
 Pe-ndepărțarea de tine.

Tu spune-mi: ești vinovată?
 Eu sunt? Care e vina?
 Îmi pare: derivă lumina
 Pe-o albie emancipată.

Eu nu știu. N-am cunoscut,
 Dar zgura ce-n foc se aşază
 O nouă discordie-nfățișezăză:
 Mărul unui sărut.

al vîrghi fizică ne-mănușă...

Ca de gheătă, sintetic, de-alarmă,
De nu știu ce fel de răcire,
Inima mea șoptește: iubire...
Pruncii șoptesc: Mamă...

II

În trandafirul tău
se spală culoarea...
Te-ndatorez acum
în glasuri de prunci:
încarcă-te iarăși de rod
s-aud
cum bat clopotele nașterii...

Din lutul uscat, sleit la rădăcini,
din crăpătura-cruce la secetă
vei pleca, îți propun,
până la capătul pământului, îți propun,
din nou femeie să te faci.

Câmpie să-ți zic,
cu substantivele roadei să te șoptesc,
pe unde se plimbă trandafirul
pe floare,
pe-o roșie, aprinsă culoare-a iubirii...

Însetat de tine,
de tine, femeie, îți reamintesc:

Te uită – în păstaia aceasta nu e nimic,
S-a mutat mazărea în altă plantă.
Cât de simplu îți-aș spune:
FRUMOASA CU PRUNCI!

De parcă lebăda-n zbor
își dă puii pe la aripi
cu aer curat,
orbitor de simțită,
ocrotindu-și întâia natură –
Mama...

Numai tu,
numai tu, știutoare, ai ști,
cum naște stârca
prunci,
stârca cea rece, copiii cei reci,
ce-s piatră din piatră
cu lămurire de piatră.

Numai tu,
numai tu, simțitoare, ai simțit
ciuta în codru,
cum își face culcușul sub un stejar
și cum se-ncântă stejarul
la nașterea iedului.

Numai tu,
numai tu, puternică, ai putea
reîntâlni iedul și puiul de lup
la jocul cel sfânt
al vieții fără de moarte...

Cu buzele tale, date cu spice și soare,
cu ochii tăi cu picuri de miere sub gene
și sare în laptele tău.

Ce să fac cu marmura asta?

Cu perfectele linii, sterpe la coapsă,
unite la piept cu-n lapte de marmură,
cu țesutul de gheată al naturii sterile?

În abecedarul cu prunci
există litera-ntâia a vieții.
Citește-o, îți zic,
că e nevoie de tine,
iarăși de tine, de alta,
reamintindu-ți că ești
născătoare a toate,
te implor ca să fii
o Simplă și Bună,
Iubitoare,
o Roză
răsfrântă
peste veacul
Bărbătesc...

III

Cu chipul Tânăr, în fiecare noapte,
Pe locul ruinat apare,
Ca o lumină trecătoare
Și iertătoare-n toate.

O, nu știu cine-i, dar scăpesc
Privirile, oprind căldura,
Precum, răcindu-mi-se gura
De vorba ce-o vorbesc.

Mă vede ea? Dar eu o văd
Și nu-n drăznesc, văzând, a-i spune,
Că am un gând ce presupune
Teama că o pierd.

M-aude ea? Aud cum vine
Așa de scumpă și iubită,
Și râvna mea nepotolită
Se năruie în mine.

IV

FEMEIA DIN MUGURI, FRUMOASA CU PRUNCI
E visul ce-l visez de o vreme,
De parcă în ochii noptilor lungi
A fi singur m-aș teme.

FEMEIA DIN MUGURI, FRUMOASA CU PRUNCI –
E un chip ce nu se repetă.
Apare ca luna, se pierde în lunci
Pe două aripi de lebădă.

FEMEIA DIN MUGURI, FRUMOASA CU PRUNCI –
Stăpână pe-ai inimii crini,
Şopteşte graiul sfătuit de porunci,
Născătoare-a întregii lumini.

Fiindcă mi se face tot mai dor de tine.

Fiindcă ast-noapte m-am înecat cu verbul „a uita”.

Fiindcă am îndrăznit să pun pe umerii tăi prea multe

poveri,

Fiindcă ceea ce trebuia să-mi ceri, nu-mi mai ceri.

Pedepsește-mi locurile pustii

din conștiință,

pe unde se reproduce multă pierdere de sine.

De la zeroul nașterii până la suma morții

auzi, Mamă,

ce integrale subțiri?

remușcarea nu e ceea ce poate oglindi.

Tăcerea nu-mi poate fi martoră,

că-n tăcere nimic nu se întâmplă,

nici tăcerea nu se întâmplă.

Eu m-am angajat să aleg cuvântul de vorbe,

bobul curat

în pomul cu probleme,

la gura scorburii,

în care

ciocănitarea e plină de spaimă lângă puii ei.

Poate aşa voi reuşi să-nvăț ceva.

De exemplu, să fiu mai om,

cu scutul unei flori să apăr pământul,

dragostea în piept – ca un pisc în natură,

să-ți fie însorit lângă mine,

mai lângă mine, ca-n mine,

fără a-ți spune palavre de fericire

tu să mă auzi fericită...

Fiindcă mi se face mai dor de tine.

Împrăștii focul pojarniței în cuvinte

și aplec spice în călimară,

scriu problema-n poem,

litere cu muchii și praguri,

urcușuri, căderi,

până la ușa căminului,

unde

n-ajunge văpaia iubirii.

Fiindcă mi se face dor de tine.

Fiindcă s-a-ntâmplat să se aplece creanga

prea jos, până la timpul copt.

Fiindcă nu știu ce-a fost în trecut,

nici să știu ce va fi în viitor,

fiindcă știu ce e astăzi

și-ți zic:

din nou femeie să te faci.

Fiindcă numai aşa nu e târziu

în Amiaza cea Simplă

a Dorului din tine..

Și încă ceva se cuvine:

în lumina sumară aleg doar scânteia

ce în tine lumina femeia,

în mine-mbărbăta bărbatul,

acuma: tu – alta,

acuma: eu – altul...

În săptămâna de zile
cu luni, cu marți și duminici,
am ales de poem subiectiva de joi,
și pomul ce se usucă-n tre noi,
dar când altă dată?
Că la eu – altul,
vei fi și mai alta...

Nu pot amâna tremurul, teama,
starea ce-mi face trupul fiori.
Da parcă mă-nvălură sentimentele
pe albia unei culori,
și-n valuri aprind roșul de scris,
căci ființa mea
înghite realitate și digeră vis...

VII

Ram scuturat.
Soare bun.
Natură.
Ore de pace.
Grâul și omul vor să se-mpace.
Stropul se odihnește-n amurg.
Eu mușc din harbuzul verii
Și sămburii pământului i-aduc.

Ninge-n toiul verii.
O, cum se pot întâlni
zăpada și soarele
în câmpul aceleiași iubiri!

Aici, la Baștină,
aerul e de mirodit.
Cu buzele sorb
petale de micșunea.
Ramul își scutură
merele străvezii,
în care văd semințe
adormite,
ca niște copii.

Coltele în câmp spune și el
Mamă
Unei semințe în sol.

Eu întreb:

– Nu ești cumva feciorul
FEMEII DIN MUGURI,
FRUMOASEI CU PRUNCI –
Născătoarei de Baștină?

VIII

Pâine a vieții.
Lumină a vieții.
Tremur ceresc.
Mamă.
Pe marginea pleoapelor tale
Sunt bucuria primului țipăt.
Lună și stea prin nopți nedormite.
Rază peste vârfuri de iarbă.
Legănări însoțite de cântec.

Culoarea cea palidă a chipului istovit.
Ființă mută ce trebuia învățată a spune: Mamă.
Tremur însoțit de puterea lacrimii.
O lungă despărțire, tălmăcită pe vise.
O neliniște matură la anii marșului soldătesc.
Fricosul, lașul, bărbatul –
cu toții adunați în același fecior,
ca să mă lupt cu fiecare în parte,
cu dușmanul din ei,
cu dușmanul din față,
pierzând,
ca să câștig bătălia
de pe marginea pleoapelor tale.

Eu am venit să-ți comunic,
că-s greșite icoanele lumii.
De pe chipul tău trebuia să se picteze
Chipul Precistei Maici a Domnului.

Pe locul lui Isus Cristos, în icoană,
Tatăl meu era necesar să fie...

Trebuiau găsiți acești doi țărani
acum câteva secole,
ca să pozeze, ca să nu pozeze,
ci aşa, precum muncesc la pământ –
la pictarea de pretutindeni
a icoanelor lumii.

Pâine a vieții.
Lumină a vieții.
Tremur ceresc.
O, MAMĂ.

IX

Aşa nevinovată poate fi numai
lacrima
primului soare.
Aşa de nevinovată poate fi numai steaua
cea singură
în zorii neîncepuți.

Aşa de nevinovată poate fi numai şoapta
sfântului tău nume,
FEMEIE DIN MUGURI,
FRUMOASĂ CU PRUNCI.

Greșite icoanele lumii
la trandafirul cel plin de iubire.
Numai aşa poate-ncape
în poemul acesta
scânteia și zgura problemei.

Ochii tăi – doi stropi de lapte matern
la ora, când se anunță
durerile nașterii.

Gura ta – dulce izvor al cuvintelor,
sclipind istovirile Mamei,
la ora de pretutindeni a Vieții.
FEMEIE DIN MUGURI, FRUMOASĂ CU PRUNCI,
basmava cea simplă a Mamei
alunecă peste privirile tale
acum
și la ora, când am venit
pe locul durerilor ei.

Eu te creez în numele nașterii,
cu trandafirul în mâna,
cu tremurul în floare și spin,
cu viața dintâi
peste viețile toate,
lubită și Mamă, –
FEMEIE DIN MUGURI, FRUMOASĂ CU PRUNCI!

X

Eu n-am dormit somn mai de lapte
și n-am avut căldură mai dreaptă
ca-n bunele brațe simple
ale FEMEII DIN MUGURI,
ale FRUMOASEI CU PRUNCI,
pe țărmul de ape,
la salcia unei lunci.
Eu n-am avut clipă mai odihnitoare,
amiezi mai nesfârșite,
și mai întinse pânze sub soare,
pe unde păsea copilăria desculță,
ca-n sfaturile simple
și dulci
ale FEMEII DIN MUGURI,
ale FRUMOASEI CU PRUNCI,
pe țărmul unei ape,
la salcia unei lunci.

Eu n-am avut mai senină neliniște
în miezul vorbitor al vieții
și mai clară poveste a câmpiei,
mai scuturate vederi în vederile mele,

ca sarea întreagă a ochilor simpli
și dulci
ai FEMEII DIN MUGURI,
ai FRUMOASEI CU PRUNCI,
pe țărmul unei ape,
la salcia unei lunci.

De parcă era la marginea pământului,
de unde

toate se priveau aşa cum trebuie să se privească,
unde
toate erau aşa cum trebuie să fie:
FRUMOASA CU PRUNCI,
trecând o câmpie.

XI

Iar când sfărșeam cuvântul pe dată dispărea
Nu ce vedeam cu gândul, da-n ochi ce-mi apărea.
Că-n timpul scurt al noptii oglindiri fugare
De parcă născocind vederi tulburătoare,
Îmi istoveau credința, mă încercau severe:
Cât m-am ales la faptă? Cât mai rămân la vrere?

Aveam în conștiință că până-n zorii zilei
Se săvârșește-un suflet cu numele familiei,
Că mi-i dat poruncă: un cântec și-o scânteie, –
Să-ncep o nouă lume și să te chem, Femeie.

Pe apele-n adâncuri să pot citi izvorul,
Să limpezesc în minte ce-am tăinuit cu dorul,
Să mă-nfrâtesc în viață cu adevărul care
Nu-și schimbă fapta pe-o vrere trecătoare.

Iar vremea ce-mi sună cu orologiul plin,
Dictând asupra mea din steauă și destin,
Mă raporta la mine, mă aduna din toate,
Ca să măsor cuvântul cu-a lui egalitate.

XII

FEMEIA DIN MUGURI, FRUMOASA CU PRUNCI,
la marginea pământului,
la trandafirul gândului,
duce blidul în brațe,
sare din soare,
mlada măslinului
pe un șerbet,
sfioasă,
și apă din picuri de rouă
pentru o lume nouă.

Mamă a câmpului!

Mamă a lumii!

Mamă a timpului!

Din pâine ieșeau copiii ei toți,

cei vii și cei morți,

și ea îi mânăgia,

îi sfătuia

cu vorbitoarea ființă a sa.

Născătoare,

soare din soare,

încă de ieri – viitoare,

Femeie fără de păcate

Și-ale noastre iertate.

Chipul ei, sfântul,
se unea cu pământul,
cu inima și cuvântul,
ca ochiul și gândul,
plăzmuindu-l, născându-l,
îndatorându-l.

FEMEIA DIN MUGURI,

FRUMOASA CU PRUNCI,

născătoarea,

ascultă vocile copiilor ei,

care mărturisesc adevărurile lor:

– Mai mult am tăcut, fiindcă abia în tacere puteam să mi te-nchipui. Dragostea mea e aspră și zgrunțuroasă, ostenitoare și poate te-a obosit. E bunătatea cea aspră care dezvăluie sufletul în creație. Pe tine nu te pot crea, fiindcă natura ta mă stăpânește. Puteam numai să te-nchipui, dar pentru aceasta trebuie să tac, căci abia în tacere mi s-a arătat adevărata dragoste de tine...

– Rodul dragostei tale a fost să cadă răpus de sabie și glonț. De moarte nu-ți pot spune nimic, căci moartea egalează lumea. Din egalitatea morții îți strig: „Rodul dragostei tale a fost răpit de sabie și glonț... Mi-a rămas numai vocea, vocea unei ființe răpuse...”

– Prea multă lumină nu-ți pot aduce. O prea multă lumină te-ar umbri și atunci ai înceta să mă vezi. Te regândesc într-o veche pictură, de parcă numai în chipul tău vechimile nu se mai învechesc, nu acele de altădată, ci de acum. Numai peregrinajul meu lung, ca o față pe care vremea și-a rotit orele și secolele, m-au făcut amintire. Prea multă lumină nu-

ți pot aduce, căci lumina e rătăcitoare, ca și mine, iar rătăcirile mele mereu te-au umbrit...

– Tu poți tămădui o rătăcire, nicicând, însă, o trădere.

– Nepotolit de sete, până și lacrima ta am sorbit-o... Odată, într-un chef, mi-am băut ambele buze, iar când m-am trezit și mi-am amintit de tine, și-am vrut să te chem, nu te-am chemat, căci nu puteam spune: Mamă...

– Departe în codru am auzit tipătul mugurilor, care se bucurau de nașterea unui ied. Aceeași am simțit într-o grădină. În curgerea apelor am auzit o nestinsă bucurie. Pe piscurile munților înalți am văzut cum se îmblânzește Soarele la prima atingere de Pământ. În valul zbuciumat al mării deslușeam atâtă naștere, încât marea mi se înfățișa ca o născătoare... Toate acestea se întâmplau în ochii tăi, eu mă uitam la tine, intram în tainele tale, căci Tu – Marele meu Dor și Taina cea Mare, Tu le stăpâneai pe toate și mă îndemnai și pe mine să pătrund stăpânirea...

– Greșeala are gustul greșelii. Păcatul are gustul păcatului. Fără gust e uitarea. Cunoaște cineva gustul morții ca să afirme că moartea și uitarea au același gust? Nu cunoaște. Dacă ar cunoaște, la sigur că n-ar uita niciodată care-i răspunsul tău.

– Nu mistifica lucrurile. Ele nu merită. Fiecare legendă pe care o atribui cuiva nu e decât produsul închipuirii tale. De ce atunci să atribui altora ceea ce-ți aparține? Pentru că dorești să-ți aparțină totul. Iată ce îți-a secerat dorința. Ba mai mult: iată de ce ai pus în lucruri legendele tale, acesta-i un sfat de-al tău...

– Tărie și tot Tu, slăbiciune a lacrimii, ca să aperi lumea aceasta...

Ascultă-mă, Mamă, cu încă o mărturisire:

– De unde vin n-a mai rămas nimeni în viață, așa că nu mai sunt mărturii. De unde mă-ntorc n-a mai rămas nici un prieten, căci fiecare prieten a fost să-ntâlnească dușmanul lui. Dacă m-am întors teafăr, înseamnă că nu mi-am întâlnit dușmanul sau nu mi-am iubit prietenii...

– Mamă, Tu poți încuvînța o moarte, nicicând o trădere...

– Ca o trestie în mijlocul apelor. Pe tulipina firavă urcă legănările unui cosor. Ce-i asta? Zbuciumul tău nu are comparație. Iată singurătatea pe care n-o poți sprăjini...

– Eu nu te-am născocit în lumea asta... Eu te-am arătat numai. Tu erai, mereu eşti FEMEIA DIN MUGURI, FRUMOASA CU PRUNCI, numai că îndelungă vreme nimeni n-a știut că anume acesta e unicul și adevaratul tău nume...

– Modestia unei micșunale, a unui aer cu spice, a chipului răcorit de omenie... Un soare bun îți doresc, ca să pot ajunge până la tine. Privirea ta e îmblânzitoare de lume. Cu ceea ce o îmbunează la rostirea numelui tău, cu ceea ce înlătură aripa neagră a deznădejdii. Tu mă citești, precum marea își citește valul...

– Eu mă unesc cu tine în sentimentul de prunc. Glasul meu e însăși viața ta... Eu mă tem de-acel care uită, de-acel care-i

jertfa uitării. Cu tine pășesc pe țărmul acesta de inimă, ca să știu că nu ești singură...

– Fiindcă sunt sămânța ta vorbitoare...

– Fiindcă sunt îndrăgostitul tău...

– Fiindcă sunt pruncul tău...

XIII

Eu îți comunic ceea ce n-ai de unde să știi,
căci ești nu din altă ființă,
ci din tine însăși, abia când te limpezești, când inima se face gândire...

Pare a nu-ți fi dator cu nimic,
însă, nu este aşa, fiindcă a nu fi dator înseamnă a lipsi.

Încearcă și nu pune sămânța în solul acesta
și vei vedea

ce înseamnă neîndatorarea – o sterilitate.

N-ai teamă de mine, de tine teamă să-ți fie.

În floarea de care-ți vorbeam
nu caut numai legile florii
și pe-ale tale le caut,
și pe-ale mele.

E nevoie de-ntâia natură
de tine,
de aceea unica punte a ta sunt eu.

Cât n-aș încerca să te luminez

nu voi reuși,

fiindcă nu te pot lipsi de umbră.

De aceea sentimentele mele te cheamă la mine,

îți strigă:

„Nu călca.

Încolo se întinde o sterilitate,

Încolo nu-i drumul tău.”

Altul îți este chipul.

Acela pe care îl creez

și-ncerc să-l explic

în limbajul cunoscut de toată lumea,

acela al simțului,

deși mai adevărat ar fi

să te creez cu mai puțină cunoaștere –

oare nu îți s-a ntâmplat un dezgust,

când se făcea pe sfârșite taina?

Alături de ceea ce-ți zic

ești numai tu, –

iată cu cine comunică singurătatea mea.

Fiindcă mi se face tot mai dor de tine...

Te-așez lângă mine,

mai lângă dragoste,

ca să te-ndrăgostesc...

Intră, îți zic, n-ai teamă,

aici nu e nimeni, altcineva nu este,

numai eu eram, iar la sosirea ta

vei fi și tu,

ca să spun: „Suntem singuri aici,

amândoi...”.

Acesta-i adevărul pe care l-am aflat
în urma unei oboseli de veacuri,
ca să-ți comunic: „Fii Inima Adevărului meu”.

Ceea ce n-avea să știe nimeni
vom afla-o în doi,

Tu fiind Eu, Eu fiind Tu –
taina aceasta ne leagă,
ne ține alături,
precum alături de Soare e Steaua

care nu se vede,
și, concomitent,
alături de ceea ce nu se vede e Soarele...

Cuvintele acestea mi le spun mie,
și dacă-ți rămâne ceva neînțeles,
tot mie îmi aparține,
căci ție îți aparțin Eu,
cu întregimea neînțelegerei mele...

Acum, când le-ai aflat pe toate,
spune-mi tu, FEMEIE DIN MUGURI,

FRUMOASĂ CU PRUNCI,
sunt acela pe care l-ai căutat?

Dacă nu sunt și Eu-l meu te-a nedumerit,
ai timp până la capătul orei de noapte,
ca să pleci,
și-ți promit, să nu te mai chem
prin smoala nopții,
dacă-mi ceri să fiu altul...

Fiindcă dorul meu te-a creat
după chipul lui,
ca să-ți comunic ceea ce n-aveai de unde să știi,
căci nu e altă ființă,
ci ființă lui...

XIV

De pe pervaz au pogorât spinii
plantei exotice –
o familie de cactuși –
și se uită acum la mine,
la gura vorbitoare a problemei.

Eu am ce discuta cu neobișnuința aceasta,
pot face o pauză la neștiințele ei,
pot declara într-un spațiu al spinilor
o pauză cu spini.

Eu, plenipotențiarul cuvintelor,
cetăeanul acestui grai,
poetul ce poartă prin vreme
o inimă iubitoare,
eu voi să discut cu spinii
plantei exotice
problema ei demografică...

Se fac mai puține la număr
popoarele lumii,
Din doi – numai unul.
Patru abia ajunge la doi,
iar șase nu mai știu la cât se împarte.

Spicul rodește pâine și risipă,
gumă de mestecat; o hrincă de gumă,
ca o minciună se-nkleie de maxilare.
Scade pofta de pâine, crește pofta de pâine.

În cutia cu zahăr rafinat
se scaldă o poftă
bună de ambalat.

Lângă penița mea lipsește brațul de muncă,
de parcă toamna-ntr-o livadă
n-are cine culege mărul cel roșu din vârf –
aşa de coaptă se vede problema.

Brațul de muncă –
acela plecat
în poemul problemei.

Eu, cetățeanul acestui grai,
plenipotențiarul cuvintelor,
din ordinul guvernului inspirației mele,
reprezint aici

FEMEIA DIN MUGURI, FRUMOASA CU PRUNCI,
născătoarea acestui popor –
cuvînta ne-o cere a-i spune:
MAMĂ.

Iată, dragii mei spini,
ce-aveam să vă zic
la coborârea voastră
din planta exotică.

XV

Mi se părea prea mult întârziat în noapte.
Mi se părea cuvântul șters pe jumătate.
De unde? – nu pot spune. De ce? N-aveam știință,
Îmi răsărea în ochi FEMEIA în ființă.

Vedeam în chipul ei un ram aprins de mugur,
Voiam ceva să-i spun, voi am cumva s-o bucur,
Dar mă prindea tăcerea, mă subjugă subit:
De ce aşa târziu? Pe unde-a rătăcit?

Pe cine-am căutat, când Ea era aproape,
În fiecare mugur, în ramul peste ape,
În salcia cea singură prin desimea luncii –
De ce n-am auzit, când au strigat-o prunci?

Ea nu putea pleca să-și părăsească solul,
Natura ei adună ca să-mblânzească golul,
Pământului să pună pe răni în loc de scut,
Tămăduitor și sfânt, al inimii sărut.

E-aici și-i Ea, și-i albă ca hârtia,
Se uită-n ochii mei, cum s-ar uita câmpia
La spinul ce-l încarcă, la spinul ce-l deșartă –
Doi frați – aceeași Mamă, dar diferiți

ca soartă.
Eu nu știu cum mă vede. De ce-i aici, că poate
Mărimea-acestei nopți putea s-o facă noapte,
Putea să-mi treacă viața fără lumina care
Abia la chipul ei o văd stăpânitoare.

FEMEIA DIN MUGURI, FRUMOASA CU PRUNCI

Se uită și tace. M-ascultă,
Precum într-o verde și deasă pădure
Ascultă desimea o ciută.

Ea rămâne să stea, iar mie îmi pare:
Din-tr-un loc ce-l cunosc trece-n altul,
Încât prin, lente, mii de mișcări
Se face mai limpede saltul.

Abia acum înțeleg ce se-ntâmplă:
Creația-i mai multă ca mine.
Pe locul ruinat sunt Eu,
Iar Ea e stăpâna ruinei.

Văd muguri în piatră, din mugurii deși
Se-nsiră prunci în suflare,
Lemnul cel gol se face copac
Și coroana asupra-i tulburătoare.

Apoi chipul ei trece în alte naturi:
Spicul rodește pâine în spice,
Stânca ce căzuse din munte, de sus,
Iarăși pornește-n pisc să ridice.

Moartea, de care atât mă temeam,
Își pierde aici mandatul,
Iar viața mă pătrunde intim,
Pe mine mă-ncearcă cu altul.

De ce? – mă-ntreb. De ce te-am chemat,
Creație a mea, acuma – stăpână
A gândului meu, a inimii mele, –
Tu stăpână să-mi fii, iar eu o ruină?

Pleacă, îți zic, că-i ora să pleci,
Și lasă-mă-n visul în care te văd, –
O mângâiere abia câștigasem și iată
Vin zorii de zi ca s-o pierd,

Și-aduc subiectivă o ziua de joi,
Noaptea sfârșind-o-n lumină,
De parcă n-a fost nimic între noi,
Decât un poem, ce-acum se termină.

Epilog I

FEMEIA DIN MUGURI, FRUMOASA CU PRUNCI
E însăși natura râvnită.
În inima prin care Ea trece
S-arată femeia iubită.

Mugurii pe care în suflet îi pune
Desfac a vieții cunună întreagă,
Pe cei morți amintindu-i, pe cei vii îi îndeamnă,
Ea vremile astfel suprem le dezleagă.

Pe unde-n splendoarea cea verde-a câmpiei
Arde fierbinte văpaia în mladă,
Cu pruncii ce-i naște Ea trece-n sămânță
Ca să muncească la noile roade.

Rătăcirea, ce-o vede, matern o adună,
Ne pune în piept un far luminând,
Ce-aveam de iubit se-ndepartă de ură,
În clipa la care-a sosit.

Ea știe cuvântul în gura încisă
Și ține în mut tăcerea stăpână,
De aspră natură este aşa dat.
S-o petrec cu-ntâia lumină.

Nu-i o fantomă, nici supraputere,
E reală ca basmul, pe care-l râvnim.
Ea este. O văd. A fost și va fi,
Iar noi – prunci ei se cuvine să fim.

Epilog II

Eu caut acum lămurire.
Mi-i steagul curat: al baștinii cer.
Simt raza ce trece de la astru la astru,
Sorbită de calea cea mai albastră.

Dacă n-aş cunoaște cântarul suferinței,
Aș spune: „Zadarnic se măsoară.”
Tesută-i cu fulgi de zăpadă
Pânza cea verde din vară.

Sunt firea ce se judecă pe sine
La judecata care nu mă împacă.
Căci o luptă se desfășoară în mine,
O luptă-n care s-atacă.

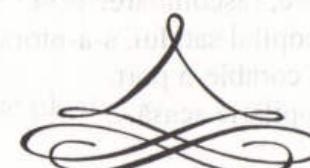
Eu chem inima să se-ndrăgostească.
Cu gândul stau fără somn noaptea la sfat.
Natura însăși să se povestească
În fericire și păcat.

Eu nu mă pot lipsi de nimic,
Trandafirul pe masă se stingă,
De parcă-ntr-un război neînceput
Aud femeia ce plângă.

Din ochii ei muguri se scutură
Pe față uscată a Câmpiei.
Cu gura întinsă spre ciutură
Beau mugurii Mamei copiii.

Eu inima o pun lângă ei:
O floare stropită cu foc.
Caut chipul acestei Femei
La aceeași oră, pe același loc.

1986

VARA RÂURILOR REPEZI

I

E frumos orașul acesta,
cu multă lumină,
dar mie-mi lipsește ograda cu troscot,
colțul umbrit al grădinii,
fântâna din poartă cu apă de-ndulcit sufletul,
nucarul rotat, ce șoptește noaptea versuri,
și cei patru boboci,
care se duc legănat la baltă...

Pașnic trai de la țară,
de la temelie, adică,
plin de izvoarele
care se-nalță cu apele-n sus către stele,
către vise, adică,
și, adormiți în cuib, cinci pui de rândunică,
înainte de a călători...

II

Răscolitoare amintire e casa din Costiceni,
răscolitoare...
Astfel numai vânturile baștinii suflă...
Astfel numai focul baștinii arde...
Răscolitoare amintire, răscolitoare:
– S-a întors acasă copilul satului, s-a-ntors,
ca din ceteuri albe o corabie-n port,
ca din copilării o copilărie acasă...

Răscolitoare amintire, răscolitoare,
și numai luna pe cer n-a îmbrătrânit,
și numai soarele dogorește răscolitor,
și numai inima e-n copilăria ei...

Răscolitoare amintire e casa din Costiceni,
răscolitoare...

Satul răscolitelor
de parcă III

Plouă
și mă-ndepărtez de ploaie,
și-i casa de lângă școală,
și-i casa de lângă spital...

Plouă
și mă-ndepărtez de ploaie
în casa de lângă școală,
în casa de lângă spital...

E satul răscolitelor întâlniri,
deschisă carte a baștinii...

Nu mai rătăcește sufletul meu, nu mai rătăcește.
Dimpotrivă, mă adun, mă adun.
De parcă inima ar cere odihnă
Și eu locul acesta-i propun...

Plouă
și mă-ndepărtez de ploaie...

IV

Laptele miroșind către seară a bunătate
și măsuța din umbra viței de vie,
pe care e-ntinsă hrana părinților,
și ei – două îmbătrânite rândunele,
ușoare,
pe marginea cuibului de lut...

V

Omul acela rănit în război,
azi e cu mătura prin parc...
Și femeia aceea care țese acumă covoare și pânză aspră,
și-i curg ochii la beteala de lână, la urzeala de cânepă...

Și suflările lor –
ușoare cercuri în amurg.
Îi șoptesc cu sfînțenie,
durut,
aşa de-nălbiți, încât mă cuprinde spaimă:
– Mama... Tata...

VI

Unde-i firul din mâna, draga mea?
Ghemul l-am uitat pe nu știu unde.
Sclerotic, draga mea, e ochiul acesta de baltă.
Nu ții minte ce fructe face agudul?
Nu mai pot deosebi

spicul de grâu de spicul de orz,
pe toate le numesc acum pâine,
ceea ce-nseamnă:
un ghem uitat pe nu știu unde...

VII

Salcie-sălcioară,
de parcă-i într-o vară
la țară
pe lângă pârâu,
cu val argintiu;
de parcă-s valuri-vălurele,
ca vremea vieții mele,
ce oglindește
și se călătorește
cu ce-a oglindit
și s-a vălurit;
de parcă-s singur
și se-nserează,
și salcia luminează
cu lumini încete;
și-i amurgul verde,
și parcă se topește
în salcia ce-l întâlnește...

VIII

Locuri
c-o lună deosebită,
de parcă luna e o plantă ce crește
pe cer

și înflorește –

o floare galbenă de lună,
cu petale de lună,
visătoare ca luna...

Pe locurile-acesteia
ochii tăi

sunt de lună,
de parcă mă uit la tine
și văd luna...

IX

Hai, suflete, supune-te iarăși
nestinsei iubiri.

Încearcă-te iarăși într-o legănare de frunze.

Adună-te iarăși în pieptul care te află.

Închipuie-te iarăși fericit.

Hai, suflete, găsește-te iarăși.

Află soarele tău
și fă din zăpezi
zbucium de ape,

lacuri limpezi,
mări răscolite,

pomi înfloriți
și verzi pajiști,
verzi pajiști...

XIV

X

E adevărat

ca laptele,
ca pâinea,
ca lacrima...

E adevărat

ca iarba,
ca focul,
ca apa...

E adevărat

ca marea,
ca muntele,
ca luna...

Îndrăgostitul are argumente puține,
el scutură un plop
și culege mere pe jos...

E adevărat

ca plopul,
ca mărul,
ca dragostea...

XI

Sunt mari poruncile vieții,

căci au nume și stări,

încete melodii,

și-mi cer o inimă care le vede...

XII

XII

Şi era o zi de vineri
Şi eram şi noi mai tineri,
Şi mai Tânăr înfloarea
Teul de pe gura ta...

Şi mai tineri seara-n creste
Şopteam dulce o poveste,
Şi-am ajuns acuma – iată,
Pân' la vinerea cealaltă...

XIII

În pădure – o poiană,
Da-n poiană, la mijloc,
Toată noaptea arde-un foc.
Ca o pază vegheoare
Luna cu lumina ei
A cules din foc scânteii,
Apoi sus le-a ridicat,
Ceru-n noapte-a luminat...
Dragă, îți spuneam, ce bine
C-am aprins un foc cu tine,
Că e noapte, că e lună,
Şi Tu, dragă, şi Tu, bună,
Şi se urcă-n cer scânteii,
Precum urcă ochii tăi
Ce-au văzut, ce au a spune
Unei lumi de altă lume...

XIV

Dragă, plopul acesta
Nu mai este sălbaticul de altădată...
E un sclav vegetal,
E un sclav
Al marilor munci în natură...

XV

Că-i de miriște şi plai,
Că-i de dragoste şi grai,
Şi-i aşa şi peste deal,
Unde bate apa-n mal,

Şi-i aşa şi peste vale,
Unde-mi ieşи mereu în cale,
Şi-i pământul astă, bunul,
Şi Tu – una, şi El – unul...

XVI

Ai fost prea Tânăr ca să le pătrunzi pe toate,
Dar nici nu e nevoie de prea mult...
Vezi, oglinda aceasta cu troscot –
E o întreagă țară aicea...

XVII

O ciutură cu doage şi cercuri –
Ce ingenioasă idee-unealtă –
O muncitoare la sete...

O ciutură cu doage și cercuri –

VII

Și stă de-atâta vreme între gândurile mele.,

Încât să acoperă de mușchi verde

Coborârea ei în fântână...

XVIII

Mă aduce acasă Dorul de tine.

Mă trezește în zori Dorul de tine.

Dorul de tine mă face să vorbesc

Ca Dorul de tine...

Dragostea n-are alte cuvinte...

VIII

XIX

De deunăzi până-acum,

În acest amurg de soare,

Ce se atinge fără fum

Pe-o râvnită depărtare,

IX

Tot întreb: ce zi a fost?

Am trăit-o? Am serbat?

Nu știu dacă are rost

Să-mi răspund. Am întrebat...

X

XX

A bătut o noapte vântul,

A gemut la poartă teiul,

Zbuciumat zadarnic gândul,

Nu mă asculta condeiul.

XI

Însinguram cu mine casa –

O suflare-n trei odăi,

Tresăream. Credeam că-i Ea.

N-a fost Ea. Nici pașii Ei...

XXI

Nimic mai dens ca amurgul acesta de vară...

Singur în preajma unui prăsad,

De parcă se coace pe creangă

Prăsada unei vieți...

VII

XXII

În casa asta mi-i inima-n pace,

mi-i somnul adânc,

mi se deschide sufletul ca ușa deschisă,

mi se descarcă mintea de-ndoieri,

mi se liniștește cuvântul pe buze...

VIII

În casa unde m-am născut

mă pătrunde

însuși spiritul casei...

IX

Eu îți zic ceea ce mie mi-aș zice:

– Îmblânzește-te. C-așa

precum te-am văzut aseară

nu te pot lua cu mine.

X

Poruncitoare îmi este chemarea,
căci în dedesubtul poruncilor mele
se arată omenia
cu care te-ndemn:
– Îmblânzește-te. Că eu vreau să te iau cu mine,
și numai oameni fiind
vom putea merge împreună...

IXX

Îți zic ceea ce mie mi-aș zice...

XXIV

Mi-a fost destul o ploie,
ca să mi le reamintesc pe toate:
de parcă a fost mai ieri,
dar câtă vreme-i de-atunci
și până-acum,
și câte s-au schimbat în legătorile de rogoz...
Nimic nu mai pot recunoaște,
pe toate mi le reamintesc...

A fost destul o ploie,
ca să-nțeleg
că fără de-ntoarcere-i totul,
fără de-ntoarcere...

XXV

III. X

Cum s-a copt devreme mărul
Să-i știu gustul, adevarul,
Cum la timpul lor s-or coace –
Alte fructe într-o pace,
Cum apoi va bate vântul

Și va ninge lung la geam,
Se făcea că-i frig în casă
La un foc ce-l aprindeam...

XXVI

Mă iartă, draga mea, te-am uitat
trei zile-n sir,
de parcă s-a rătăcit mătasea-n fir
și spinul pe trandafir,
și culoarea-n calomfir,
sau, poate, îmi pare numai,
îmi pare
că rătăcirea
are mătase, spini și culoare...

XXVII

E vara râurilor repezi,
liniștea ca brazii atinge cu vârful luna,
rugul adună imnuri obosite...

E vara lemnului și-a murei,
și-un șipot de apă de râu repede,
însoțit de-o cântare de greieri...

Fiuța se umple de mărețiile acestea,
se umple simplu,
precum munții sunt plini
de fiuță lor...

XXVIII

XXX

XXVIII

Dacă s-ar putea altfel,
Dacă ar fi să fie altcumva,
N-ar fi ziua aceasta plină de remușcări...

Dacă s-ar putea altfel.
Dacă ar fi să fie altcumva,
Mi-ar fi de-ajuns doar fapta cuvintelor mele...

XXIX

Număr stropii unei ploi
Ce-n peisajul de la geam
Introduc o notă care
Până astăzi n-o știam...

Trece-n muzici tot ce văd –
A cuvintelor suflare,
Că și ploaia se îndeasă,
Când surprind asemănare.

Un refren s-aude-n spațiu,
Ca și spațiul – tot mai sferic,
Și peisajul ploii intră
Într-o umbră de-ntuneric.

Număr umbrele în ploaie,
Ce-n ființa mea se mută.
Și ce cântece-n natură!
Tu le-ascultă. Tu le-ascultă.

XXX

Eu am scris pe-o albie râul
Și-am mai scris și-o luncă.
Nu sunt versuri cele scrise,
Ci – vederi, poruncă.

Eu am scris pe plai amurguri,
Nopți pe cerul plin de stele.
Răsfoiți și veți găsi
Lumea scrierilor mele.

Eu am scris cât ține-o zare,
Tot mărindu-se cu oameni.
Mi-am pus inima în tine,
Să te-ncerci și să te-asemeni.

Sunt acum în fața ta,
Nu-mi vorbi de исcusință.
Eu te-aleg ca pe-o nădejde,
Te străvăd până-n ființă.

XXXI

O noapte ce-am prefăcut-o-n cuvinte...
M-am istovit până la poezie,
Până la scânteierea sufletului
Celora care m-ascultau...

De parcă i-am prefăcut într-o poezie
Ca să-i citesc...
De parcă i-am istovit în cuvinte,
Ca să-i pronunț...

XXXII

Neapărat să amânăm ceea ce se poate amâna.

Tine minte soarele acesta
dăruitor de lumină,
îndrăgostitul acesta,
ce răsare-n dimineață ca o șoaptă
asupra înrouaratelor florii:

- Neapărat să amânăm ceea ce se poate amâna...

Tine minte floarea aceasta,
ce-acum o miroși, o sorbi, o dorești,
ea se umple de tine,
de duhul tău,
se-ncălzește la suflarea ta,
deslușește:

- Neapărat să amânăm ceea ce se poate amâna...

Tine minte, dragostea ta,
dăruindu-se

mai Marei dragostei tale,
pământului tău,

care te umple-ncet cu nădejdile sale:

- Neapărat să amânăm ceea ce se poate amâna...

XXXIII

Dacă ar fi să-i zic dimineții: „Fii alta!”,
credeți că s-ar face imediat alta?

Dacă ar fi să-i zic lunii pe cer: „Fii alta!”
(c-am stat o noapte și m-am tot uitat la lună,
ca la iubita mea)

credeți că luna s-ar învoi să se prefacă?

Dacă ar fi să nu știu nimic altceva,
ci doar ceea ce se poate preface în altceva,
credeți că ar fi o știință adeverată?

Cât de greu pășesc cu toate poverile-n spate:
și mai grele, la sigur, sunt acelea care nu se pot
preface...

XXXIV

Eu nu vă mai dau sfaturi.

Le iau de la voi,
fiindcă vreau să aflu ce-i cu mine,
când devin voi.

Primiți-mă, nu vă supărăți,
aceștia sunteți voi:
cât de mulți
într-o singură metaforă.

Primiți-mă, nu vă supărăți,
și să ne-țelegem de azi înainte:
- Nici un fel de supărare,
numai realități, realități, realități...

XXXV

E o durere mare în păpușoi răsuciți de secetă,
e o mare durere, vă zic,
căci eu am văzut această realitate...

Dacă aş putea să mă fac un nor,
aş plânge asupra pământului
ca să nu văd păpuşoi răsuciţi de secetă...
Oare poate un om, mă-ntreb,
să potolească nenumăratele-nsetări ale pământului?

Nu-mi răspunde, căci nu mă pot preface într-un nor...

XXXVI

— Ca mâine-poimâine ne despărţim.
— Taci, sentimentule! Să nu te mai aud scâncind.
— Cum să tac, dacă am vorbă?
— Sentimente să ai, nu vorbe.
— Nu tu te răsteai că-s sentimental?
— Iartă-mă, prostuțule, îmi aparțin atâtea greșeli,
încât abia cu ele omul meu nu e greșit...

XXXVII

Raza și roza,
ceru-i aproape...

Dacă ridic mâna,
pot ajunge norul din vârf...

Raza și roza
și tu lângă mine...

XXXVIII

Calul meu n-are unde fugi.

Urmele tatei.

Urmele mamei.

E o câmpie mai dulce ca mierea.
Dragostea e toată-n spicul acesta.

Calul meu n-are unde fugi.

XXXIX

Obositule,
mai zăbovește aici.
La capătul zilei tale
vei întâlni
o inimă:
un loc verde și-ndrăgostit...

XL

Ce noapte și câtă durere în Inimă.
Stelelor!
Luminați să se vadă!
Ei – lună – de ce-nstorci razele-ndărăt?
Încoace, încoace, pe Pământ,
unde-i Inima...

XLI

Un miez fără-nveliș
e clopotul ce sună.
Aș spune-acuma: „Noapte bună.”,
dar noaptea-i toată într-un ceas.

Ce rău îmi pare că-i târziu,
dar tai magnetul acesta-n două,
și-s magnetice-amândouă –
două ace ce se-ntrec.

Cât n-aș sta în miezul vremii,
să-nțeleag la un popas
ce-i cu noaptea cea de-un ceas,
cred că n-am nici o izbândă.

XLII

Port pe buze-o ziua nouă
Și din mustul ce mi-l lasă
Vă adun o spusă vouă,
Iar când nu sunteți acasă
Eu v-o pun pe prag, aproape,
Dacă ochii n-o s-o vadă,
Vor simți-o a-voastre pleoape.

XLIII

Doi ochi – doi stropi îngândurați ca ploaia,
Ce trece în ființă neliniștea naturii,
Stropi verzi, pe unde-i verde iarba unui șes
Și stau nerăscolite tainele pădurii.

Privirea lor adună stele la izvoare

Și se-nclăzesc la lună clipirile adânci –
Nu-i munte măreția, cu piscuri nesupuse
Pe sus, pe unde-ncepe căderea unei stânci.

Doi ochi ca valul mării, când marea-i zbuciumată
În depărtări când apa cu cerul se alină,
În clipa unei nopți, când luna se așterne
Pe-o cale de argint cu blânda ei lumină.

Privirea lor reflectă un curcubeu al nopții,
Când se aud tăceri și sensuri nevorbite,
Când noaptea trece-n stropi și cade roua ei,
Iar genele s-ating de-o lacrimă fierbinte.

XLIV

Așa vom fi de azi înainte
și ne vom împăca în ființă de azi înainte,
și ne va cerca o uitare de azi înainte.
De parcă a rătăci înseamnă a regăsi
sau încă ceva de azi înainte.
De parcă împreună am izbutit să dăm omătul

la o parte

pe căile ce le-am trecut
sau avem a le trece de azi înainte –
că nu-i nimic mai vicios
decât a nu ști de ce?

De-o mie și una de ori – aceeași poveste.
De-o mie și una de ori – aceleași cuvinte.
De-o mie și una de ori – același Eu.
De-o mie și una de ori – aceeași Tu.
De-o mie și una de ori... Obosește-te, dragă, și schimbă apa.
Nu vezi că florile-acesta se scutură?

Eu nu știu ce vorbesc cepele între ele,
când pun la cale iuțelile cepei...
Eu nu știu ce vorbesc apele între ele,
când pun la cale revărsările lor...
Eu nu știu ce vorbesc solurile între ele,
când pun la cale alunecările lor...
Eu nu știu ce vorbesc spinii între ei,
când pun la cale înspinările lor...

Eu nu știu... Atâtea eu nu știu...
Eu știu doar că-i roșie garoafa,

Căi lungi – ele rămân în urmă încheiate...
Purtate haine ce trec în amintiri.
De unde-aduce apa gustul ei de apă?
La ce răscruci și-n care oglindiri?

Căi lungi, dar nu de ele astăzi mă pronunț.

Îmi scutur gândul de fructele răscoapte.

E o vedere ce-o ncerc cu ochii calzi

Și-o-mbrac în timp cu hainele purtate.

E o vedere ce-o urc la steauă, sus,

Să nu fiu singur la raza ce mă-ntrece...

Ce câmp imens și câte căi îl țes.

Ce grâu în spic și ce vedere rece.

Eu altul trebuia să fiu,

Deși mereu mă căutam pe mine.

Altui mai ușor i-ar fi și cred

Sub chipul meu s-ar fi simțit mai bine.

Pe-un altul trebuia să-l cresc,

Să-i dărui apă, să-i dezvelesc mâncarea.

Cu ochii altuia s-admir pădurea deasă,

Când frunza ei o-neacă-n valuri marea.

Un altu-i mai iubit de tine.

Mai întrebăt la suflet, la răcire.

Că altul e mai om cumva și poate

E mai cu jind la viață și iubire.

Dar altui drept nu-i pot afla...

Mai bine chinul meu pe mine mă găsească

Căci altul n-are loc. Tu, dragă, mă-ntelege:

Eu îl urăsc și-i cer și el să mă urască.

Dacă ești poetul acestor oameni, –
De parcă ai cerne printr-o sită,
s-alegi ființa de neființă, –
încearcă și spune povestea până la capăt...
Ar fi să mergi împreună cu ei,
cu oamenii care te-au ales,
să le spui legende de lună,
de nădejde și inimă,
la drumul ce-l fac.
Ei știu ce cale vor trece
până ce luna va rămâne cu legendele ei
în urma lor, ca ei să zică:
– Luna acum ne luminează din spate.
Ar fi bine să-nțelegi că n-ai de unde lipsi,
căci a lipsi e ca și cum ai stinge-un rug,
în jurul căruia se adunau câte unul,
ca să-și încălzească sufletele reci...
Întărește-le focul!
Să facă chipul lor stăpânit de văpăi!
Învață-i cum să viseze
cu rugul în față,
singuri,
de parcă ar fi să s-aleagă ființa de neființă...
Dacă ești poetul acestor oameni,
spune-le, iată-i,
povestea până la capăt...

Am zis: „Ce largă suflare”.
Era numai suflare
și eu nu puteam să zic: „Nu e”.

Apoi, când s-a făcut piatră,
am zis: „Ce piatră”.

Nu sunt, dragă, periferii,
ci destine și veac.

Patru bujori se scuturau
peste patru bujori care înfloreau...

Putea să nu coincidă una cu alta,
dar cei ce se scuturau,
ce frumoși mai erau,
asupra celora ce-nfloreau.

În grădină coborî și luna să vadă
că numai atunci se-ntâmplă cu-adevărat ceva,
când vede adevarul altcareva.

Ha-ha! cine râde că nu-i râsul tău.
Ha-ha! cine se veselește că tu ai schimbat
veselia

pe-o tăcere.

Au înghețat geamurile casei.

Acum pot scrie cu unghia
numele tău.

LIII

– Oprește-te, am repetat cuvintele poetului.
– Nu mă opresc! precum că mi-ar fi răspuns.
– Oprește-te! că nu eu, altul a spus.
– Nu mă opresc pentru altul, precum că
mi-ar fi răspuns abia când îl puneam
să ticăie.

LIV

Plânge în drum
un câine strivit de-o mașină,
numai că tu nu auzi.

Un salcâm în câmpie
plânge și el,
retezat,
numai că tu nu auzi.

Plânge în timp

însuși timpul din timp,
numai că tu nu auzi.
Și nu-s lacrimi
de care-ai văzut.

Și nu-s lacrimi,
ci gheți răvășite,
gheți de câine,
gheți de salcâm,
ghețile timpului din timp,
gheți de care n-ai mai văzut...

LV

De ce nu?

Cu Plopul sau Grâul se poate?
Înseamnă că se poate și cu Morcovul,
mai ales că are un ten numai al lui,
mai ales că nimeni nu-l observă în compania asta.
Morcovul e foarte frumos.
Mai ales la curățat.

– Are ceva de Morcov în el și asta îmi place îndeosebi
la Morcov, mi-a zis cineva.

Am observat și eu individualitatea
Morcovului,
mai ales, că nu l-am văzut niciodată vesel,
mai ales, că n-am văzut lacrimi de Morcov.

Adică, de ce nu?

Despre ceilalți prea mult,
despre el nimic: nici să se pomenească măcar
în cronicile mele?

Adică, de ce nu s-ar pomeni?

Repede, repede, soare, răsai,
Repede, repede, soare, apui.
Lumină pe sus, doi ochi te privesc,
Dar ceea ce văd nu spun nimănuți.

Repede, repede, razele tale,
Repede, repede, soare, se trec,
Dar ceea ce văd nu spun nimănuți,
Căci nimeni nu știe de ce le culeg.

Repede, repede, apoi o tăcere
S-așterne în noapte și-i lună de veci.
Repede, repede, de parcă-n ființă
Neființă îndeasă fântânile seci.

Repede, repede, repausul curmă
Picurul sfânt al blândeii călduri.
La marginea mea voi fi singur și poate –
Singur pe malul marii naturi.

Tot la ora dimineții
Mai aleg prin rouă versuri,
Stropi rotunzi – cu înțelesuri
Și râvnite universuri.

Și le modelez făptura,
Precum inima mi-o cere
Cu ce curge prin artere,
Cu ce iese din durere.

Și le dăriu cu suflarea,
Care pieptul mi-o-nfierbântă,
Prelungind o vorbă blândă
Ce cu mine mai cuvântă.

Și le potrivesc destinul
Din destinul ce mă-nalță
La visare și speranță –
A lor vreme – a mea viață.

Pe nucul de la poartă –
o nucă-vârf, ca o taină.

Poate n-aș fi văzut-o,
dacă nu era alătura steaua.

Sună-răsună,
de parcă se deșartă aur
pe lună.
De parcă aşa sunător
e numai astrul în zbor.

Sau poate în mine
se dezleagă de zumzet
albinele
și de mierea cea bună,
ca aurul deșertat
pe lună?

LX

Stropi ca ochii la părinți,
stropi ca fețele cuminți,
stropi în cutele fierbinți...
Apoi stropii de pe față
cad pe-o gheată și îngheată,
și se fac ca de mărgea,
și se pot chiar însira
pe o ață, lungă ață,
de pe ochi și de pe viață.

LXI

La unu de noapte m-a trezit o furtună.

La două de noapte a căzut din alun o alună.

La trei, pe când visul se părea mai al meu,
începui analiza unui curcubeu.

La patru, când cerul s-a-nseninat,
o blândă stea
cu razele ei la geam mă vrăjea.

La cinci, când toate păreau obosite
m-a cercat interesul pentru două cuvinte.

Abia la şase de noapte, la orele şase,
am trimis la odihnă luminile casei,
ca peste-o oră din nou să le scol,
căci dimineața, dimineața e bunul meu sol...

LXII

Fii atent, urmărește acum fiecare mișcare a mea.

Ridic o frunză din stradă
și-o repun pe ram;
într-o vale a inimii
am găsit un izvor și-l curăț;

pe dealul unui gând
arde un dor de natură
și nu vreau să-l sting;
cresc o taină în desimea pădurii
și încă nu îți-o pot înfățișa;

când mă uit la soare,
mă liniștește lumina,
îți cred tăie, erou al păcii...

Fii atent, am și alte mișcări.

Chiar acum mă pregătesc
de-o călătorie prin vis...

LXIII

Sub pădurice, unde umbra-i rară,
Începe un câmp de secară,
Și cum secara-i mândră și curată,
Povestea pâinii începe totodată.

LXIV

Si ce ziuă, și cum trece,
Ca un om cu față rece,
Ce se plimbă pe la prag,
Dar să intre nu i-i drag,
Nici să plece nu i-i drag,
Și tot umblă pe la prag.

LXV

Cum să dobor nesomnul noptii?
Cum să-l înșel,
să-l gonesc?

Prea albe sunt peisajele acestea,
prea ninse,
și nu deslușesc nici o urmă.

LXVI

Prăsadul acesta, iubito, e de-o seamă cu mine.
Doar prăsadele lui îl arată mai bătrân.

LXVII

Am înțeles că nu-ți mai pare rău de-o frunză,
când mi-ai zis: „Sunt atâtea, încât nu-mi
mai pare rău
că asta, iat-o, cade
și nu e...”
Am înțeles că nu-ți mai pare rău de-o frunză,
când mi-ai zis: „Nici nu știu ce este...”

LXVIII

Când zic: „Dor”
sau: „Mi-i dor de ceva”,
îmi dau seama
că-s la începutul cunoașterii.

LXIX

O clipă ne-nțeleasă,
Ce caut s-o explic,
De parcă se-nțârnește
Preamult cu preanimic.

Și nu știu ce-i amurgul
Încolo peste creastă,
Ce-atinge cu plecarea
O zi din lumea asta.

Am râs, m-am bucurat.
Acum ce, însă, fac?
Nici să cuvânt nu pot,
Cu-atât mai mult, să tac.

De parcă mă aruncă
Vârsta, mă dezbină.
Ce mâine va răsare?
Ce astăzi se termină?

LXX

Și iar un dor de casă
Îmi cucerește locul

La ora asta, când
În sobă arde focul.

Și prind cu ochii triști
Văpaia pe pereți:
Din vieți îmbătrânește
Lumina noii vieți.

LXXI

O, sat visat, o, sat natal
Cu școală, cu salcâmi și cu spital.
Cu buni dălboși ce-și sprijină toagul,
Când vor să-și urce anii, dar mai urcat e pragul.

Eu mă topesc la gândul că nu ţi-am fost poetul,
Purtând pe alte scene cuvântul și concertul,
Visând la basme dulci, uitam că tu anume
Ești cel mai dulce basm, ce-l știi în astă lume.

Eu nu ţi-am fost de-ajuns, rămân mereu dator,
Cum cere-această gură de viață și popor,
Cum binecuvântează o lacrimă ce-o știi,
Când văd cu ochii mamei, cu ochii ei când scriu.

Un dor de-acasă greu mă zbuciumă, mă ține,
Un simț gelos mă cere să fiu din nou cu tine,
O, sat visat, o, sat natal
Cu școală, cu salcâmi și cu spital.

1986

CUVINTE DE CRETĂ

I

Am studiat valențele lumii: ceea ce se leagă
și ceea ce nu se leagă,

Mărginirea și nemărginirea

Într-o legătură rotundă a gândirii.

De parcă săream de pe-un picior pe altul
într-o iarbă geroasă,

Când de-atâta frig nu puteam auzi glăsuind
Pasărea ce se topea în cântecul ei.

Astăzi, iubito, cuget că prin două puncte

Am putut duce doar o singură viață,

Iar între ceea ce știu și ceea ce nu știu

Se clatină o lumânare cu flacără

Pe-un picior subțire de pământ.

II

Să mulțumim, iubito, acestui rug de pădure,

Și stelei asupra-ne, să mulțumim,

Nopții, care ne umblă prin pleoape

Și ierbii pe care sedem.

Să mulțumim, iubito, sufletului,

Care muncește cu albinele lui,

Și acestui aer pe care gura-l culege,

Și apei care curge alături
Și duce tremurătoare oglinziele ochilor,
Căci dragostea noastră – iubito – are nevoie
să mulțumească...

III

Ca vocabula
Pe-o pagină mută,
Deși aşa de singur m-aș teme...

Dacă citind pagina aceasta, vei da și de mine,
Șoptește-mă-n glas,
S-aud vocabula pe buzele tale...

Mi-ai face un bine, iubito,
Mi-ai face un mare bine,
Căci voi auzi...

IV

Cules e mărul de mugur și de veste,
Și trece-asupra ta un râu închipuit.
A fost odată precum nici nu mai este
Oglinda ce m-arată pe-un câmp înlocuit.

Cum putea-voi să-i calea neurmată,
Când cu lumina casei vor trece prin fereastră
Hulubii de pe chip, aripa lor zburată,
Și ramul de măslin, și sărbătoarea noastră.

V
pe care nejma și mărăzit
Ce-nducre acum în inimă sădrușă...

Eu sunt ființă dureroasă a ta,
Cu dragostea mea te-am îmbolnăvit.
Căci n-a fost ziua ziuă, nici noaptea noapte,
Căci n-am osebit.

Iubito, de singurătate am putut fugi
Doar împreună,
Că ceea ce încălzește soarele răcește luna...

Voiam să știi acest adevăr
Ce-nlocuiește acum tăcerea în casă.

VI

Cum nu e nimic când visezi meri înfloriți,
Cum nu e nimic când mături casa,
Cum nu e nimic când cântecul se vaicără
de durere în oase,

Cum nu e nimic când duhul florii se-mprăștie
pe câmp,
Așa și cuvântul gustă din măr și nu poate spune,
Așa și cuvântul s-adună în jocul peștilor,
Cum nu e nimic că e jocul peștilor,
Pe liniștea aceasta amorțită, uitucă,
În noapte târzie, când luna
Se urcă sus ca să stăpânească,
Cum nu e nimic că va stăpâni...

VII

Vântul își înalță cascadele,
Curge pe văzduh strâmb,
De parcă mă suflă astăzi pe dâmb
Cu două toamne deodată.

Stă pomul cu crengile goale,
Ca un copil gol, ce vrea să se scalde,
Vântul își înalță cascadele –
Ce se va-ntâmpla până-n vale?

VIII

Din cărbunii stinși
Se trezesc orele acelea...

Cineva a umblat în pieptul meu,
Cineva umblă-n pieptul meu,
Omul care trebuie să umble...

Din cărbunii stinși
Se trezesc orele acelea...

– E ora șase de lângă inimă, –
Atât am putu șopti
În orele acelea...

IX

Democrit și-a scos ochii ca să poată gândi...
Am nevoie de încă o pereche de ochi,

Fiindcă ochii pe care nașterea mi i-a dat
Se uită acum în inima operată...

Ce se face în piept!
O inimă împunsă cu bisturiul. Fără de nume.
Timp care n-are încotro și stă aici,
Lenevit fără să mai vrea ceva.

Și ochii care se uită
Și inima operată!

X

În ziua aceea a nins...
Alb pomul de la geam, în zăpadă,
Alb geamul, alb în zăpadă,
Alb pe albe cearșafuri...

Negru în inimă,
Negru în ochii iubitei,
Ca la statuia în ploaie...

Acum plouă...

În ziua aceea a nins...
Albă față iubitei,

Albi stropii, adâncii, în ochi,
Albi ochii ei de nesomn
Și suferința ei de nesomn,
Ca și cearcănele ei de nesomn...

Neagră cădere fără de sprijin,
Neagră pornire în urma inimii,
Neagră iubita pe căile acelea.

Acum plouă...
În ziua aceea a nins...

Fulgi goi pe dinăuntru,
Ușor încărcându-și deșertul,
Ușor înnegrindu-se,
Când iubita s-a atins cu privirea
Să vadă cum fulgii se umplu...
Acum plouă...
În ziua aceea a nins...

XI

Acolo unde se termină drumul,
Pe lângă norul cel alb,
Ca un miel pe pajiștile albastre cerești,
Cum ți-oi răspunde, când ai să întrebai:
– Unde ești?

Sărbătoarea a încăput în această prăsadă,
Singură ca o văduvă-n casă...

XII

E un tablou cu cai,
Pe care l-am scris din memorie.

I-am adus să-i adăp cu vopsea.
I-am pus într-o frescă
Să necheze...

Dar ploaia a spălat și munca aceasta.

Acum presupun pe pânză
Locul pe unde puteau fi ochii lor
Sau depărtările deschise ale copilăriei...
XV

XIII

O, timpul nopții – poet și el,
Și-n zori de zi cu aceeași soartă –
Pe-o foaie scrisă – viața toată,
Și moartea toată-ntr-un rondel.
IVX

O, timpul nopții – scurtă viață,
Luminile-și dezbracă-n fugă,
Își stinge raza într-o rugă,
Da-n lume iar e dimineață...

O, timpul nopții – poet și el,
Ca toți prietenii ce-au muncit
Pe-un câmp de gând nemărginit
Cu soarele într-un rondel.
XVI

Iartă-le, dragă, ființele acestea fără de gândire.
Sunt niște broileri,
Nu vezi că dormitează sub cuțit
Și n-au nici aripă?!

E o marfă, pasărea aceasta,
Și trăiește numai pentru gură...

E un nou soi de pasăre...

Iartă-le, dragă, ființele acestea fără de gândire!
Ele își merită destinul...

xv

Cuvântul de cretă cu miez de magneziu,
Scris la lecția de limbă maternă,
E o stea ce-și părăsește singurătățile
Și cade în lumină eternă

xvi

Se înăsprește barba pe față,
Ca ziua bătrână în Tânără dimineață,
Ca ziua gânditoare cu ochii de-amurg...
Râuri se trec, apele curg...

Cuvântul învață într-un strop de must

Ce e aerul înăcrit la gust,
Verdele-n pădure se umple de-aramă
Mamă? Tu ești? Sunt eu. Mamă.

Se-nvechește cartea în odaie,
Cu pagina-ndoiață la fiecare ploaie.
Am vrut să te cunosc, câmpie,
Copilărie a lumii, copilărie...

O, prietene, iartă-le cele ce grăiesc,
Un pom pentru tine acum împodobesc,
Și m-am învățat aşa a-mpodobi,
Ca zorii și-amurgul într-o singură zi.

XVI

Fluturi de gheăță și aerul
În care mi-a râs o țigancă,
Vrăjindu-mi vederea și parcă
Și aerul râdea lângă ea,
Râdea lângă ea și vederea
Și fulgul zburându-și cădere...

Era un aer mai Tânăr și parcă
Mai Tânăr și râsul acel de tigancă..

xvi

- Streino, de unde vii?
 - Din lună, streine...
 - Streino, unde te duci?
 - În lună, streină...
 - Așterne prosopul ca să calci mai moale, când
te vei urca în zid...
 - Mi-oi așterne șuvoiul de apă...
 - Apa te va duce-napoi...
 - M-oi gândi la pieptul care înfruntă...
 - Ce gândire îndrăzneață!
 - În zid, streine, ca zidul...

XIX

Voiam să nu mai spun de flori, că le-am văzut
trecute,
Ca-n conștiința de frumos – niște vedenii slute.
Îmi părea în crâng că port atunci un spin pe față,
Că-n viața gândurilor un ochi sub pleoape-ncet
învață.

Dar ce-mi părea cu ce era se-ndeparțau prea tare,
Ca să ating în gând un arbor c-o petrecută floare.
Că-n timp cunoașterea ființei și calea până la ea
Mă arunca în marea minții și-n suflet mă topea.

Cum nevăzut ca vântul care se zbuciuma în ram,
Voiam să știu întâi ce sunt în loc de ce eram.
Voiam să știu întâi ce sunt în loc să știu ce-am fost,
Că-n lume multe s-au trecut...
Atâtea-n lume-au fost!

XX

E un gând puțin care-n perdea
Și-a încâlcit aripa ca o muscă,
Și-l văd că-i muscă, și-i subțire,
Și nu-i găsesc o potrivire.
Și-l cercetez delaolaltă,
Fac presupunerî și concluzii,
Dar musca bâzâie iluzii
Într-o perdeauă colorată...

XXI

Nu dovedește soarele să sloboadă o rază,
Că zece poeti dintr-o dată îl pastișează...
Nu dovedește râul s-ajungă la deltă,
Că zece poeti îl editează sub aceeași copertă...

XXII

Te-arată frumos ca izvorul
Pe marginea-ncetului cer,
Doar asta mai pot să ți-o cer,
Și dorul.

Te-arată bogat ca pământul
În marea privirilor tale,
O dimineată, una, și-o cale,
Și gândul.

Te-arată copil ne-nțeles,
În raza ce trece câmpia,
Se scutură-n drum păpădia
Pe-un șes.

Te-arată în lumile rare
Minune adusă în spic,
La-ncepul unui colnic,
Și-o mare.

XXIII

Dragă, tu ești acum chipul unei lumi...

Dacă aş mai avea de cunoscut ceva,
Ti-aş spune că ești chipul
A ceea ce am a cunoaște...

XXIV

Plângneau cuvintele în grai,
Pe stinse flori curgeau lumini.
Intra poetu' aşa în plai,
Ca soarele între grădini.

Poetul și cântarea lui
Ajuns-au să se întâlnească
Pe-o scuturare de gutui,
Ce-a-ngălbenit lângă fereastră.

Nu cuvânta, tăcută, gura,
În picure suna izvorul,
Asupra rămânea căldura,
În țarnă s-adâncea cu dorul.

Și se-ncepu amurg apoi,
Și se-nțețea pe culme noaptea,
Când cerul a pornit în ploi
Peste câmpii însămânțate.

XXV

De bucatele care stăteau pe masă nu
S-a atins nimeni
Înainte ca stăpâna să fi spus:
„Gustați din ce este!”

Ce copii cu ochii plini de mofturi!
Ce masă bogată și cât de mirosoitoare!
Numai ochiul copilăriei mele se uita flămând...

XXVI

Cloșca stă pe stropi de rouă,
Scoate suflare nouă:
– Dă-ne aer și nouă,
Că suntem vreo nouă.

Pe sub cer, în noapte lină,
Mii de stele, lună plină,
Se opresc, se uită-n rază,
Nouă puișori să vază.

O, minune pământească!
Steaua-i numără: sunt nouă!
Chiar și-o fire păsărească
Scoate-n timp suflare nouă.

XXVII

Copilă, spune-mi numele tău.
Sunt strein în orașul acesta
Și-mi pare că te cunosc numai pe tine.

Copilă, spune-mi numele tău,
Poate acesta ar fi destul
Pentru-un suflet care e numai timp...

XXVIII

– Dragule, nu eşti singur,
Alături e un izvor, –
Odată am auzit un murmur
În val tremurător.

– Dragule, nu eşti singur,
E mama lângă tine, –
La creștet două stele-odată
Legănușau lumine.

– Dragule, nu eşti singur,
E țara ta fierbinți,
Odată s-auzea ecoul
Vremii înainte.

XXIX

Tot mai puțin îți semeni.
Astfel nici tu nu te recunoști.
Se scutură de pe bolți
Stele înghețate,
Fără să se atingă de tine.

Sau poate că iubirea
Odată și-odată
Are privirile unui geam înghețat...

VXXX

IVXXX

VXXX

XXX

Când s-a aşezat pe pervaz un hulub,
Vroiam să fiu ca hulubul.

În ochii speriați de pasăre-a casei
Chipul se arată ca hulubul, dar pare-se
Fără de aripi.

Mă fura așa gândul,
Mă ducea prin dimineață, devreme.
Cu ochiul speriat al hulubului
Mă uitam, dragă, la tine și la vreme.

XXXI

Mi se pare sau poate
Într-adevăr nu pot comunica cu mine.
De parcă nu mă aud,
Nu mă simt.
De parcă inima mea
Nu știe în care piept a bătut.

XXXII

Copiii se joacă în curte.
Până și vocile lor
Se joacă în curte.
Până și cerul asupra lor
Se joacă în curte.

zal linceo B
zal linceo A

VXXX

VXXX

VXXX

E cerul lor,
Al copiilor...

XXXIII

Tu mi te-arăti pe-o margine de mine.
Scânteiază simțirea timidă.
De parcă cerșesc miere albinei
Sau mă răcește miezul de pită.

Nu știu alta a presupune,
Eu te cauț la marginea mea.
Ce orizonturi aspre, dar bune
Și-mi pare că are să cadă o stea...

XXXIV

Din care durere mă ștergi?
Închipuie-ți pomul fără de frunze!
Închipuie-ți gura fără de buze!
Închipuie-ți numai o bucată din mine!
Închipuie-ți numai ziuă și soare!
Închipuie-ți numai fericire!

Din care durere mă ștergi?

XXXV

Am scris cât a ținut o ninsoare.
Brațul cu inima l-am înlocuit.
Era nevoie de cea mai simplă scrisoare
Și de-un suflet de citit.

XXX

XXXVI

Parcă-i mai bună salcia ca plopul,
Sau urzica și pelinul
Iși pun vreodată această întrebare?

Sau mai bun poate fi
Omul la care mă duc,
Ca omul de la care vin?

Și totuși există ceva
Mai bun ca altceva!

– Cine? Că și orele sunt totuna!

– Poate adevarul e mai bun decât minciuna,
Dacă nimic
Nu poate fi
Niciodată
Totuna...

XXXVII

Numai tu poți sosi aşa de târziu.

Învierea ta de sub lucruri mărunte.

Iubito, ca să ne-amintim de ceea ce-a fost
Mai bine să ne uităm la ceea ce va fi.

În ochii tăi răsare soarele –
E ziua pe care o vei dăruia.

XXXVIII

XXXVIII

Perna adoarme înaintea mea,
Fiindcă nu știu cine e mai obiect ca cine.
Cu două căldări de apă aleargă
Un careva la mine
Să-mi stingă focul din ochi.

Ce pleoape arse!
De parcă și-a fierit cineva aici somnul,
Iar acum aruncă resturile afară...

XXXIX

Sălbatică fire din dans,
Mi-e gândul să te urăsc.
Femeie cu sănii de foc,
Mi-i gândul să-i ating c-o uitare.

Pădure ți-e părul în care mă pierd,
Iar ochii – o simplă socotitoare.

Cu inima mă minti,
Cu sănii m-alegi,
Și cu ochii seci.

Sălbatică fire din dans,
Te privesc cu sufletul ars.

Zece bărbați ai obosit,
Pe cinci i-ai rătăcit,
Acum e rândul meu

IVXXX

Să mă cert cu Dumnezeu
Pentru dansul tău.

Sălbatică fire din dans,
Mi-e gândul să te urăsc...

XL

Săbiile pământului au ruginit...

Cine gândește acumă metal,
Ruginește în creier...
Aud vorbe solare,
Citesc acum carteia pâinii,
Vreau să-nsușesc înțelepciunea plantei.

Auzi, iubito, înțelepciunile plantei...

XLI

Nimic nu mă desparte de tine.
Mereu să te văd.
Copacul se scutură-n iarnă
Și frunza se umple de-omăt.

Când amurgul se stinge, mai văd o culoare.
Ultima piere încet.
Aşa-s spinii mânați pe câmpie de vânturi.
Ca inima pe care o pierd.

VLX

XLII

Dar inimile se mai și opresc.
Nici moartea nu e fără de moarte.
Cel tare de slab se desparte,
Atunci când abia se unesc.

Dar inimile mai și-ncetează
Când soarele pleacă din sânge.
Nu plâng, femeie, nu plâng,
Atunci când abia se serbează.

XLIII

Prin ceața zorilor de ziua
Mașinile trec
Ca niște licurici orbi...
Mi se pare că toată noaptea
Am mâncat
Numai zgomote...
Încotro fugim,
Dacă totuna
Ne-ntoarcem acasă?
Sunt orbi licuricii,
Sunt orbi...

XLIV

De prisos îmi părea cuvântul „iubire”
În gura omului
Care-mi vorbea în amurg.

Prin cuvântul „iubire” el se-nvăță
Să urască...

Omul care n-a știut să urască...

XLV

În gustul sfărâmat ca o nucă,
În pâinea întinsă fărâme
Tu stai și pescuiești o iluzie
A cântecului fără de rime.

Te-amâi mai încolo, pe mâine,
În ziua multe nu-ncap.
Un pește înghită cărligul
În jocul luminilor, slab.
Dar prins se arată și dacă
Există sfârșitul, basta!
Ce-i peștele? O simplă ocenzie
A pescitorilor prin lumea asta.

XLVI

Pom vorbitor,
Limbă a planetei, molcomă,
Are cuvântul floare în sunet,
Stau și ascult,
Și cuget...

Are drumul un trandafir
La sfârșit,
Sub nara murgului în spume,
O, limbă a planetei, molcomă
De-atâta lume...

Mă-nvăț a vorbi
De la tine, pomule...

Inima anunță o-ntrebare
În această limbă a planetei
Vorbitoare.

XLVII

Mi-ating sărutul de pământ,
Începe-un soare-n răsărire,
Lumina cea de-nchipuire,
Pe care o găsesc muncind.

Pe-o margine de foc s-arată
Atâta Eu întins pe rază,
De parcă inima serbează
Îndrăgostirea ei curată.

XLVIII

Pentru că nu se poate altfel!

Pentru că ora la care-am venit
Putea să nu fie.
Precum că baștina mea ar fi dorit
O poezie.

Pentru că m-am îmbogățit cu o frunză
Toamna devreme în vânt.

Pentru că sufletul se stabilește în ochi.
Se vadă pământ.

Pentru că dragostea, numai ea e mare nectar,
Când albina s-afundă în floare,
Şi spinul nu se duce din palmă,
Că n-are-ncotro, că n-are.

„Te iubesc, arbore!” și arborul
Si-a scuturat fructele...

Pentru că nu se poate altfel!

XLIIX

O pasăre vrea să s-așeze
Să nu e unde.

Doar pe creste de valuri,
Fiindca apa mai unduie.

O pasăre devine piatră grea
Ce-are să cadă în munte.
Doar pe creste înalte
Piatra mai unduje.

Doar pe creasta de sus
Cerul s-atinge de frunte,
Și aripa de piatră a ființei
Începe să unduie.

Lăzăre să te aducu și tu nu fișă odată în mîini și nu mă
lăzărești.

Nu-i aşa de greu, dar nici ușor nu este
Să treci prin fier cu firul de mătase,
Când tot ce coși pe dată se descoase,
Pe-același loc și în aceeași casă.

Nu e-aşa de greu, dar nici ușor nu este,
Căci pieptânându-ți părul, c-un dinte-atingi și
gândul,

Dar, în oglinda albă nevăzându-l,
Nu știi ce-ai pieptănat în adevăr.

LI

Începe un zileu și nu știi
cumva să te ascundă.
Iartă-mi bucuriile acestei zile.

Pentru tineri
E ziua de vineri,
Iar pentru noi
E ziua de joi.
Iartă-mi bucuriile zilei în trecere,
Îndoiajată-n timp ca o secere,
Uitată în lanul cu pâine,
Între tine și mine.

Streină bucuria, streină,
Ca chipul seara la lumină...

LII

Acet perete de sticla
Mă arată străzii.

Nu e trecător care să nu se uite la mine.
Chiar și orbul care traversează strada,
Chiar și orbul
A ridicat fruntea
Și m-a cercetat cu nopțile sale...

LIII

Ce zbuciumi tu, țărâna mea,
Legând în verde vara care
Nu poate-nfățișa o floare
În chipul rar ce l-aș vedea.
Ce zbuciumi tu, pământ topit,
În flăcări greu mistuitoare,
De parcă sunt, de parcă-mi pare,
Că n-oï iubi. Că am iubit...

LIV

Ti-am zis: "Suflete bun,
Tu nu te poți întoarce
De două ori
În aceeași ochi."

Pentru singurătate
Ne-am pus pe degete
Câte-un inel...

Mi-ai zis: „Suflete rău,
Bunătatea se teme de tine.
Aşa de barbar,
Aşa de barbar...”

Într-o primăvară târzie
Abia am încăput cu dragostea
În cuvântul nespus...

LV

Colier –
Strop de chihlimbar leton.

Surâde marea
Petrificat
Între femeie și bărbat.

O, pescarii veacurilor,
Demult plecați de-acasă,
Iată-i se-nțorc –
Stropi de chihlimbar,
Făpturi de mărgean,
De parcă marea
Își justifică
Veșnicia...

LI

LI

VII

Nu LVI
Această ninsoare
Mă-ntoarce cu fața spre munți,
Încolo, la creasta cea albă
Și fulgii trecuți,

Și unde-i totul
Fără de întoarcere...

LVII

Barbar e cuvântul „nimic”,
Ca un hoț ce l-am prins
cu furtul în mâna
și care nu recunoaște...

Ai, barbarul, nu recunoaște...

LVIII

Omul cel straniu a început
Să cântărească pe rând
Fiecare zi.

– Fiindcă zilele, spune omul cel straniu,
Sunt niște ființe.
Una se-ngrașă,
Alta slăbește...

Ziua de marți,
Cât de slabă-i, sărmana!

Ce durdulie ne-așteaptă pe noi
Ziua de joi.

IV.3

Fiindcă zilele sunt
Niște ființe,
Care se pot înslăinina
Cu viața de-o singură zi.

LIX

Draga mea, privindu-ți ochii,
Am dat de raza urii,
În locuri adânci,
Sub geană,
Pe unde mă temeam
Altădată
Să intru
Cu inima mea
Fricoasă
Și oarbă,
Și care abia astăzi
Le vede pe toate...

LX

Dacă v-ați lăsa de jocul acesta de rouă
și v-ați usca chipul mai la soare,
cred c-ar face mai puține greșeli
elevii la dictare.

Nu știu de ce, dar pe hârtie
litera când o oblig să stea culcată,
dintr-o greșeală curbă
nimeresc în una pătrată.

LXI

Soarele se-nclină pe-o margine de lac,
În haine de amurg câmpiiile se-mbrac,
Și eu mă uit adânc, și-i vreme-acum de coasă,
Și se petrece-un soare în raze lunecoase.

Crescut în pălămidă e câmpul către toamnă,
Cu prețul roadei multe prin obozeli se-ndeamnă,
Flămând un suflet mare și trupul cel sătul,
Mă uit: ce nu-mi ajunge. Și câte-s. Și-i destul.

Precum străbat cu mintea focul cel rotund,
Prin haine de amurg c-o rază mai pătrund,
Un peisaj concret se-ncheie-n toamnă-aşa:
În roade-aceste câmpuri ori năzuința mea?

LXII

În spațiul imens,
în care mă aflu,
cască lânced zeii,
netrezite încă întinderile acestea
mă-nghit cu a lor nemărginire.

Aș vrea să știi, dragă,
că toate visele mele
sunt cu tine

și-abia aştept
întoarcerea acasă.

LXIII

Care-i farmecul
Căci să de-o sănătate.

Mi-i poftă de stele...

Dacă-aș putea s-o ajung
Pe cea mai coaptă
Din vârf,
I-aș suge lumina mustoasă.

Stă mâncarea neatinsă pe masă
Și tu mă-ntrebi: „De ce nu servești?”

Mi-i poftă de stele,
Flămândă, inima mea cere.

O, cum zboară pe sus,
Lipsită de sine,
Steaua coaptă a luminii,
Pe lângă poftele inimii...

IX.I

IX.II

LXIV

În loc să ne iubim,
ne ducem la nunta altora,
împărtăşim fericirea altora,
ne umplem zilnic de altul,

ne spunem zilnic alta,
simțim alta,
adică altceva,

în loc să ne iubim.

LXV

Atâtea lucruri de prisos mi s-au
plodit în gânduri,
Că mi-i teamă că-s strein și-n
cele patru rânduri.

Atâtea chipuri perindează pe lângă
geamul stins,
Că m-am temut. Aprind o lampă. Dar
de ce-am aprins?

Atâtea flori pe-un câmp uimit
s-or scutura poimâine,
C-am tresărit cu tocu-n mâna și m-am
gândit la mine.

LXVI

Care-i farmecul
cărților de joc,
dacă joacă o lume?
Unul a adunat
Chiar și-o bibliotecă din cărți de joc...

O operă editată în copertă tare la selecția:

,,Crai aleși”.

,,Dame alese”.

,,Valeți”.

Colecții de „zece” și de „șase”,
de parcă se termină
tabla înmulțirii.

LXVII

Spune-mi: cum ai dormit?
Până și somnul tău e o enigmă.
De parcă te-ai prefăcut într-un gând de-al meu,
Care a adormit lângă mine...
De parcă te uiți cu pleoapele mele,
De parcă îmi povestești visele mele,
De parcă ești
Ultimul gând pe care îl am...

LXVIII

Aș vrea să știu
ce-i floarea ruptă din grădină,
pe care acum mi-o dai,
că doar pe ea n-am cunoscut-o,
căci sufletu-mi poftește:
prin floarea ruptă,
să afle locul rupt,
prin ceea ce-mi lipsește –
lipsurile de mine.

LXIX

LXIX

Pân' la trei cireșe coapte
ca s-ajung cu gândul,
nu mai dorm a treia noapte,
tot căznesc frământul.

Pân' la trei copii pe perne,
ca să zic: „Visează”,
tot nesomnul se deșterne
și nu-ncape-n casă.

LXX

Un copil m-a-ntrebat:
– De ce Moldova-i frumoasă?

Era în codri
și stejarii –
acești bărbați ai folclorului nostru –
Repetau în ecou:

Frumoasă... Frumoasă... Frumoasă...

Auzi, copile, ce spun
stejarii
Despre mama?

1987

MĂRTURII ȘI PEDEAPSĂ

XIX.I

I

Iată că și vârsta are glas: mă grăbește strigând:
« Nu-ntârzia, frate, odată ce te-ai născut ». Ce-nseamnă să nu-ntârzii? Și-ncotro mă grăbește Vacarmul pe care l-am cunoscut?

Iată că și vârsta are-ntrebări și la pune Nedreptății ce-a fost s-o-nsoțească mereu... Peste ani am văzut niște scânteie umezi Ce n-au încălzit niciodată sufletul meu.

Risipire de aur, consemnează cu toții...

Voi faceți cu mine ce-ați făcut și c-o natură. Salcâmul și apa, și solul, și codrul, izvorul, Și graiul mâncat, și iarashi foame în gură...

Da, risipit ca să plâng lângă cuibul stricat. Da, la o vârstă ce strigă de pe piscuri înalte. E groaznic vacarmul în somnul ce-l dorm, Întins pe pământ, ca o pustietate...

II

Au fost doar sărbători, am chefuit cu toții, Cînsteau poetii vinuri și petreceau cu hoții La mese deselate, mânași de alcool, Nu arăta nici unul că regele e gol.

Ba de-l vedea chiar gol ii aserveau veșminte, Se revârsa cu spuma și gura pe cuvinte, Cheflii în cheful lor, n-aveau de ce se teme – Destulă vreme-n șip și-n cap destulă vreme.

Întrebări? Doar una și-aceea-abia a șasea, Lungită până-n zori de zile siropoase, Amețiți de vraja ce forță o-ntărește – Palate mari serbau... Cu regele – regește...

Și miroseau un fum, și-nțelegeam cu toții – Sentimentali poetii și îndărătnici hoții, – Păcat că cei ce astăzi zac pe la încisoare N-au și-un poet cu ei... măcar pentr-o plimbare...

III

Destulă vorbă pe-un dintre cariat Și-un fum acid pe nară-ntâmplător, O rană de cuțit și-un creier tulburat, Și febră într-un mușchi adormitor.

Și-o lună cum n-a fost pe lume pân-atunci, Întunecat un spirit și dement, Și-o gură însipumată, sleită de bulbuci, Și-un tigru ce dormea în ramă de portret...

Minciuna era oarbă și stăpânul beat, Și altceva nimic... Și noi, în doi, pe-un câmp, Și mirosea amar la orizont și plat, Și ne furau nu banii, ci sufletul în timp.

Și mă temeam de-o șoaptă, de parcă eram hoț,
Cuvintele în mine trăiau ca pe furiș,
Peste lună o cruce și săbii peste bolți,
Și scări duceau la vale pe drumuri de suis.

Și nu eram în drept să spun că te iubesc,
De parcă-ar fi lipsit o Patrie pe glob,
Avea plebei pământul, dar și un zaț domnesc
Cu aventuri sumare în creștet de neghiob.

O cloacă. Dar de cloacă se tacea cumplit,
Și nu știam de ce se nasc atâtia lași, –
Ce fel de nuntă? Nu știu. Pe cine logodeau, –
Nici mire, nici mireasă, dar peste tot – nuntași...

IV

La capătul nopții, la-nceperea zilei,
Pe albe omături trec căldura din piept,
Mă răzbun pe lumina ce-mi tremură în ochi
Și-l lipsesc fără milă pe poet de poet.

La capătul nopții, la-nceperea zilei,
În clipa când lumea se pierde prin vis,
Eu trec ca un domn pe drumul cel alb,
Deși niciodată pe-aice n-a nins...

V

Dar fața mi s-a rupt de întristare
Și sunt acum ca un cuvânt bătrân.
Atât ce-aștept: să-mi vin-o sărbătoare
Cu gândul noaptea singur când rămân.

Pe-un drum ceresc, departe-n adâncime,
Aștern mereu argint curat și tac,
Și-s poate fericit că nu-nțâlnesc pe nimeni
Certați cu toții, iarăși să-i împac.

Anevoieios e drumul și-n jur – singurătate,
Și-mi rupe crâncen fața, mă-ntristez,
Dar văd atâtea câmpuri neplantate
Și prunci care se uită la boabe de orez.

Se-ncântă și desfac a lor îmbrățișare,
Bănuiesc, probabil, că-s albi de argint,
Și-atunci cu gândul meu m-ating de fiecare,
Cu dor de-a mângâia asprimea pe pământ.

Atât ce-aștept: această sărbătoare,
Cu gândul noaptea singur când rămân,
Dar fața mi s-a rupt de întristare
Și sunt acum ca un cuvânt bătrân...

VI

Starea mea de mucenic
Azi aripa își întinde,
Însemnez aceste rânduri
Cu o flacără fierbinte,

Și nu pot să nu revărs
Peste dig durerea toată,
Prea legat am fost la gât,
Și nu-i vorba de cravată,

Prea de tot m-au strămtorat
Niște umbre prin unghere,
Viața mea ca-n cimitir
Să se-n groape în tăcere,

Prea de tot în crucea mea
Băteau ținte drept în palme,
Prea mi-au consumat nectarul
Cu dispreț și cu sudalme.

Prea de tot, ca să le iert
Spinii ce mi-au pus pe frunte,
Doar atât c-am scris: « O, mare »
Doar atât c-am scris: « O, munte ».

VII

Prefăcuți ce-și joacă jocul
Să le stea la cherem
Cei ce spuma o consumă
Din motive că se tem.

Amatori la valul vremii,
Ei ca valul mi se par,
Fluturi de o zi și-atât,
Depun ouă și dispar.

În contextul ce-i afirmă
Scaldă-n vorbe niște vreri,
Nu rezistă până mâine
Monumentele de ieri.

Doamne, câtă gălăgie
Face floarea fără rod –
Eu cat liniștea câmpiei
Și un nume prin norod...

VIII

Dar ei credeau că-s numai sărbători...
Şi-i pândește moartea pe alții, nu pe ei,
Aveau supuși, portrete prin popor,
Ce-nfătișa credința în ulei.

Şi mai credeau că timpul s-a oprit
În piesa lor, jucată în turneu,
Că cel dezonorat și pedepsit
Nicicând nu va mai cere dreptul său.

Aveau copii, de fapt – moștenitori,
Din cei pragmați, cu ochii de supus,
Dar mătura istoriei alteori
Atinge și gunoaiele de sus.

Şi se prăval figurile de lut,
Şi-i sete peste tot în viitor,
De câte ori ne-ntoarcem la trecut,
Găsim mereu prezentul în popor...

IX

De ce să zic acum că eu nu pedepsesc,
La fel, pe pedepsiți, ce nu-mi cunosc cuvântul
Şi gândul meu de ei, precum îi bănuiesc,
Când umbra le-o petrec ca să-și ocupe rândul.

La coate și vederi, deși îi văd că-s orbi
Și-aș vrea să-i plâng cu milă, dar sunt secătuit,
De parc-au supt nectarul să scoată pui de corbi,
Să-mi chinuiască mintea cu gust de chinuit...

Din neștiință, cred, li s-a pierdut vederea
Și aripi le-au crescut și gheare pe sub cioc,
Dar poate nici nu-s corbi, ci umbre de cădere
Într-o pedeapsă a lor cu jertfa la un loc...

X

Limba mi s-a lipit de cerul gurii,
Pământul a secat de substantive.
Mi s-a părut..., dar nu-mi cunosc poporul
Ce-și schimbă pâinea pe niște sugative.

În caii mei nu am nici o nădejde.
Greșeala s-a născut din neputință,
Iar trupu-mbolnăvit se prăbușește
În bezna lui de multă pocăință...

Ei trag la sorti pentru cămașa mea...
Descui să văd ce-i dincolo de poartă, –
Cetatea amintirii este goală
Și-n miezul ei fântâna e secată.

Încui la loc și nu mai cat nimic,
Și mă-nspăimântă o zidire mută –
Atât ce am: o milă pentru robi,
Și mila mea din piatră nu se mută...

XI

Îndrăzniți! E pâinea ce-ați dorit.
Iar lângă pâine v-am pus destulă sare,
Și pân-la voi treceau pe-aice oaspeți,
Tot obosiți, cu poftă de mâncare.

Îndrăzniți! E sarea ce-ați dorit.
Nu lăcomiți acum și altă dată,
Nu tulburăți cu lăcomie gura,
Că v-am propus o pâine lăudată.

Îmi vorbiți de voi, de drumul vostru,
Ce v-a adus încoace, la răscruce,
Eu mi-am ales acest lăcaș de trai,
Căci se-ntretaie-aice căile-n cruce.

Ați rătăcit prin lume, deci cunoașteți,
Cum trăiește, cum bea și cum mănâncă, –
Eu n-am ieșit din țară și nu știu,
Decât lăcașul ăsta, tăinuit în stâncă.

Și grâul ce-l cresc, pământul care-l ar,
Și râul ce-mi aduce apă de departe,
Viața mi-o fac singur, ca sarea și ca pâinea,
Ca să nu ies din ziua, ca să nu ies din noapte...

Îndrăzniți! E pâinea ce-ați dorit...
C-aveți a flămâンzi luni întregi de-a rândul, –
Viața voastră-i drumul, dar drumul ce vă este,
Când ati parcurs distanța, săvârșindu-l?

XII

Voi, ce m-ați lovit în cărți,
M-ați călcăt hidos în piept,
M-ați ținut mereu în umbră,
Ca pe-un veșnic repetent.

Mi-ați urzit pe după zâmbet
Ipocrizii și balast,
Cu minciuna deopotrivă
În același câmp nefast,

Voi, ce n-ați avut durere,
Uneltind și stând la pândă,
Azi prin piețe întrebați
Care fiară e mai blandă.

Vă grăbiți, la fel de ieftin,
La tejghele vă împacă
Vânzătorul ce nu știe
Care marfă să-i mai placă.

Vă-nrăiește, asta știu,
Vântul țării, libertatea, —
Voi n-ați fost egali cu viață,
Voi sunteți egali cu moartea.

XIII

Mult mi-a suferit cuvântul,
Strâns în clește ca o țintă,
Am fost pus prin zeci de liste
Cu credința la osândă.

Nu știu cine și de unde
Mi-a dat forță și-n drumare,
Mi-a scos trupul dintre ghețuri,
Plănuit de-normântare.

Mi-a stârnit în piept răscoală
Și cuvinte răsculate, —
Nu știu cine și de unde
Mi-a dat viață și dreptate.

Ce minune! Mai trăiesc
Și mai storc în nopți lumina, —
Slavă Domnului, că-n groapă
Nu e sufletul... Slăinina!

XIV

Prea savante inspirații, mai aud cum suprapun
Peste creierul cel teafăr, creier și de cel nebun, —
La amestecuri acumă multă lume se pricepe,
Când nu știu cu ce-or sfârși, neștiind cu ce-or
începe.

Oponenții au păreri, amatorii se cam lasă, —
Nu zic, nu tânjește nimeni, ba se stăruie la casă,
Nu știu cum, dar temelia prea se clatină-n ciment,
Parc-au vrut să fie casă, dar le iese monument.

Parc-au vrut să pună flori, dar răsare pălămidă,
Nu știu cum, dar o colibă se preface-n piramidă,
Oponenții mei, de ce prea savant vă pare versul
Care-l scriu și-l retranscriu..., ocrotindu-i înțelesul,

Fie! N-am nici timp, apoi mi-i milă,
Calul meu, precum vedeți, n-are gheburi de cămilă,
Nu-nțeleg ce supărare și ce stil nelegant
Dinadins vă pedepsește cu eclipse de savant?

XV

Azi în artă și s-aștern
Epitete la-nțamplare...
Ba le pari un prea modern,
Ba modernul nu le pare...

Și atunci nedumeriți
Te conjugă-n teorii,
Și te mestecă cu dinții,
Ba să fii, ba să nu fii...

Că nu-i bine prea de tot
Să-ți încoroneze părul,
Și te fac de-același sort
Cum le este adevărul...

Azi în artă și s-aștern
Epitete de proroc,
Ba c-ai fost un pic modern,
Ca și cum n-ai fost deloc...

XVI

Destulă pacoste. Și zoi destule. La fel și conjunctură.
Pentru o carte de iubire să-mi presurați în cale ură?
Pe trunchi să-mi punetă capul de-atât că mai iubesc?
Că nu sunt simț de fiară în trup neomenesc?

Că-n suflet port cântări, că mai descopăr taine,
Că nu trăiesc pe vânturi, un schimbător de haine?
Că mă-ntristez de rele, – de ce m-aș da-ntr-o parte,
Așa să vă-nrăiască poezia într-o carte?

Zadarnic vă doriți ca specie umană,
Căci sufletul în voi ținut e de prigoană,
Chiar piatra n-are-atâtea muchii și cruzime,
Voi – nici aleșii lumii, dar nici a ei mulțime.

În aer, plutitori, nicicând cu rădăcini,
Ca niște mameluci, pretinși a fi divini,
Atât ce-ați însușit: să subminați talente,
Crezând că doar aşa veți sta pe postamente...

XVII

Și mi-i greu, și mi-i puțin,
Parcă apă-n vine-ar curge.
Noaptea-mi pare mai senin,
Ziua soare nu-mi ajunge...

Niște brațe se desfac –
Parcă fi o-mbrătișare...
Dacă nimeni nu-i sărac,
De ce lumea-i cerșetoare?

Dac-au fost cândva burgheji,
De ce-ar fi și înc-o dată?
Beți am fost. Vom fi și treji?
Stim că țara ni-i prădată...

Doamne, de n-am rătăci
Şi-acest drum de la răscruce,
Cei ce ştiu a țintui,
Ştiu şi cine e pe cruce...

XVIII

E pedeapsă sau plăcere?
Sau talentului i-i dat
Doar o singură durere
Ce nu-i voie de iertat?

E tribut sau e lumină?
Nimenea nu mi-a răspuns.
Care minte determină
Cine sunt şi cine nu-s?

Doamne, cine-orânduieste
La valori valoarea mea,
Când am plâns moldoveneşte
Cine-n ochi mi se uita?

Când dau glas unei fiinţe
Ca să nu se sting-un grai,
Cine-mi caută părinţii
Pe la groapa istui plai?

Nu e timpul. Mai aşteaptă.
Ce să mai aştept? Tot morţi?
Tu vrei viaţă asta dreaptă,
Patrie şi patrioţi?

Ce ţi-om da, te mulţumească.
Ce ţi-om cere, să ne dai –
Poezii ca să serveasca
Ce nu este cu ce n-ai...

Tu ce vrei? Îmbrăţişare?
Te-au îmbrăţişat de-ajuns
Cu păreri elementare,
Întocmite pe ascuns...

Ei ştiu cum, când să triumfe,
Alteori fiind şi miei,
Dar pândesc să se desumfle
Peste tine cu ce sunt ei...

XIX

Plouă peste răi cărbuni,
Dar pe vatră ard cei buni.
Bate-un vânt dogoritor –
Ard cei buni într-un cupor.

Şi-i cuporul de pământ
Cu gurarul de argint,
Să s-aprindă mai cu pară,
Nimeni să nu ias afară.
Ard în flăcări cei mai buni
Plouă peste răi cărbuni...

XX

Prea mult s-a prelungit copilăria-n țară,
Și-alături de copii mureau bătrâni cuminți...
Apoi a fost și vremea să se întrebe chiar:
Ce-i cu copiii care au născut părinți?
Prea mult s-a prelungit copilăria-n țară...

De nu confund nimic, această inversare
Făcea să constatăm: se nasc părinții morți
Și nu putem serba, în casa noastră-i trist,
Se-ntreabă chiar dușmanii: ce fel de patrioți?
De nu confund nimic cu această inversare...

Abia acum, probabil, văd neleguiuții
Ce-i vârsta unui cuib, de-i cuibul scăpatat,
De te-ai născut bătrân și mori în fașă prunc,
Ori de lehuza trist în câmp te-a lepădat,
Abia acum, probabil, văd neleguiuții...

Dar prea mare-i teama și-i groaznic adevărul,
Căci au urmat copii ce și-au ucis părinții,
Cu ei – vechimea țării, dar și pruncia ei, –
Nu văd, nu pot vedea neleguiuții,
Că prea mare-i teama și-i groaznic adevărul...

XXI

Întrebați poeții de fericirea lor,
Întrebați chiar astăzi, mă-ntrebați pe mine,
Mă-ntrebați acum, că după asta mor,
Pustie vorba voastră în sărbători de mâine...

Întrebați talentul de fericirea lui,
Întrebați chiar astăzi, făr-de complimente,
Vorbe sunt destule, dar vorbire nu-i,
Și-un leu sfârșește prada cu tot cu... complimente.

XXII

Mi-i inima pe muchie de nu știu ce unealtă
Spectaculos vă pare mortul în sicriu...
Dă-mi, doamne, viață și-o inimă mai tare,
A mea a obosit... Nu pot s-o mai transcriu...
Dă-mi, doamne, zile, cred că sunt destule,
Că timpul i-o avere, dar nu-i a nimănu,
Nu-l pedepsi pe Tânăr, îl iartă pe bătrân,
C-au vrut să-mpart-un drum... Dar cum să-mpartă.
Cui?

L-au împărțit abia, când drumul se sfârșea,
Au împărțit, de fapt, doar metrul de sfârșit,
Acela dintre munți, într-o umbroasă vale,
Adâncă să nu-i vadă nimeni unde sunt...

XXIII

Își împart hainele între ei,
Și trag la sorți pentru cămașa mea,
Sărmani cu duhul, n-au nici o credință –
Un vânt mânăt de vântuirea sa.

Sărmani în grup, sărmani la vot,
Puzderie, nu oameni, iar gura li-i de leu,
Mușcați din carnea mea, vă mai propun o dată,
În gura voastră trupul nu-i al meu...

Sărmani lehămetiți de laude domnești.
Dar dacă măcar unul din somn se va trezi,
La mormânt să-mi pună flori de răsărită,
Că-i unica nădejde de-a mai încolții.
V-am scris pe dinăuntru, v-am sters de smâルtuiriri,
Ce naște ziua asta e o pedeapsă, cred,
O-ndur tăcut la muncă, o port în spate greu
Și ce nenorocire! Mi-i teamă să n-o pierd.

XXIV

Aș putea să număr osul
Ce-l îndoieie-n laba cainii,
Doar aşa poetul limbii
Își uita cândva stăpânii...

Am știința unei vremi,
N-am prefaceri de cuvânt,
Dacă-i viață, zic de soare,
Dacă-i moarte – de mormânt.

Patrie, feitorul tău
E bolnav și pedepsit,
Pentru ce? Nici el nu știe
Și nici cel ce l-a jertfit.

Așa-i legea lașității,
Când pe clanuri se împart
Să vâneze căprioara
După gusturi de vânat.

Patrie, feitorul tău
E ca tainele pădurii,
Nu pot toate să încapă
În sălbăticia gurii.

Mai rămâne și-n pedeșpe
Destul aur salvator,
Nu pot cainii orice os
Să-l îndoieie-n laba lor.

XXV

Nu știu cum s-au încurcat
Cei umili cu cei puternici,
Înțelepți îngenuncheați
La picioare de nemernici.

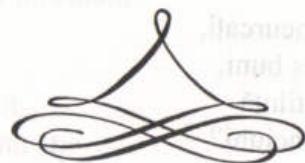
Cum păreau la vers poetii
Cu ofertă de idei,
Editori ce-au împărțit
Editura între ei.

Cum să știi între-ncurcați,
Care-s răi și care-s buni,
Învătați de-a lor știință
Cu profituri la minciuni?

Cum să iei din deplasare,
Cu guri rele să câștigi,
Dac-a fost și o dreptate:
Ei să ia și tu să lingi?

Ce păcat că viața-i scurtă,
Și știam și am tăcut...
Pentru ce să port pedeapsă?
Pentru că i-am cunoscut.

1990

VII

MATERN LA BUCOVINA

I

Matern la Bucovina, acasă la părinti,
Ce greu s-adună neamul la masa obosită.
Blagoslovește tata pâinea printre dinți
Și mama-și face cruce la maica preacinstită.

Puțin e neamul nostru și-așa împrăștiat,
Și rar când împreună l-a dezmeridat destinul...
Întreb de Cernăuți, îmi spun că s-a schimbat:
– Azi altu-i omul nostru și altul e streinul...

În casa noastră noi abia că mai trăim
Și n-a rodit grădina întreg precum rodea,
Și moare badea Gheorghe și duce-n țintirim
Argintul unui neam ce-n frunte îl avea.

Așa de tare noi la neam ne-am rătăcit,
Încât nu poate nimeni să iubească totul...
De ce suntem pe lume? De ce ni-i plaiul mic?
De ce mereu ni-i dor? Și-n sat nu-ncape mortul?

II

O oglindă din bucăți
Tot mă strâmbă cu bucate,
Parcă ușa mi-i deschisă,
Dar mi-i încluată poarta.

M-am născut cu fruntea-n munți
Și cu marea la picioare, –
De ce-s veșnic invalid
Și Europa-i trădătoare?

De ce, ca s-ajung acasă,
Colo sus în Bucovina,
Închid ochii în Lipcani
Și mă doare-n oase mâna?

Ce copii se nasc la Prut
Și ce limbă îi cuprindă,
Dacă-n satul Mămăliga
Școala veche se închide?

Dacă-n graiul mamei mele
Scuipă astăzi ca-n izvoare,
Cine-a născocit lozinca
Că-s egal printre popoare?

Fețe văd, promisiuni,
Dar ce scriu n-ajunge-acasă,
Parc-aș fi din alte vremuri,
Ba mai mult – din altă rasă.

Soro, Ucraină, dragă,
Și voi frați, ucrainieni,
Eu am harta poeziei
Cu fântâna-n Costiceni.

Din părinți și străpărinți
Lunca Prutului i-a noastră –

Mama mea și tatăl meu,
Casa lor și-a mea fereastră.

Și-al meu drum bătătorit,
Visul meu de la răscrucă,
A mea lacrimă de sare
Pe morminte-n loc de cruce.

De ce, doamne, ai blestemat
Neamul meu aşa de tare, –
Ba-i zbori capul de pe munți,
Ba-i scoți sufletul la mare?

III

Precum sunt, precum mă sting,
Să nu-mi vadă nimeni chinul, –
Primăvara-mi semăn grâul,
Toamna să-mi culeg pelinul.

Am o stea, lumina ei
De aice nu se vede,
Aud vocea de departe
La fereastră cum se pierde.

Am un râu, ascuns e-n val,
Și-o corabie pe ape, –
Încotro se-ndepărtează,
Dacă-mi este aşa de aproape?

La apus, la răsărit,
Pe-un covor cu viorele,

S-au văzut la ochi și-au plâns
Toate neamurile mele.

Tot aşa la nord, la sud,
Unde urme mai vedea,
După ce treceau cei mulți,
Cei puțini se adunau.

Iar aşa și-n sus și-n jos,
Cât e cerul și pământul,
N-a fost să trăiesc mai mult –
Doar cât viața-mi dă cuvântul...

IV

Eu sunt trist ca un caval,
Ba mai trist – ca o vioară,
Ca privirea unui cal
Ce se ntorce-n sat să piară.

Eu sunt trist ca un ocean,
Ba mai trist – ca o pădure,
Ca un spic de grâu în lan
Ce se coace ca să-l fure.

Eu sunt trist ca un copil,
Ba mai trist – ca un părinte,
Ca ninsoarea în april
Ce îngheată pe cuvinte.

Eu sunt trist ca un folclor,
Ba mai trist – ca o țărână,

Ca o gură de popor
Și-a lui soartă, și-a lui milă.

V

La Bucovina, sus, la Dulcea-Eminescu,
Infinit de verde, infinit,
Întâi aş plânge, apoi aş blestema –
Să fiu egal cu ce e un pământ.

La Bucovina, sus, la Dulcea-Eminescu,
Părintesc mi-i totul, părintesc,
Se mută chipul nostru acum pe alte fețe
și graiul meu cu altu-nlocuiesc.

La Bucovina, sus, la Dulcea-Eminescu,
Întristat mi-i verbul, întristat,
Sunt oaspete acasă, de parcă inventează
Niște chimiști agenți de poluat.

La Bucovina, sus, la Dulcea-Eminescu,
La izvor, în țărănă, la izvor,
Sunt rădăcini și parcă ar fi și soare,
Dar cresc lăstari să piară-n umbra lor.

La Bucovina, sus, la Dulcea-Eminescu,
Pe bătrâni se ține, pe bătrâni,
În pădurea noastră ultimul copac
și cea din urmă apă în fântâni.

La Bucovina, sus, la Dulcea-Eminescu,
Infinit de verde, infinit,

Întâi am plâns, apoi am blestemat –
Şi astă, doamne, eu nu am dorit.

VI

În lucide analize
Vremea, gândul să nu-ncurc –
A fost timpul austriac
Paralel cu timpul turc.

Se scriau şi cărți poștale
Cu adrese şi cu timbru,
Şi cădeau zăpezi în munți
Peste coarnele de zimbru.

În pădure deși copacii
Pierdeau umbrele prin văi,
Dumnezeu privea de sus
Ce fac moldovenii săi?

Şi cum seamănă şi ară,
Şi mioare păstoresc,
Îmblânzind cu graiul lor
Un pământ moldovenesc.

Ce copii şi ce mirese,
Şi ce miri vor fi la nunţi –
Sub mustătile bătrâne,
Lângă tineri – cei cărunţi?

Cum îşi apără destinul
Şi ce pâine moaie-n vin,

Cum se coace grâul lor
Între haturi cu pelin?

Şi ce ape stăpânesc
Din hotar până-n hotar –
Paralel cu timpul turc,
A mai fost şi timp tătar.

Loc stropit cu sânge greu
Într-o rană de durut –
Ba streinu-i pe la nord,
Ba streinu-i pe la sud.

Înrăiti şi foarte mulți –
Ba în casă, ba la prag –
Paralel cu timpul turc
A fost timp austriac.

VII

În satul Pătrăuți, sub munte,
E luna august şi lumina
Cuprinde tot ce cade-n suflet,
Da-n suflet cade Bucovina.

Ce blânde vieţi, nevinovate.
Şi cum n-ajunge o speranţă,
Adâncă lume cu părini
Şi cu Carpaţi la suprafaţă.

Cărări subțiri şi drumuri scurte,
Şi n-au ecouri înainte,

Bărbați cosesc pe șes o iarbă
Și taie-n limba lor cuvinte.

În urmă brazde se întind –
Peisaj cu fân și zări uscate
Ce-nlocuiesc în Bucovina
A ei veche demnitate.

De pe când trăia în pace
Un trudit popor de țară,
Ce-l avea la nord Moldova,
Ca pe-o lacrimă amară,

Ce pe-o lacrimă vândută
De imperii cu parale –
Cei mai robi în Europa,
Cei mai potopiți de jale...

Timpuri noi pe creste vechi,
Bate clopotu-n câmpie, –
Toată lumea e acasă,
Numai eu în ospeție...

VIII

Visul meu nu-l are nici un om pe lume,
Nici dor aşa de aspru de satul lui natal, –
La Bucovina, sus, copilăria mea
Și astăzi se mai ține de coama unui cal.

Gândul meu nu-l are-n lume vreo ființă,
Și nici dureri atâtea ce-n piept se suprapun, –

La Bucovina, sus, copilăria mea
Și azi mai vede ploi într-un bătrân alun.

Drumul meu nu-l știe nimeni, nicăieri,
Nici nu-s pe lume drumuri să semene cu-al meu, –
La Bucovina, sus, copilăria mea,
Și azi mai vrea să prindă-n munți un curcubeu.

Și somnul care-l am nu l-aș dori cuiva,
Nici lacrima ce-o plâng și peste-atâția ani, –
La Bucovina, sus, copilăria mea
Mai stinge lumânări pe vârfuri de castani.

Acolo-i răul meu și-a lui grăbită apă,
Întristatul nai într-un amurg cu munți, –
La Bucovina, sus, copilăria mea
Se pierde printre flori cu pașii ei desculți...

IX

Pe sub Carpați, la coasă, la Siret,
E vară, numai vară, și-i cositu-n toi,
Dar iese nu știu cum din rădăcina ei
Iarba ceea verde și pleacă de la noi.

De parcă-i supărată pe nu știu ce cosaș,
În supărarea ei câmpiiile se pierd.
De ce? Nu știe nimeni și nu găsesc răspunsul
Pe sub Carpați, la coasă, la Siret.

Acolo unde-i vară și numai vară poate
Și nu sfârșesc cositul de un veac, –

De ce? Nu știe nimeni, iarba ceea fuge
De la cosașii care, ca amuțiții, tac.

Ce zadarnic chin să vezi și să nu spui
Că toată munca asta se face în desert,
Că iese supărătă din rădăcina ei
Pe sub Carpați, la coasă, la Siret.

Și iese, și se duce ca o-ntristată, poate,
Deși e numai vară și-i cositu-n toi, —
De ce? — nu știe nimeni, — și unde se oprește,
Și când se-ntoarce iarăși verde înapoi...

X

De unde, maică, vii?
Din munți, dragă fecior.
Am fost să văd vechimea —
A noastră și a lor.

XI

În munți, pe unde-am fost,
Aproape am ajuns
La soarele ce nouă
Ni-i părinte sus.

La luna de alături,
Când tocmai răsarea,
Să-ntreb de neamul nostru,
De când ne vede ea.

Acolo, pe-nălțimi,
E numai cerul sfânt,

Cuvântul către cer
Și urme pe pământ.

Și zăpezi, pe unde
Păzesc stră bunii tăi
În piatră chipuri vechi
De oameni și de zei.

Pe locul celei lumi
E timpul îndărăt,
Acolo însuși cerul
E-un ornic de omăt.

Pe locul celei lumi,
Când ghețuri se topesc,
Începe-n râuri țara
Și neamul păstoresc.

S-aude-n munți adânc
Ecou îngrozitor,
De parc-ar plânge cerbi
De rană și de dor.

De parcă bouri gem
Sălbatic și cumplit —
Plecați stăpânii lor
Pe căi de măntuit.

Iar când te uiți în jos
Prin adâncimi de văi —
Stejari și brazi, păstori
Și turme mari de miei.

Nesfărșite rânduri,
Și tineri, și cărunți –
La mare-i drumul lor,
Iar leagănu - la munți.

Sărată-i sarea lor,
De moarte sunt destui,
C-au fost să-și treacă plaiul
Prin vremi cu nesătui.

Păreau că-s niște robi,
La fel ca și stăpâni –
Cetăți în fiecare
Alături de ruini.

Pe locul celei lumi
Tot merg și n-au ajuns –
Îndepărtați prea mult
De soarele de sus.

De luna de alături
Ce-i vede obosiți,
Precum se văd copiii
Ce uită de părinți.

Și-s singuri și puțini,
Și nu le-ajung puteri,
Și calea lor cea lungă
Nu duce nicăieri.

Pe locul celei lumi
Am așteptat răspuns

La câte întrebări
În suflet s-au depus.

O, sfinte, ce minuni
Am auzit atunci:
Pe morți îi lasă morți,
Întoarce-te la prunci.

Te-ntoarce la cei vii,
Le spune tuturor:
Eu nu aleg popoare,
Ci demnitatea lor.

Răgaz la drum înseamnă
Și clipa de sfârșit, –
O patrie se dă
O dată și atât.

Încercări destule,
La fel și suferinți,
Dar lanțul ăsta leagă
Copiii de părinți.

Pământul – de vechime,
Și sufletul – de grai,
Cu cerul împreună
Și viața care-o ai.

1990

APRECIERI ȘI DEDICAȚII

Grigore Vieru

«Două motive – frunza și pasărea – par să domine scrisul lui Vatamanu. Una simbolizând statornicia sufletească, spirituală, cealaltă – cântecul, zborul liber al său. Iar întregul act liric al poetului nu este altceva decât expresia unei iubiri depline, până la capăt».

«Ion Vatamanu este unul dintre poeții care au împrospătat cu noi și îndrăznețe metafore, cu o nouă gândire artistică poezia noastră».

Teodor Codreanu

«Ion Vatamanu este un exemplu în verticalitate a credințelor proprii care sunt și ale generației sale. A crezut profund în fiecare gest, în fiecare cuvânt scris. Era adeptul unei estetici fruste, directe, fără floricele de stil. Ultimul volum „*Atât de mult al pământului*” abundă în „arte poetice” care exprimă tranșant crezul național, o poezie militantă, implicată...»

Nicolae Dabija

„Ce vor scriitorii?” se întreba poetul, răspunzând în numele confrăților de condei, îndemnându-și cititorii să nu-și uite rădăcinile, să păstreze focul în vetre și vorbe, să creadă în frumos, adevăr și Dumnezeu. Poemele Dumisale vor fi ca o crestomătie, în care se va păstra presat – ca o floare de câmp într-o carte – timpul pe care l-au trăit aceste generații, timp de amețitoare întâlniri și amețitoare prăbușiri... De azi încolo, cine va dori să pătrundă în toată complexitatea acestor vremuri, va fi obligat să deschidă și cărțile poetului Ion Vatamanu».

Emilian Galaicu-Păun

«Natură generoasă, împărțită în egală pasiune între chimie și alchimia verbului, Ion Vatamanu a încercat, printre primii de la noi, de a transforma poezia într-o „ecuație cu două (și mai multe) necunoscute” pentru ca apoi tot domnia să să dea o lecție-model de „rezolvare” a acesteia. Ion Vatamanu a fost foarte aproape de a găsi formula Poetică».

Mihai Cimpoi

«Poezia lui Vatamanu este, esențialmente, o poezie a întâmplărilor, vârstelor și stăriilor sufletului, a sărbătorilor (când ora păsării e senină) și învolburărilor dramatice (când apare pasarea bună și pasarea rea într-un singur cuib). Ea are o desfășurare ciclică, în secvențe și momente dispuse fragmentar, pe un fir al mărturisirii discontinui, care imită cursul monoton al existenței cotidiene».

Vitalie Tulnic

«În glumă fie spus – știm acum mai multe despre partea nevăzută a lumii, decât despre activitatea de chimist a colegului și prietenului nostru. Cine ne-ar putea vorbi despre el? L-am rugat, într-un rând, să facă singur și a încercat să-mi explice, elementar, în ce constă miezul problemei ce-l frământă, tema disertației sale, pentru care a primit titlul de doctor în științe... Spunea despre un vas cu două elemente ce se distrug între ele, doi electrozi... În fine – până la urmă n-am înțeles nimic! Am înțeles numai că rezolvarea acestei probleme va aduce un folos real în domeniul chimiei industriale. Mi-a fost de ajuns și atât, ca să priceapă ceva din aspirațiile chimistului Ion Vatamanu. Am

sesizat, de asemenea, sublinierile repetitive în privința noutății experiențelor sale. Și aici l-am recunoscut ca poet, cel neînduplecăt față de tot ce înseamnă rutină, mereu în căutarea formulelor noi, căci și-n poezie cuvintele ce se ciocnesc permanent între ele, cu scăpărări de amnar, dau la iveală sonorități noi, de-o frumusețe neașteptată».

Tudor Palladi

«*Măslinul oglindit*, prin spiritul său tematic și ideatic se prezintă drept o continuare specifică a trăirilor lirice ale poetului, neliniștit de mari probleme ale secolului nostru, cum sunt pacea și războiul, omul și societatea, prezentul, trecutul și viitorul, cântecul și poezia. Zicem probleme ale secolului și ne gândim că-n scrisul lui Ion Vatamanu socialul, problematica timpului dobândește o cotă personală de asprime și vitalitate, de durere a simțirii și exprimării ei specifice. Accentele tragic, amărciunea elegiacă, fuziunea epicului dramatic și a lirismului sobru, intelectualul adesea însă și sentimental, ce-i drept, – și vibrant, dezvăluie din interior acel tablou de neuitat care s-a cristalizat în inima și în cugetul său de atunci, tablou care prin grozăvile pricinuite de cotropitorii fasciști la propriu și la figurat consătenilor săi dragi ce i-au stat la leagănul copilăriei continuă să-l frământe pe poet și să-l facă să fie mereu de veghe la cerul pașnic, pe care îl cântă cu o căldură și durere profund umană».

Ion Gheorghita

«Mai întâi a fost zborul.

De înălțimi pasarea a avut nevoie ca să contemple evoluția lucrurilor și să-și realizeze valoarea ei supremă: cântul.

Poetul zboară în interior. Perspectiva care i se deschide prin valoarea națională a cuvântului este dedublată în veghere și în permanentă pasiune pentru natura sufletului uman. E un zbor greu, o alunecare printre cuvinte cu ambele aripi larg întinse – o aripă a visului, ca formă ideală a existenței, materializat în cânt. Cântul este

zborul poetului. Prin timp. Un zbor prin timpul material. Către cânt. Depozitul marilor certitudini este deschis dintr-o dată de sentimentul statornic în conștiință și prin recapitularea acestui sentiment, puțină lui fizică se transformă cuprinzător în vibrații nelimitate, convergând către nopțile fără de început ale vârstelor eterne.

Pasarea Tânjește după depărtări, năzuie orizonturi noi. Poetul Tânjește după adâncuri. Adâncurile pot fi și în înalt. Coborările se ondulează în simțiri, urcările îmbracă duritatea cugetului. Iată o față a poetului Ion Vatamanu, pe care i-o întrevăd în ora liniștii de zbor, cercând un bilanț de ziua frunzei – element statornic prin reînnoire, ca și viață. Totul ce devine o realitate a sufletului desfășorează înălțimi, provoacă stări.

„Lumina – iată esența râvnită de poet. Pentru că și sămburele, și grăuntele au formă de astru, din lăuntrul căroră răbufnește lumina. Acea funcție pe care trebuia s-o îndeplinească grăuntele, adâncind prin depășire de sens un crug al anotimpurilor, printr-un elan de dărâmare a conventionalismelor este redată luminii: „...Lumina i-a luminat, aşa au chemat: / – Copii ai copiilor noștri copii/ Crește un soare pe aceste câmpii/ Luati-l acasă, sădiți-l în voi,/ tot aşa înainte de la-ntâiul părinte,/ tot aşa cu brațe albastre/ coborâți-l pe meleagurile noastre...”. Frumos testament al unui suflet aflat încă la anotimpul cântecului de muguri. Aud în el ecoul marilor emoții, născute dintr-un tărâm lăuntric al poetului, care vrea să-și desăvârșească sufletul prin a dării contemporanilor clipe de sărbători sufletești».

Leo Butnaru

«*De ziua frunzei* este cartea ce marchează o distinctă atitudine atât în evoluția artistică a lui Ion Vatamanu, cât și un revelator moment în întreg contextul poeziei noastre contemporane. Acest volum atestă o experiență aparte de a îndrepta gândul într-o albie a expresiei fără praguri, cascade – cumpătarea, calmul discursului prozodic sugerează starea de amplă cuprindere emotivă. Ion Vatamanu apelează frecvent la reluări, laitmotive sau doar să se întrevadă posibilitatea reapariției

gândului și emoției cunoscute; cvasirefrenele, chiar într-o funcționalitate discretă, latentă, sunt caracteristice creației din ultimul timp a autorului».

Adrian Dinu Rachieru

„...Lectura poezilor lui Ion Vatamanu cheamă în sprijin eseistica sa. Poetul a ținut să se explice, chiar redundant, oferind exegătorilor – de azi și de mâine – lămuriri, ținând de un veritabil program, încheiat o vizuire poetică. „Whitmanian” la start, el încercă „fragmentarismul” cu o înlanțuire nestrunită de trăiri, nestrâine de ruperile de ritm ori parantezele epice. Această suverană ciclicitate (precum în *De ziua frunzei*, 1977) „corectează” visata dezamăgire și orgoliul orb al sevelor tinere, înțelegând – printr-un paralelism în cadețe folclorice, nu totdeauna scutit de stângăcii – destinul frunzei, aptă „să tot nască vieți din moarte”. Nici fragmentele „baladești” împinse în hiperbolă și arhetipal, din *Măslinul oglindit* (1983), în care un Gheorghe e așezat pe „tronul planetei”, iar rânilor memoriei („de două margini de război”) săngerează încă, nu scapă de nămolul prozastic. Dar, indiscutabil, în Sufletul *Păsării Eu* (adică Poetul) începe o lume și Zborul ideii, tintind auzul, chiar dacă se livrează parțial, secvențial se înscrive unui flux. Un „cânt de pasare” leagă insurgența începuturilor cu disciplina (liniștea) maturității. Era, oare, în ultima sa fază, Vatamanu un poet cumintit, ascultând lucrarea tainică a Poeziei, domolind tensiunea perechilor antinomice? Zbuciumul și reveria coabitează, după cum tribunul și „copilul regăsit” nu de podoaba rimei au nevoie în vremuri apocaliptice, doldora de momeli și minciuni – ne previne, binevoitor, poetul. Somațiile clipei nu par a se împăca acum cu o conștiință artizanală. Dorind a vedea „cu inima”, Ion Vatamanu trezește „nădejdea lumii la viață”, iubind, repet, cântecul, zborul liber. Chiar dacă fixează o tipologie, cinstind, în ecou baladesc, „legea sapei”, în *Cântecul de duminică al păsării*, poetul ne anunță răspicat: „e vorba de suflet/ Căci trupul e-n afara insomniei mele” ».

ION VATAMANU

Nu mor poeții n-au unde se
duce

Își mută numai mâna de pe
cruce

O lasă-n jos ca ploaia peste
țară

Să fecundeze holdele până la
primăvară

Odată-n grai intrat nu te slăbește dorul

Te poartă către Dumnezeu

Mântuitorul

Nu mor poeții nici un neam
nu pierde

Se strămută până la înviere

Cât mai aproape de Dumnezeu
Înaltul

Precum o lacrimă de pe-un
obraz pe altul

Își schimbă țara pe cât fosta
plânsa

Să-ncapă bunul Dumnezeu
într-însa

Să-i tragă-n țară dumnezeirii
chipul

Pe cât i-a fost Hristosul
prototipul

Retrasu-te-ai din acest veac

Ioane

Să te-ntâlnim cu prescuri și
icoane

În acest grai turnat ca limba
într-un clopot

De unul singur să mă mantui
nu pot

De aceea chemătu-i-am pe toți
să mă petreacă

Părinți și frați. Moldova mea
sărăcă

Se declanșează în cosmos
liturghia

Să poată ajunge în rai și România.

Stăpâne Doamne iartă și sfințește

Pe cei ce ne ucid duhovnicește

Și ne dăruie numai atâta vrere

Să stăm pe Crucea țării până
la-înviere

Iar de va fi un spor întru
răbdare

Să fie dragostea nemuritoare

Ștergarul ei să-mi învelească față

Să-mi văd pruncuții și să-mi
sărut soața

Lacrima mămuchii din năframă

A înviat Hristos să nu vă fie
teamă !

ADIO, IOANE

Unul câte unul, doi câte doi
se duc, se duc prietenii – nu la război
și nu la carte, se duc din soarte,
se trec în moarte ...
de năpăstie năpăstuiți
de iude iudiți,
de toate nulitățile huliți,
de toate guvernele neacceptați
de niște "amici–pitici" trădați,
de niște anonimi invidiați,
și numai de mamă, soție jeliți,
și numai de poeți iubiți ...

Se duc prietenii mei și-ai tăi
Iartă-mă, iartă-mă, Ioane-hăi ...
Inimă de piatră că am ...
Dacă nu aveam și eu mă treceam,
de mult părăseam această lume,
de mult îngrășam aceste hume ...
Vicleană e lumea, vicleană, vicleană ...
și voi, fetele tatei, fete,
toate icoane, toate poete ...

Iertați-mă că patru ani și mai bine
am stat închis în mine,
m-am bătut cu morile de vânt ...
Iertați-mă că sunt,
Fratele Ion pe când
a plecat cu o rană în piept,
niciodată să nu mai revie ...

Tărâna ușoară să-i fie
să-i fie somul lin,
ci nu de
și nu de
de alătă românească,
de floare, de busuioc
și de noroc !

Prinții vor întreține în vatră foc:
viața a fost și este a lor,
a prinților,
viața a fost și este a vieții ...
Mor poeții, rămâne sfântul-cuvântul ...
Bucură și doare, săngerează ...
Viață, tare ești frumoasă !
Tare-i dulce pâinea de pe masă !
Tare-i dulce apa de izvor !
Și dorul–dorul–dorul tare-i Dor !
Nedreptatea tare-i nedreptate !

Adio, Ioane ...
Clipa ultimă bate ...
Luceafărul – unica noastră pază,
veghează, totuși, veghează, veghează ...

ETERN LA BUCOVINA

Eu o frunză, tu o frunză,
Două frunze știi ce fac ?
Ion Vatamanu

Frunza ta, bade Ioane,
uite-o cum s-a scuturat
fără a intra în toamnă
verde, vai ! s-a întomnat.

Și-a plutit aşa prin aer
fără viață, lin-prea lin,
că în urma ei un codru
s-a zbătut într-un suspin.

Conducând-o pe o cale
ultima, înspre pământ
Codrul rămânând orfan
nu de-o frunză, de un cânt.

Frunza mea, bade Ioane,
se mai ține, vai de ram,
va intra sau nu în toamnă
Știre despre asta n-am.

Și apoi la ce să aflu
cât m-oi zbate aşa în vînt,
important că pentru mine
va fi românesc pământ.

Și că cei veniți din lume
cu semințele de spini,
chiar și dincolo de moarte
rămânea-vor tot străini.

Și că acolo, sub tărâne,
voi simți mereu lumina
ce-ai lăsat-o moștenire
Tu, ETERN LA BUCOVINA.

CUPRINS

ATÂT DE MULT AL PĂMÂNTULUI

Istorie sau destin ?.....	7
Alexe Mateevici pe vechi și pe nou.....	9
Grai matern.....	10
Pezia.....	12
Vreme neagră.....	13
Căluții de hârtie.....	15
Calitate.....	16
O, copilărie de demult.....	18
Se ceartă poetii.....	19
Pasăre de trup.....	21
Dacă ţ-i greu.....	23
Poetul nu cere laudă.....	24
Tracic. Dacic. Get-latin.....	25
E rănit cuvântul nostru.....	26
Scriitor basarabean.....	28
Nici să presupun.....	30
Liviu Damian.....	32
Alb și negru.....	34
Insomnii și întrebări.....	36
Discurs polemic despre artă, viață și vorbe.....	37
Tărâmul din mine.....	39
Chip și mască.....	40
Mai vorbind cu-a tale șoapte.....	42
Zâmbet de toamnă.....	43
Zi cu lacrimi într-o casă.....	44
Și-am zis atunci: «Și marea...»	45
Vasile Coroban.....	46
Moment ecologic.....	48
Replică.....	50
Fără milă-i lenevia.....	52
Să te sărut...	53

Un popor de felul nostru.....	54
Ghoerghe Asachi.....	56
Ce vor scriitorii?.....	58
Nu cerși.....	60
Casa lui Ion Druță.....	61
Unire, moldoveni.....	64
Marea Adunare Națională.....	66
Nomazii secolului XX.....	67
Detectivul.....	69
Mistificatorii.....	70
Celor ce pun graiul la vot.....	72
Intermodinamică.....	74
Idei de-alaltăieri.....	76
Parcă oameni, parcă fiare.....	78
Dumitru Matcovschi, mai-iunie 1989.....	80
Cât n-am scos.....	83
Mihai Eminescu, 1989.....	84
Suflete.....	88
Despre exageratele ferme de porci și vite cornute din Moldova.....	89
Nici de taină	91
Întrebărilor, ia stați.....	92
Ei strigă și nu are cine să-i scape.....	94
Niculai de Cantemir.....	95
Celor care n-au încăput în hotarele de azi ale Moldovei.....	97
Libertate.....	99
Ștefan cel Mare și Sfânt.....	101

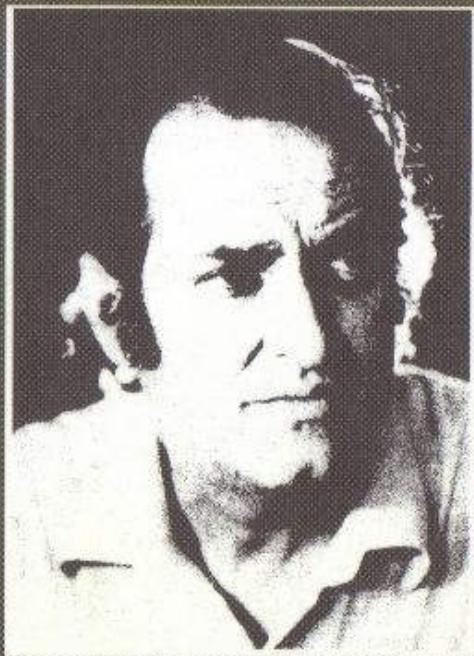
POEME

Basmaua.....	105
Pasăre Eu.....	131
Privighetoarea cântă plumb.....	141
Prăbușirea prietenului.....	162

Femeia din muguri, Frumoasa cu prunci.....	177
Vara râurilor repezi.....	204
Cuvinte de cretă.....	237
Mărturii și pedeapsă.....	270
Matern la Bucovina.....	289

APRECIERI ȘI DEDICAȚII

Grigore Vieru; Teodor Codreanu; Nicolae Dabija; Emilian Galaicu-Păun; Mihai Cimpoi; Vitalie Tulnic; Tudor Palladi; Ion Gheorghită; Leo Butnaru; Adrian Dinu Rachieru.....	305
<i>Ion Vatamanu</i> de Ioan Alexandru	310
<i>Adio, Ioane</i> de Dumitru Matcovschi.....	312
<i>Etern la Bucovina</i> de Vasile Tărățanu.....	314

Ioan Alexandru

*Odată-n grai intrat nu te slăbește dorul
Te poartă către Dumnezeu*

Mântuitorul

*Nu mor poetii nici un neam
nu pieră
Se strămută până la înviere*

Din poemul ION VATAMANU